

BID ENKÖPING
NULÄGESANALYS
2020

ENKÖPINGCENTRUM
MOT ÄRETS STADSKÄRNA

SNABBA FAKTA

Vad är BID Enköping?

Enköping Centrumsamverkan samarbetar tillsammans med Enköpings kommun för att lägga en stabil grund för att nå målet om att utveckla Enköpings centrum så att det utses till Årets Stads kärna senast 2025.

Detta sker genom Svenska Stads kärnors vedertagna och framgångsrika process för platsutveckling BID (Business Improvement District). Processen är i sju steg och pågår mellan januari 2020 och juni 2021.

Statusrapport om centrum

Denna nulägesanalys är ett resultat av de tre första stegen i processen och samlar all viktig information om vårt valda BID-område: rutnätsstaden (prioriterat område initialt), hamnen, delar av Coop-området, kulturstråket, stationsområdet, Drottninggatan och framöver eventuellt även handelsområdet Myran.

Analysen kommer sedan ligga till grund för en affärsplan med tillhörande handlingsplan och budget för området.

Syfte

BID Enköping ska skapa ett strukturerat arbetssätt, en välutvecklad samverkan mellan det offentliga, privata och föreningslivet samt strategiska dokument att jobba utifrån i det fortsatta arbetet med centrumutvecklingen.

Mål

Utveckla Enköpings centrum så att det utses till Årets Stads kärna senast 2025 av föreningen Svenska Stads kärnor.

Vision

Enköpings centrum är Mälardalens mest blomstrande småstads kärna – i dubbel bemärkelse – där handeln, kulturen, nöjena, maten och parkerna står i centrum.

Varför ska vi lyckas?

1. Idag finns en **väl fungerande centrumförening**, Enköping Centrumsamverkan, som näringsliv, fastighetsägare och kommunen står bakom.
2. Arbetet med Årets Stads kärna är väl förankrat och **stöds av kommunens högsta ledning**.
3. Arbetet med Årets Stads kärna **ingår i kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsplan**, alla berörda nämnders nämndplaner och förvaltningarnas verksamhetsplaner.
4. **Bred och tung styrgrupp** för BID Enköping skapar goda förutsättningar för att långsiktigt driva arbetet framåt.
5. **Beprovad modell** för platsutveckling, BID, anpassad efter svenska förhållanden.

Viktigaste resultaten i analysen?

- Vilja, medvetenhet och engagemang finns för samverkan inom BID-området.
- Organisation för platsutvecklingen har kommit på plats.
- Behov och utvecklingsmöjligheter har identifierats.

Finns också digitalt

Nulägesanalysen finns dels som en formgiven, tryckt och något nedkorta version på 40 sidor, dels som en totalversion med allt innehåll. Båda finns i digitalt format på

<https://www.enkopingcentrum.se/web/arets-stadskarna/>

INNEHÅLL

1. Presentation av BID-området & dess organisation	6
1.1 Enköpings historia.....	6
1.2 Varumärket Enköping	14
1.3 Bakgrund till BID Enköping.....	16
1.4 Syfte, mål & vision	17
1.5 BID-området	17
1.6 Vägen vidare till Årets Stadskärna	19
1.7 Områdets intressenter & samverkanspartner	19
2. Viktiga bakgrundsdokument	24
2.1 Vilka förutsättningar finns?	24
2.2 Internationella/Nationella	24
2.3 Regionala	24
2.4 Mellankommunala.....	24
2.5 Kommunala.....	25
2.6 Vilka viktiga dokument saknas idag?	30
3. Stadsvandringar enligt de fem fokusområdena	31
3.1 Utförda stadsvandringar	31
3.2 Resultat fokusområde 1 – Varumärket.....	33
3.3 Resultat fokusområde 2 – Utbud	41
3.4 Resultat fokusområde 3 – Platsen	49
3.5 Resultat fokusområde 4 – Tillgänglighet.....	56
3.6 Resultat fokusområde 5 – Trygghet.....	62
4. Studier, undersökningar & workshopar.....	67
4.1 Vad har ökat vår kunskap?.....	67
4.2 Attitydundersökningar & enkäter	67
4.3 Workshopar & grupparbeten.....	67
4.4 Goda exempel, studieresor & lära-av-varandra.....	67
4.5 Erfarenhetsutbyte, utbildning & nätverk.....	68
5. SWOT-analyser med fokus på samverkan.....	70
5.1 Genomförda SWOT-analyser	70
5.2 Sammanställd SWOT-analys	70
5.3 Styrgruppen – SWOT-analys	72
5.4 Enköping Centrumsamverkans styrelse – SWOT-analys.....	74
5.5 Referensgrupp Politiker – SWOT-analys	76
5.6 Fokusgrupp Varumärket – SWOT-analys	77
5.7 Fokusgrupp Utbud – SWOT-analys	78
5.8 Fokusgrupp Platsen – SWOT-analys.....	79
5.9 Fokusgrupp Tillgänglighet – SWOT-analys	80
5.10 Fokusgrupp Trygghet – SWOT-analys	81
6. Omvärlden & marknaden.....	82
6.1 Trender & utveckling	82
6.2 Enköpings position på nationell, regional & lokal marknad.....	85
6.3 Vad sker i vår omgivning framöver?	89
7. Målgrupper – invånare & besökare	90
7.1 Invånare i Enköping	90
7.2 Besökare i Enköping.....	91

8. Konkurrenssituation	94
8.1 Hur ser konkurrensen ut för Enköping?.....	94
8.2 Våra största konkurrenter?.....	94
9. Sammanfattning & slutsatser	98
9.1 Dåtid	98
9.2 Nutid	98
9.3 Framtid	99
Tillsammans skapar vi Årets Stads kärna senast 2025!	100

1. Presentation av BID-området & dess organisation

1.1 Enköpings historia

Anor från 1000-talet

Enköping har en färgstark och lång historia med rötter från andra halvan av 1000-talet. Första gången som Enköping nämns i skrift var på 1160-talet och kallades då Enescopinge. Vårfrukyrkan byggdes också i början av 1100-talet och är en av landets äldsta kyrkor.

Det medeltida Enköping kom att växa fram i mötet mellan kommunikationslederna på Mälaren och rullstensåsen Enköpingsåsen. Stadens långa historia medför att hela rutnätsstaden och stora delar av centrala stadsdelarna idag är fornminnesområde.

Viktig handels- och mötesplats

Enköpings marknadsplats under vikingatiden (år 700–1050) tros ha legat vid nuvarande Afzeliiplan, idag Enköpings äldsta park. Den allra första hamnen låg vid gamla Paus-parkeringen visar arkeologiska utgrävningar från 2013–2014, för att senare ligga vid dagens Stora torg. Under århundraden har strandlinjen sedan förflyttats söderut på grund av landhöjningen.

De arkeologiska utgrävningarna under 2017–2018 av den så kallade Statt-tomten mitt i Enköping där det gamla Stadshotellet tidigare låg, tyder på att Enköping under medeltiden (år 1050–1520) var en av de viktigaste städerna i Mälardalen som handels- och mötesplats. Där gjordes fynd av skeppsdelar från en kogg, ett handelsfartyg som användes av Hansan, och tysk keramik när arkeologerna grävde sig ned till 1200-talet.

En idé om strandlinje. Foto: Ådel Vestbö-Franzén

VISSTE DU ATT

För att visa på strandlinjens historiska och geografiska utveckling har kommunens gatukontor tillsammans med Enköpings museum låtit rista in och måla linjer över gator och trottoarer i centrala delar av staden, med årtal för den aktuella strandlinjen. I och med senare års genomförda arkeologiska undersökningar stämmer dock dessa strandlinjer inte helt, men ger ändå en idé.

Första franciskanerklostret

Vid nuvarande Klosterparken bildades runt 1250 Sveriges första franciskanerkloster, där delar av resterna från det syns än idag. I ett kungligt brev från 1530 uppmanade kung Gustav Vasa franciskanermunkarna att klostret skulle skötas som ett hospital för fattiga spetälska. Klosterverksamheten kan ha upphört helt omkring 1540, möjligen på grund av reformationen.

Rester av Sveriges första franciskanerkloster. Foto: Wikimedia Commons

Järnet skapar blomstringstid

Under 1300-talet upplevde Enköping en blomstringsperiod. Genom sin placering vid en vik i Mälaren, var staden en viktig knutpunkt för handel och sjöfart. Stadens näringsliv baserades på handel med järn, koppar och silver mellan Bergslagen och Stockholm. Staden växte.

Under 1600-talet försämrades dock förutsättningarna för denna handel kraftigt på grund av att skeppen inte längre tog sig fram till Enköping. Landhöjningen hade minskat bredden och djupet i Stadsviken.

Agrara näringar tar över

Borgarna i staden började därför istället att utveckla agrara näringar som åkerbruk, boskapsskötsel och fiske. Under Drottning Kristinas tid (1632–1654) uppläts också tomter och ny jord till dessa borgare. Morötter, bönskidor, kålrötter, persiljerötter och pepparrötter var några av de grödor som odlades och såldes till städerna runtomkring som Stockholm, Uppsala och Västerås.

Under 1700-talet fortsatte Enköping som agrar handelsstad främst inriktad på livsmedelsmarknaden i Stockholm, genom att förse huvudstaden med spannmål och rotfrukter. Befolkningen bestod då av drygt 1 100 invånare. Hantverk, handel och rotfruktsodling var de dominerade näringarna fram till 1900-talets början och pepparroten var stadens karaktärsväxt.

Pepparrotsodlare och odling. Foto: Johan August Pettersson, Enköpings museum

VISSTE DU ATT

Pepparroten har varit en trogen och folklig krydd- och medicinalväxt sedan medeltiden. Växten odlas runt om i Sverige, men skiljer sig mycket åt. Sorten "Wallen" kommer från resterna av de stora odlingarna i Enköping på 1800-talet. Namnets ursprung är okänt och om "Wallen" är en felstavning av Wallin vet vi inte. Josef Wallin var nämligen den sista pepparrotsodlaren i Enköping.

Fjärde stadsbranden skapar rutnätsstad

Som alla städer drabbades Enköping av stadsbränder, den fjärde och senaste ägde rum 1799. Då brann stora delar av den gamla trästaden ned, som då såg ut som en förvuxen bondby. Efter branden togs beslut om en ny och reglerad stadsplan år 1800 – grunden till dagens rutnätsstad. Det kom däremot att dröja nästan ett helt sekel innan staden var helt återuppbyggd igen, med ett mycket modernare utseende likt en stad. Två områden kom däremot aldrig att följa den reglerade planen: Rådhusgatan och Munksundsområdet.

Rådhusgatan. Foto: Wikimedia Commons

Doktor Westerlund lägger grunden till Hälsostaden

I slutet av 1800-talet blir Enköping omtalat tack vare stadsläkaren Ernst Westerlund (1839–1924) som hade läkarmottagning i nuvarande Westerlundska gården. Han blev känd långt utanför Sveriges gränser för sin märkliga förmåga att hjälpa lidande människor. Ingen svensk läkare lär ha haft så många patienter och han arbetade ständigt. Ernst Westerlund kallas med rätta "arbetsterapins fader". På 1890-talet inkvarterades samtidigt runt 300 patienter till doktorn, att jämföra med stadens egen folkmängd som då var 3 500.

Doktor Westerlund. Foto: Okänd

VISSTE DU ATT

Enköpings tågstation invigdes 1876 och ligger hela 2 kilometer från stadens stadskärna. Doktor Westerlund tyckte detta var bra, då fick de besökande med tåg en hälsosam promenad in till stan.

Kapten Klara Hall startar frälsningskår

På Kyrkogatan ligger ett vackert hus från 1894, uppfört som samlingslokal för Frälsningsarméns då nybildade kår i staden. Huset döptes senare till Klara Hall, efter kaptenen i Frälsningsarmén som var drivande bakom bygget. Klara blev missionär i Kina där hon dödades under Boxarupproret 1901.

På 1990-talet var fastigheten rivningshotad men räddades 1996 när Monica Forsvik och Kajsa Lundell köpte huset och startade serveringsverksamhet. De renoverade byggnaden och sålde den vidare 2004. Under 2006 utsåg miljö- och byggnadsnämnden Klara Hall till Årets hus i Enköping.

Klara Halls scen har därefter också varit skådeplatsen för ett stort antal nationella likväl internationella artister något som tog slut 2015, då verksamheten lades ned.

Klara Hall. Foto: Monique Zethraeus

Industristaden tar form

År 1843 var muddringen klar av Stadsviken och Enköpingsån, vilket gjorde det möjligt för mindre fraktfartyg att återigen nå Enköping och lasta säd från spannmålsmagasinen vid hamnen. 1876 fick så Enköping en tågstation och därmed förbättrades kommunikationerna ytterligare till och från staden.

Runt sekelskiftet 1900 växlades tempot upp i Enköping till en expansiv industristad med rik mekanisk verkstadsindustri. Främst i raden stod Bahco med bland annat fläkt- och verktygstillverkning. Bolagets grundare JP Johansson (1853–1943) var en kreativ lösare av vardagsproblem. Under sitt långa liv tog han inte mindre än 110 patent. Två av hans uppfinningar – rörtången och skiftnyckeln – gjorde honom världsberömd och de säljs än idag över hela världen. Sedan 2014 står JP staty i Enköping.

Kombinationen av industri- och serviceort, som har präglat utvecklingen i Enköping under hela 1900-talet, har periodvis inneburit jämförelsevis stark expansion.

JP Johansson. Foto: Claes Funck

Klassisk rivningsvåg

Precis som många andra städer gick Enköping igenom en kraftfull rivnings- och nybyggnadsvåg under 1950- och 60-talet, vilken idag starkt präglar stadskärnans karaktär. De hastiga nybyggnationerna gav dock upphov till flera goda exempel på den tidens arkitektur. Sammantaget har stadsbebyggelsen ett mycket varierat utseende.

Militären kommer till stan

I slutet av andra världskriget tar Enköping fart som profilerad militärstad då Pansarregementet P1 placerades i Enköping. Under 1980-talet ersattes det av Signalregementet S1, som sedan övergick till nuvarande Ledningsregementet.

I Enköping finns idag Försvarmaktens spetskompetens inom ledningssystem och informationskrigföring. Enköpings garnison är arbetsplats för runt 3 000 personer, de flesta arbetar på Ledningsregementet där militär personal utvecklar och utbildar inom ledning, samband och informationskrigföring. Men även civil personal arbetar där, många i stödfunktioner eller med utveckling och drift av lednings- och it-system.

Där finns även cirka 400 rekryter som gör sin värnplikt på Ledningsregementet samt kadetter som utbildar sig till taktiska officerare eller specialistofficerare. På Ledningsregementet finns även Ledningsstridsskolan som utbildar personal inom hela Försvarmakten och övriga totalförsvaret inom ledningssystem och informationssäkerhet. Regementet är också hem för Försvarmaktens meteorologiska och oceanografiska centrum som tar fram prognoser för verksamhet såväl i Sverige som internationellt. Även ledningen för armén finns sedan en tid också i Enköping.

I Bahco Ventilations före detta lokaler skapas varaktiga samarbeten mellan Försvarmakten, Försvarets materielverk och det privata näringslivet i Enköping. Enköping är unikt för Försvarmakten. Här finns ett kluster av myndigheter och företag inom försvarssektorn som arbetar nära varandra för att utveckla och förvalta viktiga system. Som medarbetare på Enköpings garnison kan man ha en livslång karriär – från rekryt till general på en och samma plats. Det här är framtidens garnison!

Parkernas stad växer fram

Enköping är välkänd för sina vackra parker och benämns ofta Parkernas stad. Enköpings parker har i sig också blivit ett varumärke och utgör idag en stor turistattraktion med besökare från hela landet och utomlands ifrån.

Grunden till detta lades under 1980- och 90-talet av den tidigare stadsträdgårdsmästaren Stefan Mattson. Han arbetade på ett banbrytande sätt med parkerna genom att använda perenner, fleråriga växter, istället för traditionella sommarblommor. Det blev mer ekonomiskt – pengarna räckte till så mycket mer.

Under hans tid kom den holländska trädgårdsarkitekten Piet Oudolf till Enköping för att designa Drömparken, Enköpings mest kända park. Sedan 2003 har också Enköping en trädgårdsmästarutbildning.

Drömparken. Foto: Enköpings kommun

VISSTE DU ATT

Trädgårdsdagen är ett av Enköpings största årliga evenemang med cirka 15 000 besökare. Med en grön tråd knyts trädgård och mat ihop med ett hållbart samhälle och en hälsosam livsstil. Arrangeras första lördagen i september.

Stad i hållbar tillväxt

Kommunens geografiska läge mitt i tillväxtregionen Stockholm–Mälardalen gör Enköping till en attraktiv kommun att bo, leva och verka i, vilket visar sig gynnsamt för både etablerade företag och de som vill etablera sig i Enköping. Inte för inte är Enköping välkänt som "Sveriges Närmaste Stad" – inom en 12 mils radie finns inte mindre än en tredjedel av Sveriges befolkning. Idag befinner sig Enköping återigen i ett expansivt läge.

1.2 Varumärket Enköping

Enköpings kommunvapen

Kommunens logotyp föreställer en blå sköld med fyra korsformigt ställda liljor av guld.

I det äldsta sigillet från 1300-talet finns dessa liljor med, vilket har att göra med att liljan är en symbol för jungfru Maria som också gett namn åt Vårfrukyrkan mitt i stan. Som vapen fastställdes det av Kungligt Majestät 1928. Trots det stora antalet äldre enheter som bildade kommunen 1971, fanns endast Enköpings eget vapen och det registrerades för den nya kommunen hos PRV 1974.

Enköpings slogan

Enköping – Sveriges Närmaste Stad

”Sveriges Närmaste Stad” går tillbaka ända till 1965, då stadens stadsfullmäktige tillsatte en turistkommitté för att ta fram en slogan för Enköping. Där ingick bland annat Bahco Verktygs reklamchef Bertil Danielsson. Han satte en passare på en karta och med ena skänkeln i Enköping och den andra ute vid Roslagskusten drog han en cirkel runt Enköping, 12 mil blev radien, och han räknade in hela 38 av Sveriges dåvarande 138 städer inom cirkeln. Ingen annan stad i landet kunde uppvisa något liknande. Där och då föddes vår slogan: Sveriges Närmaste Stad.

Idag bor en tredjedel av Sveriges befolkning inom detta avstånd. Cirkelsymbolen används inte längre i kommunikationen, men namnet finns kvar i kommunens nya platsvarumärke.

Platsvarumärket Enköping

"Vi lovar att du får ett mer personligt bemötande i Enköping. Även om kommunen växer vill vi behålla den småskaliga känslan av närhet, trygghet och gemenskap."

För att lyfta fram mångfalden och möjligheterna i Enköping på ett enhetligt, tydligt och attraktivt sätt har kommunen tagit fram ett platsvarumärke för platsen Enköpings kommun, det geografiska läget och kommunens kärnvärden som är nära, tillsammans och engagerade. Varumärkets löfte till målgrupperna är: En närmare känsla!

Hela kommunens spännvidd avspeglas i färgerna i namnet: Gult, de öppna vidderna och fälten. Rött, vår industriella historia. Blått, närheten till Mälaren. Grönt, naturen och parkerna.

Enköping Centrums logotyp

Föreningen Enköping Centrumsamverkan har tagit fram en logotyp för handelsområdet i centrala Enköping, som används i olika typer av marknadsföring.

I samband med satsningen på Årets Stadskärna har logotypen kompletterats med denna information.

1.3 Bakgrund till BID Enköping

BID Enköping

Enköpings centrum behöver platsutvecklas för att få fler besökare, skapa bättre lönsamhet, hållbara etableringar, nya arbetstillfällen, upplevelser av alla de slag och en trivsamt miljö.

Under hösten 2017 tog styrelsen för Enköping Centrumsamverkan beslut om målet att Enköping tar emot utmärkelsen Årets Stads kärna senast 2025. Bakom Enköping Centrumsamverkan står näringslivet, fastighetsägare och kommunen. Idén om Årets Stads kärna väcktes något år tidigare, då det kommunala bostadsbolaget Enköpings Hyresbostäder, EHB, föreslog en satsning på Årets Stads kärna eller liknande. Sedan slutet av 2017 är Enköping Centrumsamverkan medlem i Svenska Stads kärnor, som står bakom utmärkelsen Årets Stads kärna.

Från tiden som gått sedan beslutet togs om Årets Stads kärna har styrelsen för Enköping Centrumsamverkan förankrat arbetet väl med kommundirektör (även vid den tiden ordförande i Enköping Centrumsamverkan), kommunalråd och ett antal förvaltningschefer, vars verksamheter tydligt berörs av frågan om centrumutveckling, via workshop, möten och samtal. Arbetet med Årets Stads kärna har också diskuterats på olika medlemsmöten i Enköping Centrumsamverkan och lyfts inom hela den kommunala organisationen. Satsningen på Årets Stads kärna finns med i kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsplan, alla berörda nämnders nämndplaner och förvaltningarnas verksamhetsplaner.

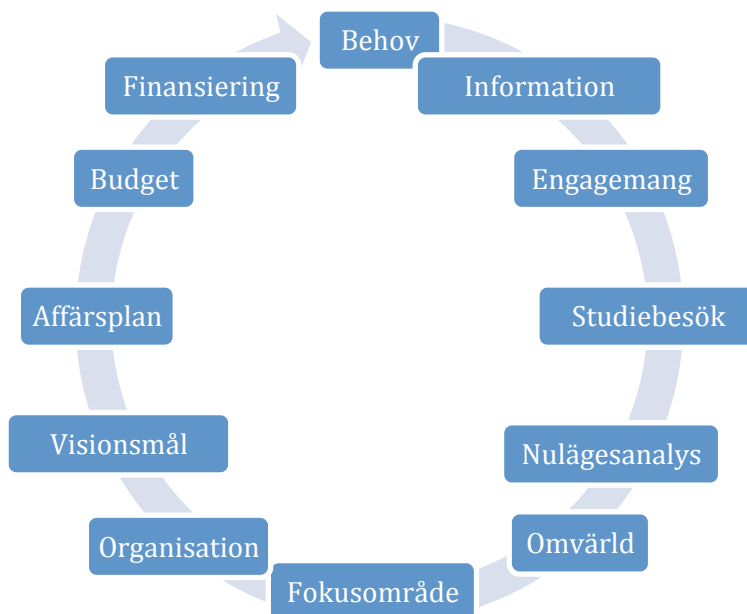
BID-modellen

Det internationella begreppet BID (Business Improvement District) är en modell för platsutveckling som bygger på förtroende mellan offentlig och privat sektor. Det vill säga aktörer som kommunen, fastighetsägare, handel, hotell, kaféer, restauranger, servicenäring, eventskapare, turism-, besöks- och rekreationsnärings, större arbetsgivare, föreningar, boende med flera. Det som förenar dessa är ett gemensamt intresse, ansvar och förståelse för sina verksamheter inom BID-området.

BID-modellen är en av Svenska Stads kärnors utvecklingsprocesser och den som rekommenderas för Enköping. Genom samverkan mellan offentlig och privat sektor nås ett gemensamt resultat som skulle vara omöjligt att nå på egen hand. Metoden bidrar till ökad kunskap och erfarenhetsutbyte.

Svenska Stads kärnor processleder oss under 18 månader, vilket innebär workshoppar, stadsvandringar, studiebesök, fallstudier och coaching. Affärsutvecklingsområden ska inventeras utifrån fem fokusområden – varumärket, utbud, platsen, tillgänglighet och trygghet – och presenteras i en nulägesanalys (denna rapport). Vid slutet av processen ska en gemensam affärsplan med tillhörande handlingsplan och budget vara framtagen för BID-området, vilket avslutas och firas med en diplomering den 16 juni 2021.

BID-MODELL

Finansiering

Enköpings kommun står för den initiala finansieringen av projektet. Därefter ska även andra aktörer, som fastighetsägare och näringsidkare, komma in för att tillsammans samfinansiera platsutvecklingen i BID-området – en platsutveckling som på ett positivt sätt även kommer att spilla över på omkringliggande orter och landsbygd.

DE FEM FOKUSOMRÅDENA

Varumärket – identitet, profil, image och positionering

Utbud – aktiviteter, upplevelser, service och butiker

Platsen – funktion, utseende och utformning

Tillgänglighet – färd sätt, framkomlighet och öppettider

Trygghet – rent, tryggt och säkert

1.4 Syfte, mål & vision

SYFTE: BID Enköping ska skapa ett strukturerat arbetssätt, en välutvecklad samverkan mellan det offentliga, privata och föreningslivet samt strategiska dokument att jobba utifrån i det fortsatta arbetet med centrumutvecklingen.

MÅL: Utveckla Enköpings centrum så att det utses till Årets Stads kärna senast 2025 av föreningen Svenska Stads kärnor.

VISION: Enköpings centrum är Mälardalens mest blomstrande småstadskärna – i dubbel bemärkelse – där handeln, kulturen, nöjena, maten och parkerna står i centrum.

1.5 BID-området

Stads kärne-BID

Enköping ska göra en stads kärne-BID med tyngdpunkt på just själva stads kärnan. Sedan tidigare har kommunen gjort ett omfattande bakgrundsarbete om centrum i samband med framtagandet av den nya fördjupade översiktsplanen för Enköpings stad 2040. Då

genomfördes flera olika typer av medborgardialoger under hösten 2016 och våren 2017 samt togs fram rapporter/studier om centrumutvecklingen under 2018. Arbetet som nu genomförs har därför en stabil grund att stå på.

Geografisk avgränsning

BID-området är framtaget efter diskussioner i styrgruppen och fokusgrupper inom ramen för BID Enköping. Området är uppdelat i tre delar, där A och B är dagens BID-område, medan område C kan tänkas komma att ingå i en framtid.

A. RUTNÄTSSTADEN

Avgränsas av **Västra Ringgatan–Tullgatan–Östra Ringgatan–Ågatan**. *Prioriterat område i arbetet under de första 18 månaderna.*

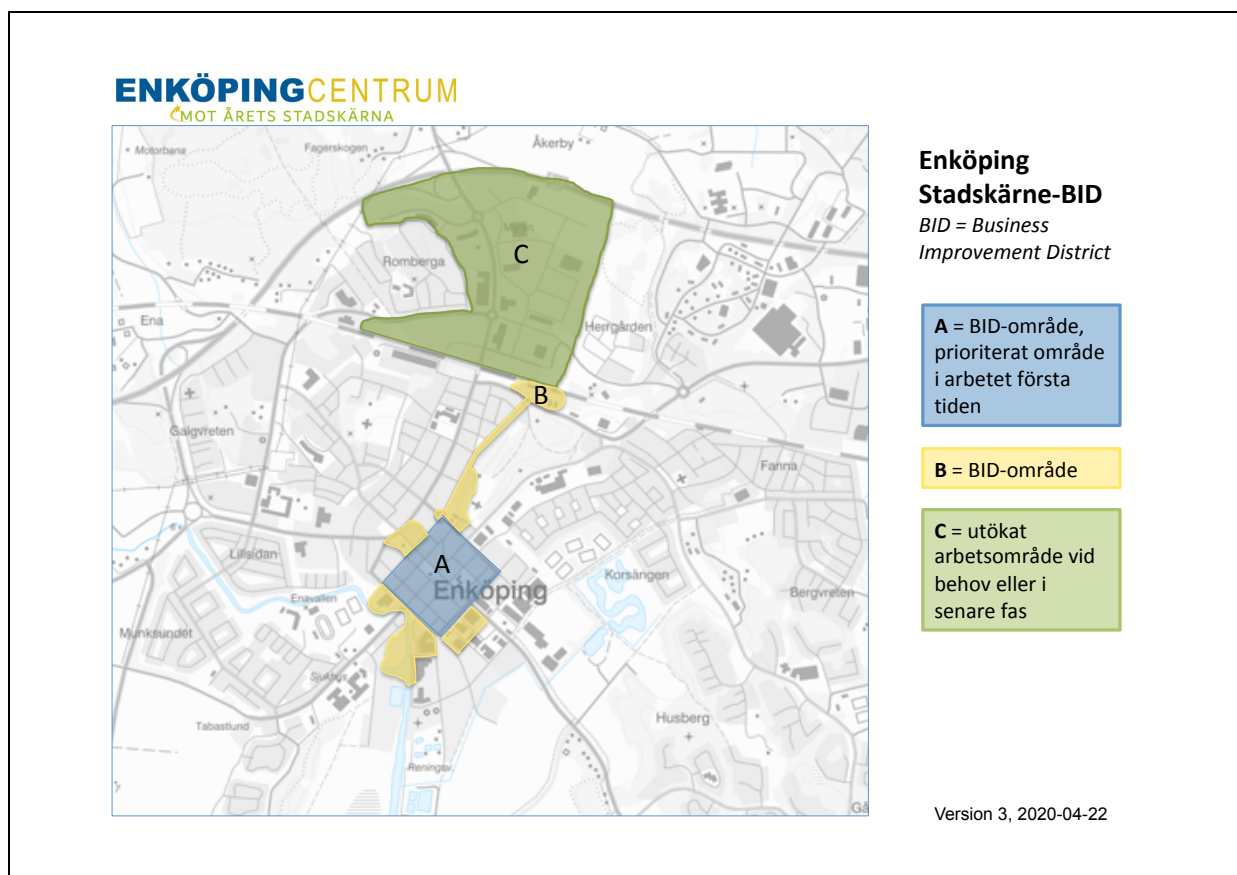
B. OMRÅDEN SOM STÄRKER RUTNÄTSSTADEN

- **Hamnen**, omfattar kafé/restaurang, utställning, hantverksbod, gästhamn etc
- **Delar av Coop-området**, fastigheterna mot Östra Ringgatan
- **Kulturstråket**, det vill säga Drömparken, Medborgarhuset Joar Blå, Westerlundska gården, Enköpings museum, Enköpings turistinformation, Tingshuset, gamla gymnastikhuset, Kulturskolan, Vårfrukyrkan
- **Stationsområdet och Drottninggatan**, som leder ned till centrum

C. UTÖKAT ARBETSOMRÅDE

Vid behov eller i senare fas i arbete. Hela staden behöver hållas ihop, därför kan närbelägna handelsområden till stadskärnan tas med:

- **Handelsområdet Myran**

1.6 Vägen vidare till Årets Stadskärna

1. Gör en Quality Mark-certifiering via Svenska Stadskärnor (kostnadsfri). Certifieringen är dels ett bevis på att samverkan finns och fungerar, dels ett minimikrav för att kunna få utmärkelsen Årets Stadskärna.
2. Ansök om att bli nominerad.
3. Jury – bestående av Svenska Stadskärnors styrelse med representanter från både offentliga och privata aktörer – utser Årets Stadskärna.

VILKA STÄDER UTSES TILL ÅRETS STADSKÄRNA?

Utmärkelsen Årets Stadskärna delas ut till den svenska stad eller ort som visar på störst framsteg, utveckling och förnyelse av centrum. Det ska byggas på samarbete mellan både privata och offentliga aktörer.

1.7 Områdets intressenter & samverkanspartner

Alla parter som skrivit under avsiktsförklaringen om att delta i BID Enköping är våra intressenter och samverkanspartner. De utgörs idag av kommunens förvaltningar, politiken, fastighetsägare, handlare, hotell/konferens, föreningar, större arbetsgivare och polisen. Ambitionen är att få med alla viktiga aktörer i processen. Just nu pågår ett arbete att få fler att skriva på en avsiktsförklaring.

VAD ÄR EN AVSIKTSFÖRKLARING?

Undertecknat avtal där ett företag eller organisation lovar att medverka i BID-processen med engagemang och tid.

Nuvarande samverkansorganisation – Enköping Centrumsamverkan

Enköping Centrumsamverkan bildades den 5 december 2012 som en ideell förening. Bakom föreningen står näringsliv, fastighetsägare och Enköpings kommun. Föreningens syfte är att förverkliga innehållet i rapporten "Enköpings nya centrum – för en växande stad" som blev klar i början av 2012. Det handlar kort sagt om att tillsammans skapa ett framgångsrikt levande och trivsamt centrum. Ledorden är samverkan, utveckling och förbättring. Föreningens vision är densamma som för BID Enköping, se punkt 1.4.

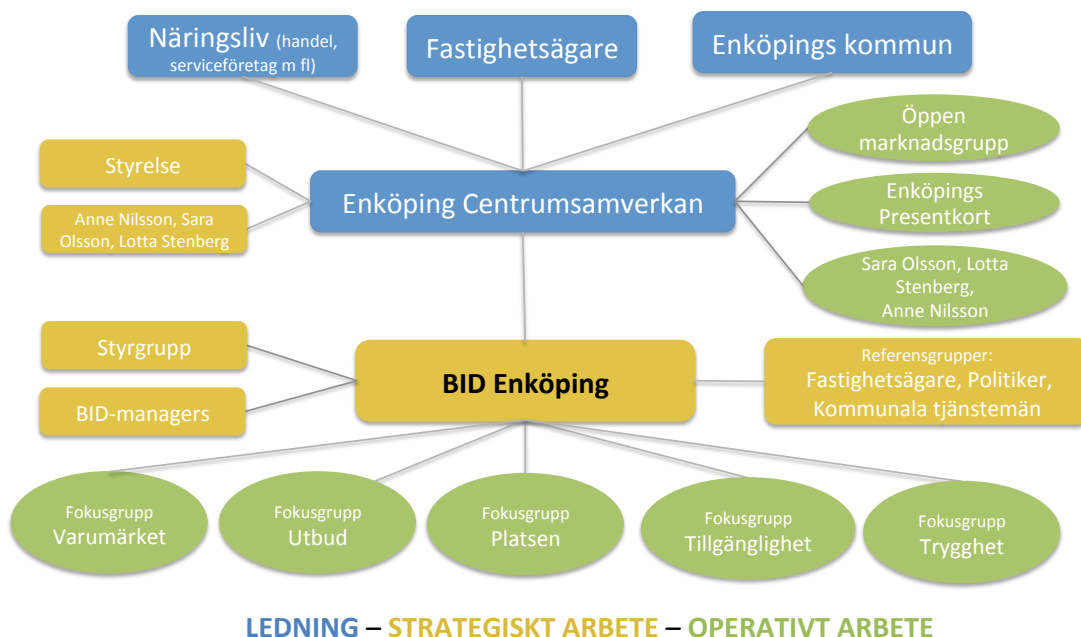
Det är allra första gången som dessa tre parter – näringsliv, fastighetsägare och kommunen – på riktigt kommer samman genom Enköping Centrumsamverkan. Tidigare har det gjorts flera försök att starta och driva en centrumförening i Enköping, men då har alltid någon av parterna saknats eller varit mindre intresserad, vilket medfört att verksamheten inte blivit så långlivad. Konstellationen som finns idag gör att det är upplagt för att lyckas!

Föreningen arbetar för ett attraktivt och sammanhållet Enköpings centrum. Tillsammans ordnas evenemang och aktiviteter som är viktiga för staden och Enköpingsborna. Föreningen är också kommunens remissinstans och bollplank i frågor kring centrum. För att gynna den lokala handeln säljer föreningen sedan 2016 ett presentkort: Enköpings Presentkort.

Samverkansorganisation för BID Enköping

Organisationen för BID Enköping utgår ifrån Enköping Centrumsamverkans befintliga organisation, som har byggts på med en styrgrupp, BID-managers, referensgrupper och fokusgrupper. Samverkansorganisationen presenteras här.

Samverkansorganisation BID Enköping

Styrgrupp

Styrgruppen är det styrande strategiska organet för Enköpings BID-process och även för den fortsatta satsningen på att Enköping senast 2025 utses till Årets Stadskärna. Den leds av Ulrika Ornbrant, kommunalråd och ordförande i plan-, mark- och exploateringsutskottet. Övriga ledamöter består av ordförande för Enköping Centrumsamverkan, förvaltningschefer (samhällsbyggnad/upplevelse), större arbetsgivare (privata/statliga) och större fastighetsägare (privata/kommunala).

Gemensamt för alla i styrgruppen är att de har mandat, är strategiskt ansvariga och sakkunniga bland stadens intressenter. De är engagerade, delaktiga och goda lyssnare. Styrgruppen är rådgivare till BID-managers.

BID-managers

Enköping har tre BID-managers som kompletterar varandra väl, de är samma personer som deltar i Enköping Centrumsamverkans operativa verksamhet. Det är också dessa tre som driver det lokala arbetet med BID Enköping och satsningen på Årets Stadskärna.

Ansvarsfördelningen är följande:

- **Fokus på genomförande och tidplan.** Lotta Stenberg ansvarar för att arbetet går framåt och håller tidplan, hjälper till med insamling av underlag, stödjer ansvarig för referensgrupp Fastighetsägare och är vår huvudkontakt med Svenska Stadskärnor. Lotta är näringslivskoordinator på Enköpings kommun och uppdraget som BID-manager ingår i hennes tjänst.

- **Fokus på nulägesanalys, affärsplan, handlingsplan med mera.** Anne Nilsson ansvarar för att samla in underlag, skriva utkast till olika typer av texter, skicka ut texter för synpunkter och slutföra texter. Dokumenterar alla workshopar. Förbereder och dokumenterar alla styrgruppsmöten. Ansvarar också för all information/kommunikation och arkiverar projektets centrala dokument. Anne är extern konsult.
- **Fokus på fokusgrupper.** Sara Olsson ansvarar för att hålla ihop fokusgrupperna och genomföra praktiskt arbete. Ser till att mötena i fokusgrupperna dokumenteras. Sara är extern konsult.

Referensgrupper

Fastighetsägare

I den här referensgruppen ingår fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och markägare. Ansvarig för gruppen är Johan Thorwid, vd för Andersson Company Förvaltning AB. Gruppen arbetar med följande frågeställning:

- **Förbättra samverkan mellan fastighetsägare och kommunen.**

Politiker

I den här referensgruppen ingår politiker från de olika politiska partierna inom kommunen som brinner lite extra för stadsutvecklingsfrågor. Tack var stort engagemang från politikerna har denna referensgrupp bildats, då de inte bör sitta med i fokusgrupperna. Ansvarig för gruppen är Ulrika Ornbrant, kommunalråd och ordförande i plan-, mark- och exploateringsutskottet. Gruppen arbetar med följande frågeställning:

- **Vara bollplank i processen.**

Kommunala tjänstemän

I den här referensgruppen ingår tjänstemän från kommunens olika förvaltningar, som brinner lite extra för stadsutvecklingsfrågor. Ansvarig för gruppen håller på att utses. Gruppen arbetar med följande frågeställningar:

- **Samordna och effektivisera kommunens operativa BID-arbete.**
- **Vara fokusgruppernas direktkontakt med kommunen i det operativa BID-arbetet.**
- **Samordna och effektivisera kommunens operativa arbete med Årets Stadskärna efter genomförd BID-process.**

Fokusgrupper

I varje fokusgrupp ingår en blandad skara engagerade människor från näringsliv, föreningsliv och kommunens förvaltningar. De fem fokusgrupperna är:

- **Varumärket** – identitet, profil, image och positionering
- **Utbud** – aktiviteter, upplevelser, service och butiker
- **Platsen** – funktion, utseende och utformning
- **Tillgänglighet** – färd sätt, framkomlighet och öppettider
- **Trygghet** – rent, tryggt och säkert

OBS! Initialt kommer fokusgrupp Varumärket och fokusgrupp Utbud att samarbeta samt fokusgrupp Tillgänglighet och fokusgrupp Trygghet att samarbeta. Anledningen är att gruppernas frågor ligger nära varandra. De exakta frågeställningarna som de olika fokusgrupperna kommer att jobba med framöver delas upp i senare steg och presenteras i affärsplanen.

1.8 Enköpings stadskärna – några nedslag igår & idag

1847	Enköpings Handelsförening bildas.
1848	Enköpings Fabriks- och Hantverksförening bildas.
1864	Enköpings Fabriks- och Hantverksförening tynar bort.
1905	Enköpings hantverkare uppmanas att sluta sig samman i en ny förening, Enköpings Fabriks- och Hantverksförening skapas på nytt.
1935	Enköpingsutställningen, om industri, hantverk, hemslöjd och konst, lockar hela 70 000 besökare under sina fyra veckor.
Början 1970-tal	Två stora varuhus kommer till stan: kooperativa Domus och köpmannahuset Paus.
Slutet 1980-tal	Köpmannaföreningen jobbar med fokus på parkeringsplatser och ett aktivt centrum präglat av mångfald. Försöket att få med sig fastighetsägarna misslyckas.
1988–90	Kommunen går in i Köpmannaföreningens styrelse, då det är svårt att driva utvecklingsfrågor utan dess medverkan.
1990-tal	Frågan om att restaurera Stora torget lyfts med betoning på att göra det mer attraktivt.
Slutet 1990-tal	Lördagsöppet införs i centrum.
1994	Rapporten "Enköping i centrum 2000" skrivs och det första steget tas mot ett nytt centrum där torget ska bli stadens naturliga medelpunkt.
1999	Enköpings Stads Hembygdsförening bildas för att rädda Wallinska gården, en av de sista 1800-talsgårdarna i centrala Enköping.
Början 2000-tal	Handelsområdet Myran börjar utvecklas. Köpmannaföreningens fokus blir då ett annat.
2002	Köpmannaföreningen anställer centrumledare för att få fler medlemmar och arrangera aktiviteter på Stora torget.
2003	Handlingsplanen "Levande Centrum" presenteras, där målet är att Enköping 2006 utses till Årets Stadskärna.
2005	Enköpings cityförening bildas. Målet är att senast 2010 kandidera till Årets Stadskärna som verktyg för att skapa ett levande centrum. Fastighetsägare och kommunen visar dock svalt intresse, då de hellre vill ha etableringar på Myran.
2010	Enköpings Stadshotell från 1879 rivs av Peab efter många års politiska turer och protester från allmänheten.
2011	Fjärdhundraland ekonomisk förening bildas för att utveckla besöksnäringen och skapa nya samarbeten inom Fjärdhundraland, utanför Enköping.
2012	Enköping Centrumsamverkan bildas och till grund för föreningen ligger rapporten "Enköpings nya centrum – för en växande stad".
2014	Enköping Handel (före detta Svensk Handel Enköping) läggs ned och överskjutande medel förs över till Enköping Centrumsamverkan.
2016	Kommunen köper tillbaka Statt-tomten av Peab för att få rådighet över den.
2016	Lions Club Enköping utses till hedersmedlem i Enköping Centrumsamverkan, som tack för god samverkan under olika marknadsaktiviteter på Stora torget.
2016	Åhléns varuhus i Paus-huset stänger och centrum förlorar en stor dragare in till stan.
2017	ALM Equity och Andersson Company köper Paus-huset vid Stora torget av Hemfosa för att troligtvis riva och bygga nytt.

- 2017** Styrelsen för Enköping Centrumsamverkan tar beslut om målet att Enköping tar emot utmärkelsen Årets Stads kärna senast 2025.
- 2017** Enköping Centrumsamverkan blir medlem i Svenska Stads kärnor, som står bakom utmärkelsen Årets Stads kärna.
- 2017** Arkeologiska utgrävningar pågår av Statt-tomten och fortsätter även året därefter.
- 2018** Föreningen Hälsans stad i Dr Westerlunds anda bildas med fokus på samverkan kring hälsofrämjande insatser.
- 2019** Politisk vilja att ha hotell återigen på Statt-tomten, vilket kan stärka Enköpings centrum på lång sikt. Sökandet efter hotelloperatör tar fart.
- 2020** Enköping Centrumsamverkan i nära samarbete med kommunen startar processen BID Enköping med stöd av Svenska Stads kärnor.
- 2020** Kammakartorget invigs – Enköping har fått ett till centralt torg.
- 2020** Politisk vilja finns att renovera Joar Blå till Enköpings kulturhus.
- 2021** Fortsatt arbete tillsammans med sikte mot Årets Stads kärna.
- 2025** Enköping utses senast till Årets Stads kärna!

2. Viktiga bakgrundsdocument

2.1 Vilka förutsättningar finns?

Här undersöker vi förutsättningarna för en platsutveckling av Enköpings stadskärna och dess omgivningar (BID-området).

Vilka vitala dokument finns framme idag som vi behöver förhålla oss till och vad mer behöver vi vet?

Dokumenterna är inte rangordnade.

2.2 Internationella/Nationella

Handlingsplan Agenda 2030

<https://www.regeringen.se/rapporter/2018/06/handlingsplan-agenda-2030/>

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

Nationell turismstrategi

2.3 Regionala

ÖMS 2050 – samverkan kring planering i östra Mellansverige

http://www.rufs.se/globalassets/h.-publikationer/2018/rapport_oms_samverkan_webb.pdf

Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län

<https://regionuppsala.se/det-har-gor-vi/vara-verksamheter/regional-utveckling/regional-utvecklingsstrategi/remiss---regional-utvecklingsstrategi-for-uppsala-lan/>

Ute på remiss fram till 30 oktober 2020. Utvecklingsstrategin föreslås även fungera som länets Agenda 2030-strategi.

Regionala turismstrategin

2.4 Mellankommunala

Gemensam utvecklingsplan för Fyra Mälarstäder

<https://vaxer.enkoping.se/fyra-malarstader.html>

Plan antagen våren 2020 för ett mellankommunalt samarbete som ska stärka de fyra kommunerna Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås, skapa mervärden och vara ekonomiskt fördelaktigt.

Nytt linjenät i Enköpings stad

<https://regionuppsala.se/globalassets/samverkanswebben/kollektivtrafik/nytt-linjenat-i-enkopings-stad.pdf>

Framtagen av Trafik och samhälle, Region Uppsala, 2019.

2.5 Kommunala

Styrdokument (strategier, policyer, riktlinjer, avtal)

Fördjupad översiktsplan för Enköpings stad 2040

<https://vaxer.enkoping.se/download/18.46005e3916d6204e61e4faa5/1569587386372/fordjupad-oversiktsplan-for-enkopingsstad.pdf>

Tillägg till kommunens översiktsplan. Grund och riktning för stadens utveckling, politiskt framtagna där invånarna haft möjlighet att uttrycka synpunkter. Antagen av kommunfullmäktige 2018.

Översiktsplan 2030 för Enköpings kommun med fokus på landsbygdsutveckling

<https://vaxer.enkoping.se/download/18.46005e3916d6204e61e4f5ce/1569586775752/oversiktsplan-140513.pdf>

Övergripande styrdokument för hur kommunens fysiska planering ska se ut. Antagen i kommunfullmäktige 2014.

Ortsanalyser

<https://vaxer.enkoping.se/oversiktliga-planer/ortsanalyser.html>

Separata analyser av Örsundsbro, Skolsta, Grillby, Hummelsta, Fjärdhundra och Södra Trögd antagna av kommunstyrelsen 2015–2016.

Utvecklingsprogram för Myran

<https://vaxer.enkoping.se/download/18.8efddfc16e7a628762e88ec/1574950065579/Utvecklingsprogram%20Myran.pdf>

Antagen av kommunstyrelsen 2016.

Enköpings Hyresbostäders Långsiktig plan 2020–2023

Kulturpolitiskt program för Enköpings kommun 2017–2026

Idrottspolitiskt program för Enköpings kommun 2017–2026

<https://vaxer.enkoping.se/download/18.3f2a1d2116dbbd66bf64a2cb/1571060907775/Idrottspolitiskt%20program%202017-2026.pdf>

Turismstrategi 2016–2020: ”Upplev Enköping”

Strategi för en hållbar besöksnäring i Enköpings kommun till år 2020.

Trafikstrategi för Enköpings stad fram till 2040

<https://vaxer.enkoping.se/download/18.3f2a1d2116dbbd66bf6490b3/1571055878444/Trafikstrategi%20för%20Enköpings%20stad%20fram%20till%202040.pdf>

Beslutad av kommunfullmäktige. Gäller från och med 12 december 2017.

Parkeringspolicy för Enköpings stad fram till 2040

<https://vaxer.enkoping.se/download/18.7fe3122116ed59d808216da5/1575646371004/parkeringspolicy.pdf>

Beslutad av kommunfullmäktige. Gäller från och med 12 december 2017.

Tekniska nämndens långsiktiga plan 2020–2023

<https://enkoping.se/download/18.670931e8171ac54a0df57327/1588076174090/tekniska-namnden-langsiktig-plan-2020-2023.pdf>

Halkbekämpningspolicy för gatukontoret i Enköping

<https://enkoping.se/download/18.123e038d16894c7b43777b33/1548852548035/policy-halkbekampning.pdf>

Lokala ordningsföreskrifter, Enköpings kommun

<https://foretagare.enkoping.se/download/18.6230d4a3164426b9fb71794f/1530186798288/lokala-ordningsforeskrifter-Enkopings%20kommun.pdf>

Gäller från och med 1 juli 2018.

Lokala föreskrifter för renhållning av gångbanor inom Enköpings kommun, 2013

<https://enkoping.se/download/18.55eb935116df5dc8242a735a/1572421238242/lokala-foreskrifter-renhallning-gangbanor.pdf>

Lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Enköpings kommun, 2013

<https://enkoping.se/download/18.56eff72d16e7b27e86a47409/1574329029312/foreskrift-ordning-torghandel.pdf>

Handlingsplan mot klotter och tags

Antagen av kommunens arbetsutskott 30 augusti 2011.

Regler för grafisk profil för Enköpings kommun, 2018

<https://enkoping.se/kommun-och-politik/demokrati-och-insyn/press/pressrum.html>

Manual för platsvarumärket Enköping

<https://enkoping.se/kommun-och-politik/demokrati-och-insyn/press/platsvarumarket/manual.html>

Kommunikationsplan för platsvarumärket Enköping

Aktuella offentliga upphandlingar i Enköpings kommun

<https://foretagare.enkoping.se/kommunens-service/upphandling-och-entreprenad/offentlig-upphandling.html>

Blanketter och e-tjänster för företagare

<https://foretagare.enkoping.se/blanketter-och-e-tjanster.html>

Föreningsbidrag för föreningsliv

<https://enkoping.se/underwebbar/forening-i-enkoping/foreningsbidrag.html>

Digitala kartor för invånare, besökare och etablerare

<https://enkoping.se/kommun-och-politik/kommunfakta/kartor.html>

Besöksguide till Enköping

<https://upplevenkoping.se/upplev-och-besok/besoksguide.html>

Tips på sevärdheter, naturupplevelser och sportaktiviteter.

Evenemang i kommunen

<https://upplevenkopning.se/upplev-och-besok/evenemang.html#?query=>

Utredningar (analyser, rapporter, inventeringar)

Översiktlig marknadsanalys

<https://enkoping.se/download/18.48d992416ab4c71acd8b3b1/1558072479422/Översiktlig%20marknadsanalys%20Enköping.pdf>

Annordia har utfört en analys maj 2019 där förutsättningen för ny hotellkapacitet utretts i Enköping.

Parkeringsöversyn

<https://vaxer.enkopning.se/download/18.7fe3122116ed59d808216da3/1575646350426/utredning-parkering.pdf>

Parkering i centrala Enköping: utredning och förslag, 2019.

Centrumutveckling. Viktiga funktioner och platser

Rapport från Enköpings kommun 2018-03-08. Även kallad "Centrumpusslet del 1".

Centrumutveckling, del 2

Rapport från Enköpings kommun 2018-04-12. Även kallad "Centrumpusslet del 2".

Centrumutveckling

Slutrapport från Enköpings kommun 2018-05-31. Även kallad "Centrumpusslet del 3".

Bilaga 2. Centrumstudie – Rutnätsstaden och Kryddgården, 2018

<https://vaxer.enkopning.se/download/18.46005e3916d6204e61e4faa8/1569587395581/bilaga-2-centrumstudie.pdf>

Utvecklingsstudie framtagen av Enköpings kommun.

Bilaga 4. Dialog om framtidens Enköping och utlåtande, 2018

<https://vaxer.enkopning.se/download/18.46005e3916d6204e61e4faa4/1569587385683/bilaga-4-dialoger-och-utlatande.pdf>

Sammanställning av dialogskeden.

Den fysiska handelsplatsen i en digital värld, 2019

<https://www.svenskhandel.se/globalassets/dokument/aktuellt-och-opinion/rapporter-och-foldrar/ovriga-rapporter/den-fysiska-handelsplatsen-i-en-digital-varld.pdf>

Lediga lokaler Objektvision

<https://foretagare.enkopning.se/kommunens-service/formedling/mark-och-lokaler.html>

Platsen Enköping

<https://enkoping.se/kommun-och-politik/kommunfakta/statistik-och-jamforelser/resultat-och-analys.html#h-PlatsenEnköping>

Undersökning av Stratvise/Novus, 2018.

Enescopinge – den medeltida staden

<https://www.upplandsmuseet.se/arkeologi/aktuella-projekt/enescopinge>

Film och information om de arkeologiska undersökningarna under 2017–2018 vid Statstomten av Upplandsmuseet. Projektet är en av landets största stadsarkeologiska undersökningar.

En stad växer fram – Människor och bebyggelse i kvarteret Fältskären, Enköping 1050–1350

<https://www.arkeologikonsult.se/rapportarkiv/2019/undersokningar/152-2019-2673-en-stad-vaexer-fram>

Rapport från de arkeologiska undersökningarna under 2013–2014 vid Paus-parkeringen av Arkeologikonsult 2019:2673.

Enköpings nya centrum för en växande stad, 2012-02-16

https://www.enkopingscentrum.se/_project/_private/userAssets/d16a974d4d6d0d71b29bfbfe045f1da7/centrumrapport-120216.pdf

Rapporten som lade grunden till föreningen Enköping Centrumsamverkan.

Nyckeltal (statistik, index)

Statistik och jämförelser

<https://enkoping.se/kommun-och-politik/kommunfakta/statistik-och-jamforelser.html>

Befolkningsprognos, Enköping växer 2019–2028

<https://enkoping.se/download/18.6334f8a816e7900f8d66d389/1574430182674/befolkning-sprogno-2019-2028.pdf>

SCB Folkmängd efter ålder, kön och civilstånd, 2019

Besöksnäringstatistik Enköping

WSP-rapport, 2020.

Kommunala turismeffekter Enköpings kommun 2016

Undersökning av HUI Research maj 2017.

Den sociala kompassen – nio nyanser av Enköpings kommun

Rapport från Statisticon AB där nio socioekonomiska variabler analyseras, siffror från 2016.

Nöjd Kund Index – Företagare 2019

Undersökning av Enköpings kommun.

Cityindex 2020, Branschrapport

[https://www.fastighetsagarna.se/globalassets/rapporter/gemensamma-
rapporter/cityindex-branschrapport-2020-1.pdf?bustCache=1601123512857](https://www.fastighetsagarna.se/globalassets/rapporter/gemensamma-rapporter/cityindex-branschrapport-2020-1.pdf?bustCache=1601123512857)

Objektiv, heltäckande och mellan stadskärnor helt jämförbar kartläggning av den kommersiella utvecklingen i samtliga Sveriges stadskärnor. Samarbete mellan Fastighetsägarna och HUI.

Cityindex 2020, Cityrapport Enköping

Beskriver utvecklingen främst inom detaljhandeln inom respektive stadskärna. Samarbete mellan Fastighetsägarna och HUI.

Handeln i Sverige, 2007–2019

<https://www.handelnisverige.se>

Köpkraft och personor i Enköping

Genomförd av Bisnode AB, 2016.

Analys av näringslivet i Enköpings centrum 2009–2014

Genomförd av Bisnode AB, 2016.

Rankingar

Bäst att leva 2020

Enköping hamnade på plats 148 av 290 i tidningen Fokus årliga ranking av kommuner – försämring jämfört med 2019.

Kommunkompassen 2018

SKL:s kvalitetsmätning om kommunernas arbete utifrån ett invånarperspektiv. Enköping får totalt 519 poäng av 800 – ökning med 85 poäng jämfört med förra mätningen 2016.

Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet 2020 & 2019

Enköpings kommun kom 2020 på plats 148 och 2019 på plats 105 av 290. Kraftiga sänkningen 2020 ska analyseras ordentligt.

SKL:s Nöjd-Kund-Index 2018

Enköpings kommun får ett totalt NKI-värde på 62 – höjning jämfört med 2017. 62 motsvarar ett godkänt resultat.

Minst sårbara kommunen 2016

<https://eposten.se/nyheter/enkoping/starka-kommuner-toppar-i-ranking-unt4625167.aspx>
Rapport från Tillväxtverket. 2016 hamnar Enköping på plats 22, vilket innebär att kommunen inte anses sårbara – men tapp sedan 2011 då Enköping kom på plats 10.

Utmärkelser

Nominerad till Årets Nyföretagarkommun 2019

<https://foretagare.enkoping.se/nyheter/lista/2019-10-30-enkoping-nominerad-till-arets-nyforetagarkommun.html>

I kategorin "Långpendlingskommun nära en större stad".

Uttagna i världens största arkitektävling, European 15

<https://foretagare.enkoping.se/nyheter/lista/2018-11-09-enkoping-i-stor-arkitektavling.html>

Enköpings kommun deltar i tävlingen där arkitekter från Europa lämnar utvecklingsförslag på handelsområdet Myran.

Fjärde bästa landsbygdskommun att bo i 2018

<https://enkoping.se/bo-trafik-och-miljo/nyheter/lista/2018-05-25-enkoping-fjarde-basta-platsen-att-bo-pa-i-sverige.html>

Enköping tar emot tidningen Fokus pris som fjärde bästa landsbygdskommun att bo i Sverige.

Sveriges fjärde bästa nästa logistikläge 2017

<https://www.lokalguiden.se/magasinet/artikel/här-finns-sveriges-basta-logistiklagen>

Intelligent Logistik listar Sveriges 25 bästa logistiklägen, där Enköping ingår i Stockholm nord.

Sveriges bästa kommunwebb 2017

<https://topp100.idg.se/2.39772/1.677714/topp-100-2017-kommuner>

Enköpings externa webb, enkoping.se, får tidningen Internetworlds utmärkelse som bästa webb i kategorin kommuner.

Bästa användbarhet 2016

<https://enkoping.se/kommun-och-politik/nyheter/lista/2016-11-15-enkopings-kommun-vann-publishingpriset.html>

Publishingpriset, en jurybedömd tävling för webb, film, print och e-publikationer ger 2016 enkoping.se pris för bästa användbarhet.

Årets Nyföretagarkommun 2010

<https://teknikfreak.se/nyheter/grattis-enkoping-arets-nyforetagarkommun-2010/>

Motivering: "Med en framgångsrik omställning från traditionell, storskalig tillverkningsindustri till en näringslivsstruktur med tydligt fokus på nya, mindre företag har Enköping skapat ett stimulerande och kreativt näringslivsklimat med ett genuint och individinriktat engagemang, som tjänar som ett gott föredöme."

2.6 Vilka viktiga dokument saknas idag?

- Plan för BID-områdets positionering mot omvärlden.
- Målgruppsanalys: Vilka målgrupper vänder sig BID-området till? Hur tillgodoser vi olika målgruppers behov och önskemål?
- Attitydundersökning för BID-området: Hur uppfattas och upplevs platsen av målgruppen? Stämmer imagen med BID-områdets profil och identitet?
- Konkurrensanalys: Vart åker Enköpingsbon för att handla?
- Rapport från arkeologiska undersökningarna 2017–2018 av kvarteret Traktören (Statt-tomten). Med de nya arkeologiska resultaten får vi en ny, unik och bättre bild av Enköpings rika medeltidshistoria

3. Stadsvandringar enligt de fem fokusområdena

3.1 Utförda stadsvandringar

Flera stadsvandringar har genomförts framför allt dagtid i det offentliga rummet och kommersiella områden via en enkät med utgångspunkt i de fem fokusområdena – varumärket, utbud, platsen, tillgänglighet och trygghet – under perioden 27 augusti–29 september 2020 med följande olika grupper:

- Handel, serviceföretag, övrigt näringsliv, föreningar och organisationer
- Kommunala tjänstemän
- Politiker
- Fastighetsägare, bostadsrättsföreningar och markägare
- Ungdomar (gymnasieskola, ungdomsföreningar, fritidsgårdar)
- Fokusgrupp Varumärket
- Fokusgrupp Utbud
- Fokusgrupp Platsen
- Fokusgrupp Tillgänglighet
- Fokusgrupp Trygghet
- Styrgrupp
- Referensgrupp Politiker
- Föreningsliv (exempelvis Rotary, Glada Pensionärer)
- Politiska partier (exempelvis Liberalerna)
- Kommunala förvaltningar (exempelvis park- och gatuavdelningen, säkerhetsgruppen)

Referensgrupp Fastighetsägare planerar gå stadsvandring under oktober 2020. Tryggare Enköping deltar under kvällsvandringen i Steg 4.

Enkäten och deltagarna

Enkäten har totalt fyllts i av 168 personer, läs mer om deras bakgrund nedan. Enkätens innehåll och resultatet presenteras på kommande sidor. I den formgivna nulägesanalysen presenteras endast en sammanställning av kommentarerna för helhetsintrycket för respektive fokusområde. I totalversionen presenteras alla kommentarer till varje fråga.

VILKET KÖN HAR DU?

Man	82
1 Kvinna	86
Total	168

VILKEN ÄR DIN ÅLDER?

13-24 år	2
1 25-34 år	14
2 35-44 år	33
3 45-54 år	30
4 55-64 år	39
5 65-74 år	21
6 75 år och uppåt	29
Total	168

VEM REPRESENTERAR DU?

	Kommunen, politiker	27
1	Kommunen, tjänsteman	44
2	Kultursektorn	1
3	Fritidssektorn	0
4	Handeln	10
5	Besöksnäringen	3
6	Fastighetsägare, bostadsrättsförening, markägare	16
7	Hotell	0
8	Café, restaurang	1
9	Föreningar och organisationer	24
10	Övrigt, ange gärna vad	42
	Total	168

TER

Enköpings-Posten
Fredag 28 augusti 2020

Stadsvandringar med fyra olika grupper, företagare, kommunala tjänstemän, politiker och fastighetsägare, genomfördes under torsdagen i projektet BID Enköping som har som mål att Enköping utses till Årets stadskärna senast 2025.

FOTO: MARIA HEDENBAND

Stadsvandring som öppnade många ögon

ENKÖPING

Det fanns mycket att fundera över för de företagare som deltog i den första stadsvandringen i projektet BID Enköping på torsdagen.

- Ni har en fantastisk närhet när man lär känna den, men hur hittar man här? Det finns många inlärter men ingenstans står det att man är välkommen, säger Marlene Hassel som tillsammans med Marita Floman från Svenska Stadskärnor ledde stadsvandringen. Under vandringen pekade man på både bra och mindre bra saker i centrum. Deltagarna uppenbarades att fundera över vad man kan göra med små medel, på både kort och lång sikt, för vidare diskussion i Enköpingsgruppen som arbetade vidare under kvällen klick off.

Vandringen gick förbi tomma skyltfönster med brunt papper, trasiga butiksskyltar och smutsiga fasader där mycket kan förbättras med små medel. Men även över blomsterprunkande torg med restauranger och trivsamma miljöer.

- Det magiska ordet är samverkan, det går att göra mycket tillsammans. Men fastighetsägarna har ett stort ansvar, konstaterade Marita Floman.

Marie Nyström från Asp-handls blomstert och Karin Thunell från Karin Sömmare var två av företagarna som deltog i vandringen.

- Det är bra med en stack och tydlig ledning som kan hjälpa oss, vi behöver det också, säger Marie Nyström.

I Karin Thunells klädbutik på nedre Kirurggatan konstaterade hon att mer än 60 procent av kunderna utifrån.

- Man gör utfläkt till Enköping och tycker det är mysigt här, jag hoppas att alla företagare vet hur mycket folk som faktiskt kommer utifrån, säger hon.

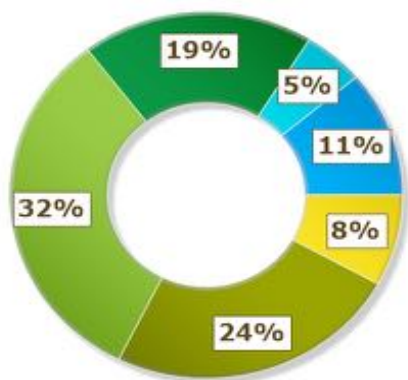
Stadsvandringarna är en del i arbetet med att göra Enköpings centrum mer attraktivt och senast 2025 utses till Årets Stadskärna.

Marita Hedenband
marita.hedenband@posten.se

Reportage i Enköpings-Posten, 2020-08-28

3.2 Resultat fokusområde 1 – Varumärket

Historia – Berättelsen kopplad till Enköpings historia.

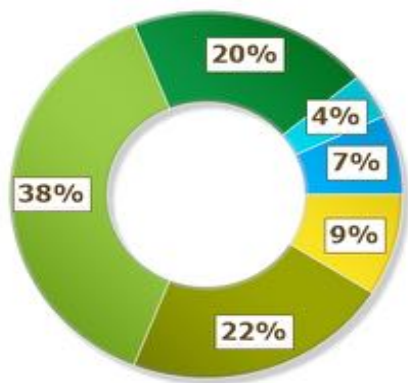
1 (= dåligt)	9
2	28
3	37
4	22
5 (= utmärkt)	6
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	13
Total	115

KOMMENTARER:

- Borde finnas tavlor med historiebeskrivning lite här och där. Kanske en förklaring varför gropen finns och vad arkeologerna hittade där.
- Använd våra kända styrkor på ett bättre sätt. Använd starka namn och vårt arv (uppfinnarna, JP Johansson), parkerna, doktor Westerlund m m.
- Vi borde lyfta fram Dr Westerlund mer men framför allt JP Johansson som uppfann skiftnyckeln. Kanske vi borde lyfta pepparroten.
- Vi har tappat bort pepparroten. Den är viktig för vår historia lika som hållristningarna.
- Historia förstärker nutiden men bevarar också ursprunget, man skulle kunna göra mer.
- Historien alltid viktigt när man tittar framåt.
- Vi har både gammal och nyare historia som borde kunna lyftas och synas mer på olika sätt.
- Jag hittar väldigt lite i centrum som berättar om stadens historia. Det enda är markeringen av vattenlinjen.
- Hyfsat bra, men skulle kunna bli ändå bättre!
- Finns inte något spår av pepparrot heller skiftnyckel i BID-området.
- Lyft fram Enköpings historia mer.
- Skylt på Stora torget om Enköpings historia där det även finns pilar mot där de olika sevärdheterna finns.
- JP Johansson, Ernst Westerlund.
- Selma Jansson.
- Rik kulturhistoria.
- Gammal sjöfartsstad.

- Vi är absolut inte dåliga, tycker vi har en bra koppling men vi kan bli bättre mycket bättre. Det är ett område som intresserar fler än man tror.
- Dåligt skyltat och lite synlig information.
- Vad har vi för historia?
- Enköping har en spännande historia som skulle kunna illustreras än mer.
- Saknas generellt tydlig skyltning var man är och historia runt plats man befinner sig på.
- I många av våra parker fattas det en historia.
- När vi en gång i tiden hade Blå Tåget som guidade runt hela Enköping fick man höra många roliga historier. Dr/pastor Spaks park som exempel där de stora runda stenbumlingarna har skapat mycket diskussion i lokal media. Ska föreställa tennisbollar som rullar ut från parken där det en gång fanns en tennishall.
- Enköping har en fantastisk historia lyft fram det.
- Borde finnas en "historisk stig", lika väl som "hälsans stig".
- Gärna på elskåpen!
- Gärna på elskåp och luckor.
- Kan utvecklas och förstärkas med hjälp av enhetliga skyltar, information.
- Insynsskyddet runt hotellgropen borde visa vad man fann exempelvis getstall hus och eventuellt skepp
- På den guidade Blå Tåget en gång i tiden har ju en massa rolig fakta om de olika parkerna men kan inte finna den i någon av parkerna.

Unikt – Utmärkande och särskiljande.

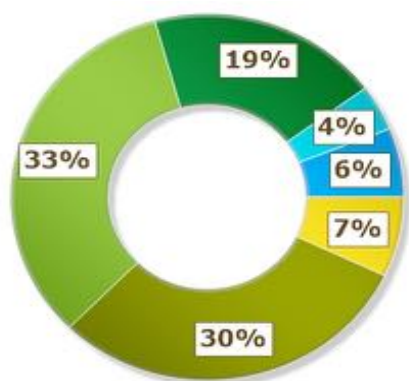
	1 (= dåligt)	10
1	2	25
2	3	43
3	4	23
4	5 (= utmärkt)	4
5	0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	8
	Total	113

KOMMENTARER:

- Litet, gemytligt unika små butiker, vackra parker.
- Finns en unik fontän som borde lyftas fram.

- Det de flesta känner till är vår slogan Sveriges närmaste stad, kanske vi kan sprida detta mer.
- En satsning på stadskärnan skulle gjorts för åtskilliga år sedan! För utifrån kommande besökare är stadskärnan viktig! Externa handelsområden finns på de flesta orter och de är alla lika! De är inga "dragare"! Enköpings parker har varit en räddning för staden!
- Kan bli bättre...
- Överbetona inte det unika – det finns inte så ofta! Men framhåll de starka sidorna är viktigare.
- Det unika är småstadskänslan och våra parker som är en stor del av Enköpings varumärke. Samt är parkerna kommunens största turistattraktion.
- Vi borde framhäva den äldre bebyggelsen på ett finare sätt.
- Stolt historia, tragisk nutid!
- Enköping Sveriges närmsta stad bra slogan!
- Varumärket "Enköpings parker" är ganska väl representerat i BID-området.
- Den gröna miljön är utmärkande.
- På ett sätt är det unikt – vilken andra stad har haft en stadstomt så länge som Enköping?
- Lyft fram det som är unikt med Enköping på en skylt på Stora torget.
- Världsunika parker.
- Vi är en av Sveriges äldsta städer med en unik samling av fornminnen. Vi behöver visa det för omvärlden.
- Leta inte för mycket efter det unika. Viktigare är det vanliga, att det är fräscht, fungerande i vardagen för både boende och besökare.
- Viktigt med grönska i stadskärnan. Detta förtydligar parkernas stad så det inte enbart blir öppna platser.
- Lika kommentar på historia!
- Arkitektur.
- Typ av företag som pallar etablera sig.
- Trädgårdarna är ett +
- Finns vissa unika äldre byggnader tyvärr så är blandningen spretig tillsammans med olika årtionden av byggnation.
- Det finns massor av saker som vi skulle kunna lyfta fram Enköping även kallad pepparotsstaden.
- Sveriges Wasabi, odling där det går att köpa färsk pepparrot, räksmörgås med pepparrotsmajonäs.
- Parkerna.
- Kan vara vilken stad som helst.
- Vi är unika i termer av antal bilar parkerade i centrum, till och med på torget, det är inte positivt för varumärket.
- Westerlund.
- JP Johansson.
- Lyft fram JP Johansson.

Identitet – Tydlighet och synlighet för det man vill framstå som.

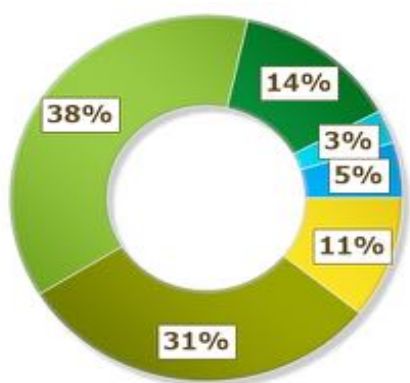
1 (= dåligt)	8
2	34
3	37
4	21
5 (= utmärkt)	5
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	7
Total	112

KOMMENTARER:

- Synlighet som "Sveriges Närmaste Stad".
- Vi är ju en historisk stad med bland annat Dr Westerlund och Bahco.
- På kvällar och nätter, och under den mörka årstiden så skuggar träden lamporna längs gångbanor, vägar, torget med mera så det är mörkt, inte roligt att som kvinna gå ut då.
- Vi syns inte i media, vi är dålig på att sprida budskap internt och säkert ännu sämre på att sprida Enköping nationellt. Antar att vi vill framstå som parkernas stad? Men finns det några andra tankar?
- Parkerna lockar hit besökare, men bör kompletteras med ett bra butiksutbud i stadskärnan.
- Småstaden som är bra att bo i och har nära till storstad, kultur och natur.
- Här är vi väldigt neutrala i Enköping tycker jag.
- Vi behöver vara mer enhetliga, just nu är det rörigt. Saknar en plan med på vilket sätt man vill förmedla en identitet.
- Har varit bättre men är på tillbakagång. Uppryckning krävs.
- Begreppet parkernas stad framhålls inte tillräckligt.
- Snälla slutar översätta "Enköping stad" till Enköping City på engelska – det är en "town" på engelska (en city har jättestor befolkning och är en riktig maktcentrum).
- Allt kan bara bli bättre
- Småstaden som är bra att bo i och trevlig att besöka. Eftersom parkerna är de stora dragarna är inte alltid BID-området nödvändigt att besöka.
- Syns inte alls.
- Finns ingen röd tråd och ingen strategi. Man delar inga värderingar i näringslivet och profilen är svag.
- Finns få saker man är bra på och framtidstron vacklar.

- I marknadsföringen nämns parker men inte helt enkelt att hitta till parker om man inte känner till Enköping.
- På in- och utfarter hälsa välkommen och välkommen åter.
- Lite tveksamt om man i centrum kan se att vi är parkernas stad eller att skiftnyckeln är uppfunnen här.
- Parkstaden.
- Enköping är mer än Sveriges närmaste stad. Det är här som en stor insats behöver göras. Det finns att bygga på, men kräver tålamod och mod.

Positionering – Trendigt, fina gatan, folkligt – upplevelsen hos målgruppen.

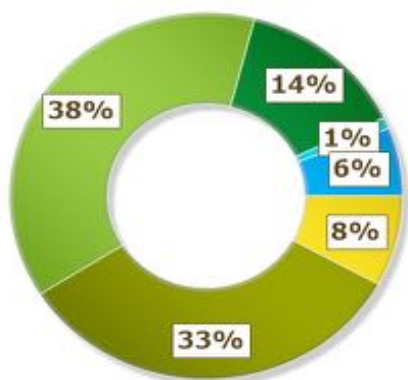
1 (= dåligt)	12
2	34
3	42
4	15
5 (= utmärkt)	3
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	5
Total	111

KOMMENTARER:

- Finns ju liv och rörelse på torget denna dag.
- Mycket tråkigt vid torget, in med lite affärer inte bara restauranger. Gärna gratis parkering/p-skiva runt "city-kärnan", då kommer det säkert att komma mer folk till Enköping.
- Just nu upplevs många gånger ett tomt torg, det saknas folkliv och aktiviteter. Gator och byggnader är eftersatt och man får en känsla av att ingen bryr sig eller att det är någon annans problem.
- Det behöver vara snyggt och stilrent där alla har samsyn kring hur just den gatan ska upplevas/se ut.
- Gatan som är gågata under sommaren, borde vara gågata hela året.
- Förstår inte frågan.
- Bara en del av Kungsgatan känns trevligt – och bara under sommartiden.
- Ingen genomtänkt positionering.
- Stäng av fler gator runt torget på sommaren och gör till promenad- och cykelgator.
- Gör torget mer levande med restauranger som har uteserveringar.

- Har svårt att förstå frågan.
- Parkernas stad!
- Dåligt intryck, illa underhållna hus och Statt-gropen.
- Man börjar på botten! Finns ingen infrastruktur som drar folk till till exempel centrum.
- Det skulle vara bättre med en aktivitet som samlar folk på regelbunden basis ... torgnära!
- Finns hel del att göra för att få fler målgrupper som nyttjar stadskärnan samma här solkiga stånd och byggnader runt där man bör få ordning på markiser etc.
- Vänner som kommer utifrån tycker att Enköping är fantastisk, en småstadskänsla. Medan barnen när de kommer hem på besök ser en "döende" barndomsstad.
- Vi är en anonym småstad i en drös av andra anonyma småstäder, dessutom med ganska dåligt utbud av upplevelser och shopping.
- Kungsgatan bra.
- Många av våra vänner som besöker oss utifrån tycker många att det är "småstadskänsla". Medan barnen som kommer på besök i sin gamla barndoms stad kan känna sorg över stadens förfall.

Image – Status i förhållande till andra närliggande områden.

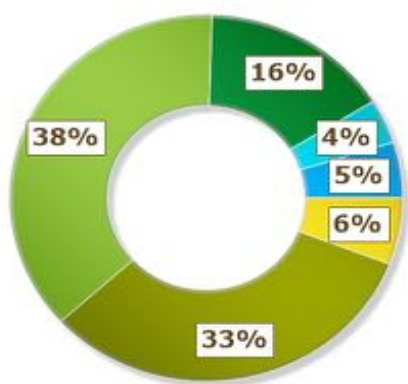
1 (=dåligt)	9
2	37
3	42
4	16
5 (= utmärkt)	1
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	7
Total	112

KOMMENTARER:

- Mer affärer så det blir lite liv och rörelse!
- Tycker ibland att Strängnäs och Sala är bättre på att visa upp sig än Enköping. Men vi får också hård konkurrens av Uppsala och Västerås.
- Strängnäs arbetar med sitt sjönära läge och bygger på småstadskaraktär i stadskärnan. Enköping ser ut ha ambitionen att bli Stockholmsförort, där intimitet och närhet saknas.
- Ta Strängnäs till exempel. Betydligt trevligare och större utbud.

- BID-området har sämre status än till exempel vissa områden som Åpromenaden och andra grönområden.
- Lyft fram Enköping som parkernas stad. Ersätt med blommande mindre träd (kanske körsbärsträd).
- I förhållande till vadå? Vissa områden är vi i framkant. När det gäller handeln så är vi sämst.
- Man kan särskilja centrum från till exempel parkerna. Om centrum ska dra mer folk än Enavallen! Måste man dra dit folk med infrastrukturen. När infrastrukturen finns, kommer människorna, när människorna kommit vågar entreprenörerna satsa.
- Ta vara på slogan Enköping Sveriges närmaste stad.
- Vi är i alla fall närmare än alla andra ...

Helhetsintryck – Av detta fokusområde.

1 (=dåligt)	6
2	36
3	41
4	17
5 (= utmärkt)	4
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	5
Total	109

KOMMENTARER:

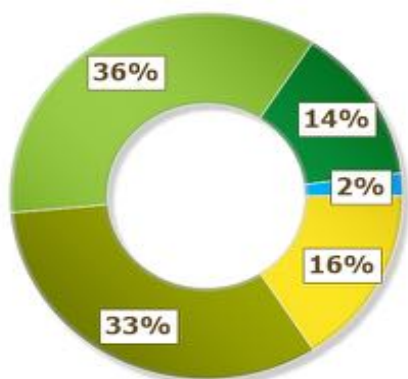
- Måste gå att göra typ torget roligare och framför allt snyggare.
- Vad görs för att få folk att vilja komma ut och vistas i detta område? Var är folklivet?
- Det är lätt att vara hemma bild så i detta fokusområde var det positivt att i början av vandringen prestera hur deltagarna bör förhålla sig till konstruktiv feedback.
- Slitet, behöver målas upp och tas bort klistermärken. Ordning och reda.
- Splittrad stadsbild, småstad som inte vet om den ska utvecklas åt vilket håll!
- Inget tydligt fokus. Spretigt.
- Luddigt, spretigt ej uttalat.
- En bortglömde liten stad på vägen ner trots att några butiker/kafé försöker rädda den.
- Trist, intetsägande och ocharmigt. Finns ingen historia, röd tråd.
- Stadskärnan är tråkig och intetsägande.

- Det är slitet, och ser ganska trist ut runt torget.
- Bättre skyltning och fastigheter som behöver göras iordning så det ser bättre ut.
- Man börjar från botten. Men viktigt att komma ihåg att näringslivet inte är organiserat, de behöver alla komma till en bättre infrastruktur och en miljö där människor i stor utsträckning vill vara. Så den enskilt största frågan man ska ställa sig i projektet är: Vad får folk att på riktigt vilja spendera tid på torget? Lekplats, utseendet, Systembolaget. Fixa detta! Så kommer folk ... då vågar entreprenörerna satsa!
- Det är bra att diskutera helheten hela tiden för den kan ändras av flera orsaker.
- Mycket att göra med små detaljer.

3.3 Resultat fokusområde 2 – Utbud

Utbud – Handel, butiksmix, upplevelser, aktiviteter, service och tjänster torg- och torghandel. Konst, kultur, fritid.

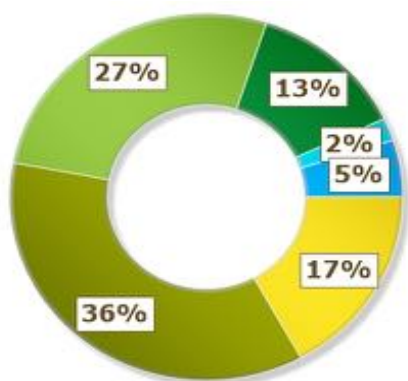
1 (= dåligt)	16
2	34
3	37
4	14
5 (= utmärkt)	0
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	2
Total	103

KOMMENTARER:

- Finns fortfarande stort utbud av butiker.
- Torget och andra allmänna ytor måste användas på ett bättre sätt som bjuder in till möten, upplevelser och ett ställe man vill vara på. Bort med fler bilar och gör fler gågator och stråk. Omvandla torget till ett torg för möten och upplevelser, kultur och fritid. Använd parkeringen till en aktivitetsyta (padel på sommaren, isbana på vintern).
- Som sagt större utbud av affärer.
- Även om man inte ska fokusera på tomma butikslokaler så tror jag att det är en viktig del för att få stadskärnan att bli attraktiv. Vi saknar klädbutiker både för vuxna och barn, vi saknar aktiviteter för unga, vi behöver få en levande torghandel och där kanske vi kan jobba med att likrikta platserna så det inte ser ut som ett tältläger. Vi kanske behöver förlänga säsongerna för uteserveringar med inglasade uteserveringar likt restauranger på avenyn i Göteborg. Vi kanske då behöver se över vägar och trottoarer. Vi skulle behöva få hit fler stora affärskedjor för att vi ska handla på hemmaplan och inte åka till Uppsala eller framför allt Västerås. Vi behöver exempelvis Bauhaus, Biltema, Jula, Clas Ohlson, Stadium. Går ej detta skulle det behövas ett levande köpcentrum som innefattar lekland och food court.
- Det behövs "mer av allt". Fler butiker och matställen.
- Det kunde vara mer aktiviteter och upplevelser, konst och kultur.
- "Nedre Kungsgatan" ett koncept som bör utvecklas och spridas till fler gator. Permanenta gågator ett kvarter ut från torget.

- Finns otroligt lite att göra för barn och ungdomar, önskar det vore ett mer levande torg.
- Utbudet är väldigt dåligt när det gäller framför allt kläder. Aktiviteter är inte så många på torget eller i centrum.
- Utbudet försvinner, men för att butikerna ska överleva behöver folk också handla där.
- Handeln runt centrum känns inte attraktivt, Många lokaler är slitna och man är inte precis stolt över att gå nere på torget. Aktiviteter vad är det? Boulebanan eller?
- Ja utbudet måste vara unikt för att konkurrera med "stormarknadsutbud".
- Ni måste se till att större butikskedjor kommer till stan, efter att Åhléns slog igen dog centrum totalt. Företag jag skulle vilja att ni får hit är bland annat Jula, Clas Ohlson, Biltema. Sen någon butik som säljer barnkläder när HM slår igen finns bara Lindex typ. Vad gäller torget så kan ni ju se till att torgbrunnen fungerar som den ska annars riv den och bygg en ny fontän samt lite olika små bodar med lite mat och försäljning av olika saker.
- Finns många outnyttjade möjligheter.
- Finns mycket att göra. Fler butiker som breddar utbudet. Saknas klädbutiker för yngre.
- Några fina butiker och kaféer försvinner i en dålig bländning av fordon och "lediga" lokaler.
- Upplevelser saknas helt.
- Bra om det förs bättre diskussioner med fastighetsägarna gällande billigare hyror i affärsidkande lokaler. Har svårt att förstå hur det kan vara bättre att inte ha någon hyresgäst alls i tomma lokaler jämfört med att ändå få in hyra även om det är reducerat.
- Utbudet kanske är bättre än vad man lyckas upptäcka. Så höga träd, planteringar, buskar och det plottriga intrycket som gör att man inte upptäcker butiker och annat. Allt är en enda röra med olika typer av bänkar på till exempel Stora torget.
- Om det finns fler aktiviteter i stadskärnan som lockar folk så kommer utbudet öka med besöksantalet.
- Vore fint med mer kulturaktiviteter vid Torget. Framför allt på helger.
- För lite butiker med olika utbud samt dålig parkeringspolicy. Inför 2 timmars fri parkering.
- Ge liv åt Joar Blå.
- En 2:a för vi har bra utbud på konst, kultur och fritid. Handeln är under all kritik. Till och med dagligvaruhandeln är kass.
- Utbudet av butiksmix är bra, gillar de små personliga butikerna vi har i centrum. Men upplevelser, aktiviteter och service känns frånvarande. Även konst, kultur och fritid känns frånvarande.
- Positivt de dagar när torghandeln pågår
- Spretigt. Samla liknande vht vid varandra.
- Kommunen skulle kunna ta någon tom lokal och ha någon aktivitet i.
- Vill gärna att fler klädkedjor etableras i centrum.
- Finns mycket men det behöver visas fram att vi har mycket att erbjuda.
- Det är i alla fall gott om frisörer och kaféer men i övrigt är utbudet torftigt.

Aktiviteter/upplevelser – Dag- och kvällstid, målgruppsanpassad.

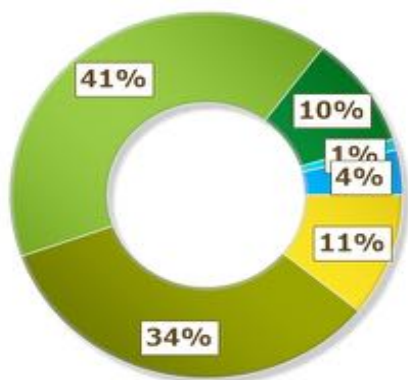
1 (= dåligt)	18
2	37
3	28
4	13
5 (= utmärkt)	2
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	5
Total	103

KOMMENTARER:

- Stort utbud av restauranger med bra mat kvällstid
- Finns uteserveringar och parkbänkar samt torghandel.
- Var tydlig från politiskt håll att sådana ytor/ställen är prioriterade när stadskärnan ska förbättras. Förenkla tillstånd med mera.
- Mörkt på kvällarna, man vill ju knappast gå ut, mer upplyst av lampor vid torget, eller något ljusspel.
- Finns en del gym vilket är bra, men saknar kulturupplevelser, sång, musik och dans. Vi behöver mer temadagar typ Trädgårdsdagen, kulturer i möte, lattjolajban-lördagar, festivaler, loppisar med mera.
- När man nu bygger ett nytt badhus borde man inte vara så dumsnål att man inte bygger en utomhusbassäng för de som inte kan ta sig till Fjärdhundra, utveckla och bygga nya lekparker. Förändra Stora torgets utseende för att det ska bli mer välkomnande och locka ut personer med olika upplevelser och aktiviteter.
- Det behövs en nöjeslokal med olika former av spel typ Latitude-59 i Uppsala med biljard, äventyrsgolf, lasergame etc.
- Behövs anpassas mer för barn ungdomar och unga vuxna.
- Det måste finnas aktiviteter/upplevelser för alla åldrar. Jätteviktigt att inte glömma bort barnen.
- Efter 18:00 är det i princip dött och folktomt. Det finns några restauranger.
- Bor i Enköping och har gjort det i otroligt många år men jag skulle aldrig få för mig att åka ner till torget.
- Titta på kommuner i Sverige där det finns massor med aktiviteter för ungdomar och ta efter borde inte vara så svårt.
- Bra gentemot turister sommartid. Ett ganska aktivt föreningsliv.
- Det som finns och är bra är guidningar för besökare sommartid.

- Utom gågatan Kungsgatan och området kring Café Samt är upplevelsen av BID-området jättetråkigt
- Använd scenen mer för olika aktiviteter/uppträdanden som lockar folk. Annonsera ett program för sommarhalvåret med vad det blir för uppträdanden.
- Det måste införas mer aktiviteter till torget, som intresserar folk.
- Få aktiviteter för barn! Har föreslagit schack och pingis på torget, men inte fått gehör! Vi gjorde boulebanan på torget, men illa planerade gatu-/va-arbeten under två somrar stängde av den aktiviteten. Här behövs marknadsföring kanske ihop med restaurang Caliente för försäljning av dricka med mera! Egentligen är banan felplacerad, den stänger promenadstråket!
- Ha regelbundna "jippon" till exempel sista lördagen uppträdande på torget, längre öppetid tema efter årstid/almanacka.
- Kulturutbudet är riktigt dåligt, inga andra upplevelser i centrum finns förutom bion och några krogar.

Service – Öppettider, skyltning, information till turister, besökare och boende.

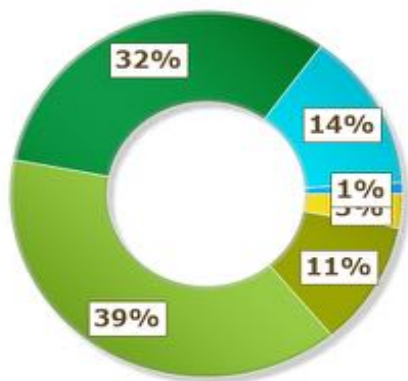
1 (= dåligt)	11
2	35
3	42
4	10
5 (= utmärkt)	1
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	4
Total	103

KOMMENTARER:

- Dålig skyltning för gående.
- När Åhléns försvann blev det jättedåligt, gör något med Paus-huset, riv eller hitta på något annat!
- Dåliga skyltar när man kommer till Enköping känner sig inte välkomnad. Vad har vi att erbjuda förutom parkerna? Vi behöver bli mer tydliga med vad vi kan erbjuda. Dålig skyltning i vårt BID område.
- Turistbyrån borde vara öppen alla dagar.
- Överskytning – svårorienterat.
- Informationsskyltar med vägvisning till lediga parkeringar.

- Skyltningen är dålig, otydlig och spretig. Öppettiderna varierar för mycket. Monopol när det gäller boende.
- Skyltningen skall anpassas till besökarens naturliga infart till centrum!
- Det borde vara gratis parkering med p-skiva.
- Butikernas öppettider inget större problem, däremot borde caféer och restauranger kunna kommunicera och samarbeta bättre. Skyltning klen.
- Kafé-restaurang borde samarbeta så att allt inte är stängt samtidigt. Dåligt skyltat för besökare. Dålig service från Turistinfo.
- Allt stänger för tidigt.
- Som kommun bli bättre på att kommunicera om vad som händer. Som det är nu vet inte många av våra invånare var man hittar samlad information om till exempel evenemang.
- Information till turister är undermålig. Finns det någon turistinfo. Vad finns att upptäcka. Plottrigheten och höga träd gör det svårt att upptäcka eventuella skyltar.
- Kunde kanske finnas en fysisk karta utplacerad i regntäta ställ på olika platser, för att underlätta för besökare att se utbud och service.
- Mer om trädgårdarna samt fria parkeringar.
- Bor man i Enköping vet jag förhoppningsvis vad som finns. Skyltar som visar var man ska gå, skyltar/broschyrer vad som finns med mera.
- Saknar skyltar till centrum och existerande skyltar är ej aktuella (och blekta). Turistbyrån är felplacerad.
- Bättre skyltning behövs.
- Skyltar med pil till olika aktiviteter på flera platser.
- Ändra P-reglerna inför 1 fri timme så att du kan handla i stadskärnan även om du har bilen med dig.

Mötesplats – Offentliga rummet, parker, torg, bänkar etc.

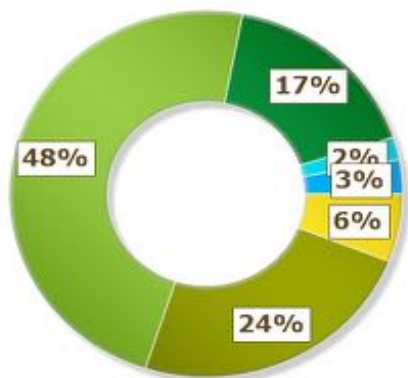
1 (= dåligt)	3
2	11
3	40
4	33
5 (= utmärkt)	14
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	1
Total	102

KOMMENTARER:

- Finns ju bänkar att sitta på, mycket bra, men annars inget bra.
- Vi har enormt fina parker, finns gott om bänkar: dock skulle vi behöva göra torgen mer attraktiva. Det behövs en uppfräschning och förändring.
- Torftigt
- Fina parker. Det som drar ner betyget är torget som behöver göras trevligare. Fontänen ska vara igång, fler sköna sittområden och mer växter. Dessutom ett par till hundrastgårdar med agility bana, vippbräda etc.
- Parkerna bra, men stadskärnan blir alltmer utarmad! Handelsutbudet flyttar allt mer till handelsområdet nära E18.
- Kan göras mer.
- Vi har ett fint centrum med torget som pärla. Upplåt till mer torghandel.
- Bjuder främst in till en viss målgrupp, behöver breddas. Bjuda upp till mer aktivitet och betraktelse för en bredare massa. Mer event av olika slag, mer saker att göra/leka för åldrar 10–20. Mer saker att titta på, olika former av konst.
- Fina parker men mer grönska behövs i själva rutnätsstaden. Detta kommer även förstärka parktemat som Enköping har. Mycket slitna bänkar, papperskorgar med mera här behöver det rustas upp och läggas mer underhållstid.
- För att få ett naturligt flöde över generationsgränser, skulle det behöva finnas en lekplats.
- Vackert, öppet men total stiltje. Den optimala pensionärsbyn för Oldtimers från bygden,
- Tycker man satsar mycket pengar på parker med mera. Visst de är jättefina men det är inte alla som är intresserade av dessa.
- Se till att få upp kameraövervakning på många platser så man kan känna sig tryggare.
- Behöver uppgraderas en hel del.
- Finns gott plats men ingen vision! Och vad är det för ful scen i hörnet av torget? Ta bort parkeringen på Stora torget! Gör hela torget till gågatan – besöka Eskilstuna för inspiration!
- Finns jättefina parker som inte riktigt kommer fram att de finns. Stora torget och Gustav Adolfs torg drar ned betyget rejält. Ser ut som att man slängt ut det man hittar. Olika bänkar, papperskorgar, den s k är i dåligt skick, sunkigt vatten i fontänen, ogräs, husfasader i dåligt skick, trasiga markiser, trasiga cykelställ, en liten hörna med två lekparksgrejer mitt i allt som känns helt malplacerat.
- Bygg ett nytt kulturhus på stadstomten med bibliotek, bio och scen för uppträdande/konferens.
- Inget som attraherar barnen i centrum, trist för småbarnsfamiljer.
- Bind ihop Torggatan som gång- och mötesstråk från Gustaf Adolfs plan till Coop-rondellen med samma utformning som sträckan Kyrkogatan–Kryddgårdsgatan.
- Lilla torg: Mer lekutrustning för barn istället för alla dessa många och dyra utemöbler, helt obegripligt.
- Två dyra solcellsdrivna sopkärl med 10 meters mellanrum, hur tänkte vi här?
- Har blivit mycket bättre.
- Lyft pratet Enköping som parkernas stad. Ta bort parkeringen på torget, gågata Kungsgatan från Tullgatan–Ågatan, Kyrkogatan kyrkan–Sandgatan, Torggatan Stjärnköp–Coop.
- Galet att använda en del av torget till p-plats.
- Olika kvalitet på olika ställen.

- För att mötesplatser ska uppstå behöver rumsligheter skapas, möjliggöra för organiserade och spontana aktiviteter.

Helhetsintryck – Av detta fokusområde.

	1 (= dåligt)	6
1	2	25
2	3	49
3	4	18
4	5 (= utmärkt)	2
5	0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	3
	Total	103

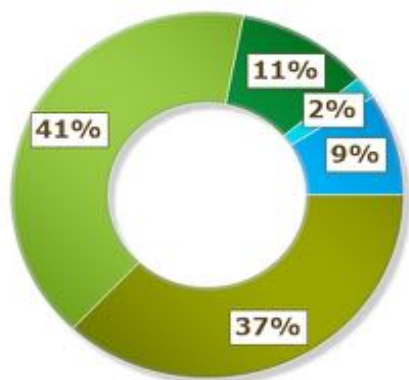
KOMMENTARER:

- Torget är rörigt med bussar och biltrafik. Borde vara bilfritt.
- Det finns mycket att jobba på vad gäller utbud. Tror att en nyckel till detta är fler butiker i Enköping så att vi stannar kvar i vår stad och att det också ordnas aktiviteter för alla åldersgrupper ofta inte bara några gånger per år.
- Torftigt.
- Bristen på aktiviteter gör att Enköping känns tråkigt.
- Jag uppfattar ofta det stora torget som öde och folktomt, med vissa undantag.
- Utbudet behöver breddas. Klädbutiker för yngre saknas till exempel.
- Fler butiker, fler riktigt bra restauranger. Bättre service från Turistinfo.
- Mycket behöver göras!
- Finns ingen röd tråd, plottrigt och skabbigt.
- För många tomma lokaler.
- Bra utbud av caféer och restauranger.

3.4 Resultat fokusområde 3 – Platsen

Platsen – Stråk, klusterbildning, kapacitet för olika typer av verksamheter.

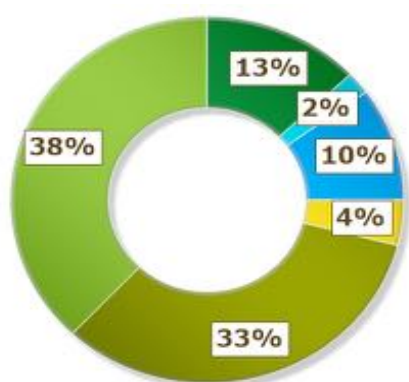
1 (= dåligt)	0
2	36
3	40
4	11
5 (= utmärkt)	2
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	9
Total	98

KOMMENTARER:

- Kapaciteten finns för att öppna upp fler verksamheter i centrala kärna.
- Flera gator borde göras om till gånggator för att göra centrum mer gånvänligt.
- Hamnområdet skulle behöva en rejäl förändring. Om man kunde få bort värmeverket och reningsverket och göra hamnen mer attraktiv med restauranger och caféer så skulle man lyfta hela centrumkärnan.
- Ett problem blir hur mycket biltrafik ska vi ha i centrum samtidigt som vi vill öka tillgängligheten, har inget svar eller lösning men tror att det behövs en förändring.
- Möjlighet för olika arrangemang finns både Stora torget, Kammakartorget, Skolparken, vid Drömparken och Klosterparken. Dock är det väldigt sällan aktiviteter på dessa platser.
- Det finns gott om butikslokaler, dessvärre för många står tomma. Vi saknar ett levande köpcentrum om vi vill ha det?
- En tydlig och genomarbetad helhetsplan för stråk och placering av butiker för att skapa rörelse och liv i centrum. Kommunen måste ta kommandot (tillsammans med bland annat handeln) och styra mot en sådan helhet.
- Svårt att hitta förstå vad som är huvudstråk eller om Enköping har det.
- Fler gånggator, bredda trottoarer, flytta ut verksamheter, food trucks och uteserveringar.
- Gågatan, Stora torget, Kaplanen, Kammakartorget är exempel på platser med kapacitet för olika verksamheter.
- Finns gott om plats och kapacitet!
- Finns kapacitet för mycket.

- Ta bort parkeringen på torget och lägg torghandeln där med enhetliga stånd för uthyrning så det ser prydligt ut.
- Kan upplevas något trångt/rörigt på Kungsgatans gågata med uteserveringar på sommaren.
- Jag skulle vilja se områden med äldre genuina gamla affärer att behålla småstadskaraktären i samklang med det moderna.
- Ja kan bli fler.
- Saknar trafikfria gångstråk mellan ån och Kyrkåsen och mellan GA-plan och Coop. Saknar också särskilda cykelstråk till torget.

Funktion – Användning av offentliga rummet i kombination med befintliga verksamheter.

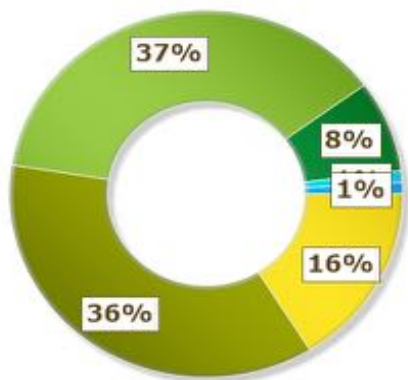

1 (= dåligt)	4
2	33
3	38
4	13
5 (= utmärkt)	2
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	10
Total	100

KOMMENTARER:

- Den konstgjorda planteringen vid parkeringsplatsen på torget skymmer sikten när man vill ha överblick över torget när det är mörkt.
- Det behövs mer arrangemang och aktiviteter.
- Utöka torghandeln.
- Scenen på torget borde höjas en aning, det offentliga rummet borde kunna erbjuda mer aktivitet som konstutställning, temadagar eller annat som lockar.
- Ja det finns uteservering men det är inte snyggt.
- Att använda det offentliga rummet i kombination är ju en utmärkt idé.
- Utställda bord och bänkar längst med ån och Drömparken har använts betydligt mer sedan pandemin. Folk har varit ute och rört på sig mer och sen mötts och fikar ihop.
- Torget är underutnyttjat.

Utseende – Trivsamt, trafik, bilfritt, stenläggning, lekplatser, design, arkitektur, utsmyckning.

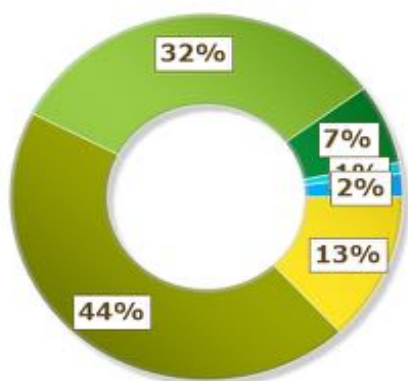
1 (= dåligt)	16
2	35
3	36
4	8
5 (= utmärkt)	1
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	1
Total	97

KOMMENTARER:

- Gatstenar måste ses över, snubbelrisken är stor och olyckor har hänt.
- Bilparkeringar tar mycket plats i anspråk och det gör centrumet mindre tillgängligt samt mindre trivsamt.
- Trivsamt när det är bilfritt vid torget, men lite roligare måste det ju gå att göra med "city kärnan".
- Det finns bra förutsättningar på torgen men dock är det eftersatt underhåll. Sprickor i fasader, färg som är solblekt, markiser som är trasiga eller solblekt, stuprör med klistermärken och bucklor, ojämn stenläggning, för få lekparker i BID-området, fin utsmyckning på vinter, men i övrigt är det lite tafatt till påsk, alla hjärtans dag med mera. Den heta potatisen om hur mycket biltrafik som ska finnas i centrum och hur mycket parkeringar som ska finnas där behöver man fundera över.
- Bygg ett orangeri för upplåtelse till någon blomsterhandel och gör en barnvänlig miljö i närheten eller på torget.
- Ta bort lilla parkeringsplatsen på torget och bygg om till en grönskande oas med sittplatser.
- Att Statt-tomten fortfarande står obebyggd visar handlingsförslamningen! Kommer Paus-huset också att rivas finns ingen stadskärna kvar. Centrala Stockholm klarar en så omfattande omvandling, för Enköping är det tveksamt!
- Tyvärr, måste uppgradera samtliga preferenser ...
- Finns en hel del att göra som vi såg vid stadsvandringen. Många mindre enkla åtgärder som borde kunna göras enkelt. Men det behövs också ett samlat grepp.
- Har blivit bättre men vi har en lång väg att gå för att få liv i kärnan.
- Finns ingen lekplats i centrum, minska biltrafik.
- Mer färg på möblemang

- Saknas lekplatser, mysiga sittgrupper.
- För mycket trafik. Saknar en lekplats.
- Grusväg för gående invid Stora torget. Asfaltera ytorna i stället. Inte roligt att gå i pölar när det regnar eller få stenar i skor/sandaler sommartid.
- Fastighetsägare bör ta mer ansvar för att underhålla sina fastigheter bättre!
- Det ska vara enklare att ta bilen ner på stan, men behåll gärna gågatan som det är under sommartid. Gärna fler lekplatser. Utsmyckning kan man aldrig få för mycket av.
- Kan bli mycket mycket bättre med små medel.
- Bort med bilar och parkeringar och gör området människovänligt. Fixa dåliga fasader och skyltning som på vissa håll är en smärre katastrof. Bättre kommunikation och samarbete mellan olika aktörer inom olika områden. Behöver skapa en "vi-känsla" för att skapa utnyttjade möjligheter och skapa nya.
- Vissa stråk, platser riktigt bra, andra mindre bra. Fula skyltar, gamla skyltar, fasader borde ses över. Tomma skyltfönster. Där det finns träd, blommor, snygga parkbänkar och liknande är det riktigt bra.
- Paus-huset, Statt-tomt, parkeringsplats på Stora Torget – ingen överraskning att Enköping regelbundet dyker upp på listan Sveriges tråkigaste/mest ful stan.
- Gör om stadskärna till en bilfri zon, ta bort parkeringen vid Stora torget. Ta bort de höga planteringarna och kapa träden så att man ser butikerna. Öppnar upp möjlighet till uteserveringar och en lek-/aktivitetsplats för barn. Lägre fina planteringar.
- Ta bort biltrafiken i centrum och hitta stråk för promenad/cykel eller möjligtvis gåfartsgator
- Saknar liten lekplats i anslutning till torget. Alternativt i närheten av biblioteket eller vid Café Samt.
- Ta fram ritningar på gamla stadshotellet och bygg upp gamla fasaden mot torget. Affärsverksamhet i bottenplanet och bostäder i resten av fastigheten.
- Här finns en hel del att önska. Mer konst – fin arkitektur, man kunde ju förr i tiden smycka fina hus och då var det ju missväxt och fattigdom, varför kan man inte nu?
- Färre parkerade bilar längs Kyrkogatan, högst en rad på ena sidan.
- Önskar mer gågata i centrum och lekplats för barnen.
- Enkelriktad trafik på Kyrkogatan med parkering på båda sidor är väldigt negativt, speciellt för cyklister som inte ens får åka på Kungsgatan från torget till hamnen på sommaren.
- Statt-tomten måste åtgärdas inom det snaraste.
- Nedre Kungsgatan är trevligt på sommaren!
- Gatsten på Stora torget är svår med rullstol. Total anarki bland torgförsäljarna, rörigt. Behövs någon som har koll och myndighet att styra upp.
- Torget och gatorna känns bortglömda till stor del.
- Lekplats på torget bra om det blir. Torgbrunnen med vatten. Gropen ersätts?

Utformning – Skyltning, belysning, byggnader etc.

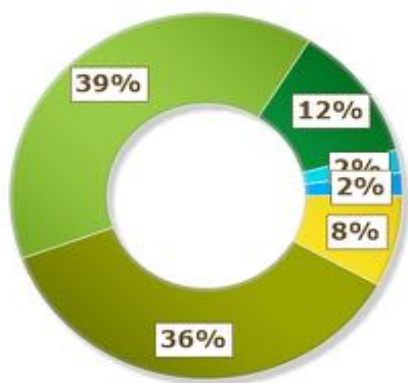
1 (= dåligt)	13
2	44
3	32
4	7
5 (= utmärkt)	1
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	2
Total	99

KOMMENTARER:

- Finns en hel del gamla butiksskyltar som borde tas ner. Ingen enhetlig butiksskyltning. Vändig blandning av skylttyper.
- Mycket dålig belysning av gatulampor. När man ringer till er på kommunen och påpekar detta så tar det ändå säkert en månad innan gatulamporna byts, såga ner grenverken på träden så gatulamporna lyser upp vägen istället för inne i träden!
- Eftersatt underhåll på byggnader, sprickor i fasad, stuprör som behöver saneras eller bytas. Markiser som behöver bytas, fasader som behöver målas.
- Med belysning kan man göra mycket för att öka trivsel, här kan vi se på andra städer för att få inspiration. Vi behöver också tänka på tryggheten vad gäller mörka platser.
- Vad gäller skyltningen kanske man kan ha gemensamma riktlinjer och policys så att man får en känsla av en pittoresk småstad?
- Bedrövliga infartsskyltar, saloondörrar?
- Se till att bygga på "gropen" omgående. Otroligt pinsamt med en stor grop mitt i centrum under alla dessa år ...
- Det saknas småstadens intimitet. Det enda som känns någorlunda intimt är nedre Kungsgatan!
- Upplevs väldigt oenigt.
- Mer effektbelysning.
- Mycket som är slitet, klottrat, trasiga hus, gamla skyltar med mera.
- Skyltning borde ses över i hela området. Man kunde belysa fasader och fina platser, mer belysning i träd till exempel.
- Om gatubelysning behövs köper in det, använder inte julbelysning för halva året.
- Många slitna byggnader.
- Byggnader är i dåligt skick vid Stora torget och Gustav Adolfs plan. Olikheter i skyltning är charmigt men det ska vara helt och rent.

- Skyltning kan skötas bättre av affärsinnehavare och fastighetsägare.
- Mer enhetlig skyltning vid affärer.
- Uppskattar vinterbelysningen som brukar vara på torget och runt om i centrum. Skyltningen bör bli tydligare. Och givetvis att det blir något nytt i Statt-gropen och där Paus-huset är idag.
- Skyltar, markiser, fasader med mera är ofta slitna och smutsiga även klotter förekommer. Byt ut till rent, snyggt och enhetligt.
- Det finns ingen sammanhållande tanke med gestaltningen i centrum, den verkar ha utvecklats av en slump.
- Bättre skyltning behövs.

Helhetsintryck – Av detta fokusområde.

1 (= dåligt)	8
2	35
3	38
4	12
5 (= utmärkt)	2
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	2
Total	97

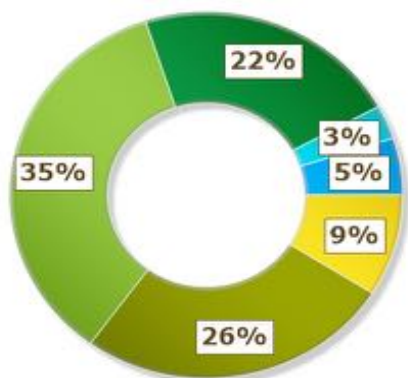
KOMMENTARER:

- Det finns goda förutsättningar för att platsen ska bli bra, dock finns en hel del att jobba med för att det ska kännas mer välkomnande och att man ska få ett positivt helhetsintryck.
- Ostädat.
- Tråkigt centrum med för många stängda butiker och brist på nöjen.
- Utveckla hamnområdet också med fler matställen och butiker.
- Gör det väldigt förmånligt för företagare att öppna butiker i centrum med billig hyra etc.
- Nedre Kungsgatan ger ett trevligare intryck!
- Tycker ändå att det är hyfsat, men utav det som brister går mycket att fixa till med enkla åtgärder.
- Tyvärr väldigt skräpigt runt Coop-området, framför allt skräp från FTI:s återvinningsbehållare.
- Sköt om husfasader. Ta bort klotter och klistermärken.

3.5 Resultat fokusområde 4 – Tillgänglighet

Tillgänglighet – Infrastruktur, in- och utfarter för fordon, fotgängare och cyklister, vägskyltar etc.

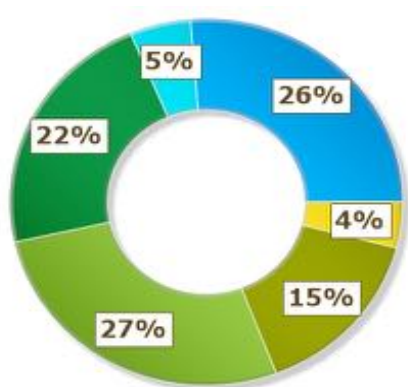
1 (= dåligt)	9
2	25
3	34
4	22
5 (= utmärkt)	3
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	5
Total	98

KOMMENTARER:

- Inga tydliga stråk för gång- och cykeltrafik. Biltrafiken är prioriterad.
- Dålig eller obefintlig infrastruktur för oskyddade trafikanter, exempelvis cyklister
- Just nu kan man komma till centrum lätt med både bil, cykel, taxi och buss. På slutet har det dock blivit förbud med infart av fordon vilket förvirrar en del. Här behövs förändring av vägar och cykelvägar och bättre skyltning. Vi behöver fler cykelparkeringar som ligger på platser som är synliga för att minska stöldrisk. Ser inga problem för fotgängare att ta sig runt förutom att det på vissa ställen kan vara smala trottoarer. Det behöver funderas kring hur mycket biltrafik som ska finnas i centrum och hur och var parkeringsplatser ska ligga i förhållande till centrum. Vill man gömma parkering under något hus, med en risk att insynsskyddet minskar?
- Dålig tillgänglighet för bilhandel, bygg på platser runt hela torget som man kan nyttja för en timme och flöde bara åt ett håll så man inte behöver mötas med bilar.
- Om kan kommer som nyinflyttad eller som turist upplevs det väldigt rörigt i början.
- Färre bilar bra för gående och cyklister.
- För mycket bilar i centrum.
- Dåligt med cykelbanor i centrum.
- För bilar bör den så kallade traktorparkeringen kompletteras med ett P-däck och en säker överfart till centrum!
- Många onödiga enkelriktade gator.
- Dålig skyltning.

- Vissa saker är bra som tillgänglighet för handikappade, med avfasningar gator och trottoarer, i parker och så vidare. Annat är sämre som skyltning till exempel infarterna är för anonyma.
- Absolut för många fordon på Stora torget – bilar, bussar, lastbilar, med mera. Dålig markering för cyklister.
- Något otryggt med bilar/leveranser precis utanför Caliente/YA asiatiska. Skulle föredra att det inte gick att köra in där för lastbilar.
- Inför 2 timmars fri parkering.
- Bygg för gående och cyklister. Bort med alla inte nödvändiga bilar.
- Väldigt dåligt skyltat: Jag är nyinflyttad sedan 3 år och hade väldigt svårt att hitta i början.
- Generellt dålig och bristfällig skyltning.
- Cyklister.
- Förbättringar behöver ske för funktionsnedsatta, svårt att ta sig fram med rullstol/permobil på sneda trottoarer.
- Bra: lätt att ta sig fram på gator trottoarer och mellan dessa. Mindre bra: många bilar, transporter och cyklister. Kan upplevas som trångt och osäkert.
- För bra tillgänglighet för biltrafik i centrum, på bekostnad av tillgänglighet för fotgängare och cyklister.
- Skyltning.

Transporter – Kollektivtrafik, frekvens/tidtabeller. Taxi/taxizoner.

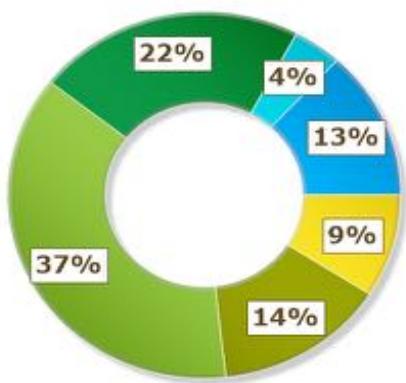
1 (= dåligt)	4
2	15
3	27
4	22
5 (= utmärkt)	5
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	26
Total	99

KOMMENTARER:

- Lätt att ta sig runt i Enköping. Finns oftast taxi att få tag på.
- Finns det någon anledning att bussarna ska in på torget eller skulle de kunna trafikera på någon tvärgata istället.

- Med tanke på det nya linjenätet år 2022 så skulle jag ge 4 poäng till denna punkt.
- Skulle vara bra med en buss som går från Västerleden ner till stan.
- Taxistolpe finns precis i anslutning till Stora torget. Dock skulle den kunna vara mer tydligt utmärkt och bättre belysning kvällar och nätter.
- Busshållplatser vid Stora torget är bra om man vill komma till centrum för att shoppa. Dock medför detta problem av buller och mycket trafik. Ställer mig frågande till hur mycket kollektivtrafiken nyttjas mot vad det kostar. Hur ska vi få fler att nyttja den?
- Felplacerade busshållplatser och taxizoner.
- Se till att bussarna går då folk skall till jobben, samt att justera lägena för bussarnas stopp, kan inte vara meningen att bussar skall skapa bilköer, vansinnigt.
- Bristande kollektivtrafik till Kolarvik. Skulle behövas en mer anpassad tidtabell med någon tur senare kvällstid också. Dessutom under all kritik att linjen framöver bara kommer att gå till Fagerudd, framför allt för barnen boende i Kolarvik men även vuxna och funktionshindrade plus gamla.
- Om man inte bygger ut kollektivtrafiken på landsbygden, då kommer fortfarande hälften av kommuninvånarna vara utestängda från stadens uteliv.
- Det räcker med taxi och buss längs Källgatan.
- De onödigt stora bussarna går oftast tomma!
- Se till att målgruppsanpassa turlistorna!
- Sätt stopp för tomgångskörning av taxibilar på Kyrkogatan, sätt upp elstolpe för kupévärmare
- Busslinjerna är inte ok men jag ser fram emot det nya busslinjenätet som kommer om några år.

Framkomlighet – Normalt och vid större events, tillgång till p-platser, handikapp-/familjeparkering, hinder, jämnt och plant.

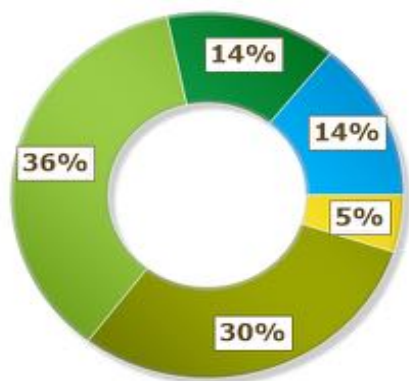
1 (= dåligt)	9
2	14
3	36
4	22
5 (= utmärkt)	4
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	13
Total	98

KOMMENTARER:

Obs! Miss i enkäten, gick inte att fylla i kommentarer här.

- Till punkt 3. Marken rör sig så plattor med mera kan bli snubbelhinder. Vissa trottoarer lutar väl mycket i sidled.

Öppettider – Gemensamma öppettider för handel och nattklubbar, söndagsöppet etc.

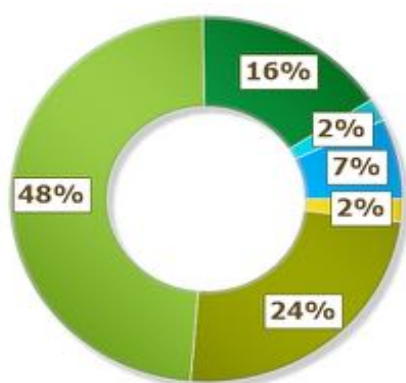
1 (= dåligt)	5
2	30
3	36
4	14
5 (= utmärkt)	0
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	14
Total	99

KOMMENTARER:

- Vore bra om affärer/caféer med flera hade öppet något sånär lika, till exempel caféer på söndagar.
- Generellt tycker jag att de flesta har gemensamma öppettider. Bra att det är öppet på lördagar. Folk vill kunna handla när man är ledig. Är det inte öppet i Enköping åker man till andra städer med längre öppettider och även öppet på söndagar. Förstår dock att det är svårt för butiksinnehavarna att svara upp mot de stora butikskedjorna.
- Butiker bör ha öppet längre tid än kl 18. De som arbetar har knappt tid att åka och handla något efter jobbet.
- Upplever att vissa butiker stänger för tidigt, om man slutar jobba till 17:00 är det svårt att hinna till en butik innan stängning.
- Väldigt varierande öppettider på butiker i centrum inte bra för konsumenten.
- Svårt att få alla att ha samma öppettider, men vore bra att synka det på något sätt. Och att till exempel restauranger och kaféer kommer överens att ha öppet, så att det inte är stängt överallt samtidigt. Man kan till och med sätta upp en skylt och skicka gäster till varandra om man behöver ha stängt. Skulle vara en fin service.
- Fika på söndag i Enköping? Det går inte.
- Stänger för tidigt på kvällarna.

- När butikerna stänger blir torget livlöst.
- Ha förtjusande öppet när vi är lediga, alla jobbar inte i centrum och kan handla dagtid.
- Skulle önska längre öppettider på torsdagskvällar.
- Skulle önska söndagsöppet och kunna handla på hemmaplan och slippa åka till Västerås.
- Bra med enhetligt. Jag behöver inte ha söndagsöppet. Tycker det är viktigare med enhetligheten.
- Ta siesta på dagtid, mer kvällsöppet för den stora målgruppen som arbetspendlar
- Corona.

Helhetsintryck – Av detta fokusområde.

1 (= dåligt)	2
2	24
3	47
4	16
5 (= utmärkt)	2
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	7
Total	98

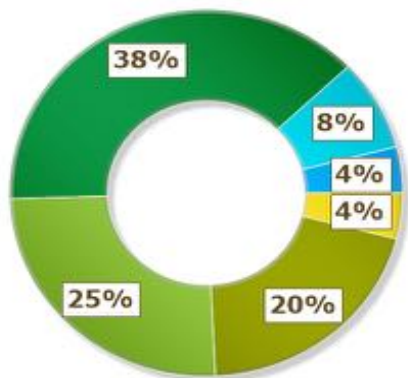
KOMMENTARER:

- Parkeringen runt "city kärnan" borde vara med P-skiva.
- Vad gäller tillgängligheten så är den okej men den kan absolut förbättras. Vad gäller trafiksituationen tror jag vi har en lång bit att gå och att det är en infekterad fråga. Här behöver man tydligt kommunicera med medborgarna om vidtagna åtgärder och varför.
- Butikerna kanske behöver ha lite mer jippon, med giveaways, eller erbjudanden/rabatter med mera för att få folk att få upp ögonen för det utbud som faktiskt finns här.
- Jag vill ha in människor i centrum. Inte bilar. Kanske kan man ordna en bilparkering nära nya badhuset och en gratis buss var tionde minut, som går till torget?
- Sovstad.
- Allt är verkligen inte jättedåligt, men skulle kunna bli ännu bättre!

3.6 Resultat fokusområde 5 – Trygghet

Rent – Service och underhåll. Klotterbekämpning, förstörelse, buller. Samordning och frekvens för renhållning, normalt och vid events.

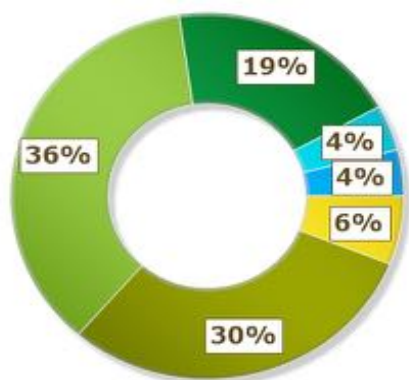
1 (= dåligt)	4
2	20
3	25
4	38
5 (= utmärkt)	8
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	4
Total	99

KOMMENTARER:

- Väldigt lite klotter. Däremot många klistermärken här och var.
- Underhållet har mycket att önska i detta BID-område. Sprickor i fasad, puts som lossnat, markiser som är trasiga och solblekta. Stuprännor med gamla klistermärken och buckliga.
- Elskåp som behöver saneras. Det lyftes en del goda idéer om foliering eller låta konstnärer smycka dessa. Bullernivån i centrum kan ibland upplevas hög eftersom det är biltrafik i centrum. Däremot uppfattas nog inte folklivet som störande om det inte är berusade personer nattetid som kommer från stadens krogar.
- Undanskymda cykelparkeringar skulle behöva flyttas till mer upplysta platser men helt platser med mer folk i rörelse. Klotter på fasader och butiksfönster behöver åtgärdas. Sopmaskin efter fredag och lördagskvällar skulle kunna nyttjas för att det ska vara rent på morgonen innan torghandeln ska upp. Fler soptunnor.
- Ta bort återvinningen vid Coop, bedrövligt stökigt där. Man kan lätt åka ett par hundra meter till till stora återvinningen.
- Har upplevt att kommunen sopar rent mer nu än 2006 när jag flyttade hit, då var det skräpigt i centrum efter en helg
- Mycket klistermärken och klotter, mer städning och sopning av gator på helger.
- Kommunen städar bra, sopar gator, tar bort klotter. Det som stör är alla klisterlappar som sitter överallt. Inte särskilt mycket förstörelse.
- Utom gågatan och Café Samt området känns allt smutsigt, trasigt, och tråkigt.

- Ge uppdraget att tillverka egna betongsuggor med något Enköpingsmotiv till Byggprogrammet på Westerlundska gymnasiet. Till exempel Ludvika har betongsuggor i form av dalahäst, Visby har får och Stockholm har lejon.
- Bullrigt av trafik runt torget. För mycket tillfarer.
- Parker är viktiga, inte gator och torg, vansinnigt.
- Se tidigare kommentar gällande Coop-området/FTI:s behållare. I övrigt bra skött i centrum och runt Stora torget.
- Även privata fastighetsägare behöver ta ansvar för exempelvis klotter och renhållning, reovering.
- Kan bli bättre men gatukontorets skräpplockare gör ett bra jobb.
- Papper och plast ifrån Återbruket och återvinningsstationen vid Coop blåser och skräpar ner över hela området kring Ågatan, Kaptensgatan, Sandgatan och Torggatan med mera.
- Många klistermärken och klotter, ta bort direkt när det uppstår. Eventuellt mer soptunnor och hundlatriner. Latrinerna används som sokorgar och blir överfulla
- Välskött intryck generellt, kunde vara bättre skötta träd.
- Be fastighetsägarna avlägsna klistermärken, till exempel på stuprännorna!
- Fågelskit behöver tvättas bort från parkbänkarna

Tryggt – Välkomnande, standard/kvalitet. Kvällsbelysning, mörka stråk?

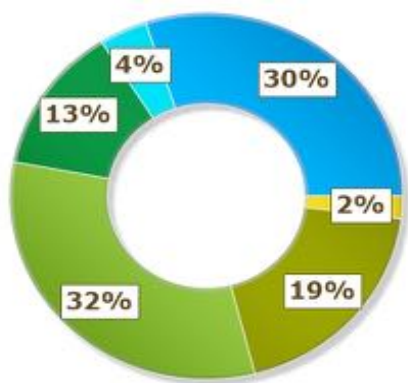
1 (= dåligt)	6
2	30
3	36
4	19
5 (= utmärkt)	4
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	4
Total	99

KOMMENTARER:

- Våra promenadstråk är mörka att gå svag belysning.
- Mycket mörkt, gäller hela Enköping.
- Känns inte så välkomnande för en person som aldrig varit i centrala Enköping. Saknar skyltar med mera.

- Vi har förhållandevis lite brott i centrum, men en del av detta beror på att polisen står statistiskt utanför krogarna och på Stora torget för att förhindra att brott ska begås.
- Platser med ungdomshäng upplevs ibland som otrygga och där är exempelvis väntkurer till Gustav Adolfs plan och förrummet till ICA Stjärnköp exempel på sådana platser som kanske kan behöva förändras. Belysning kan man aldrig få för mycket av, det finns mörka platser som behöver mer belysning. Men en av de viktigaste sakerna att jobba med när det gäller trygghet är folkliv. Där det rör sig mycket personer känner man sig tryggare.
- Det kan bli ännu bättre.
- Det nya torget är bra, runt Supermarket och BT är det mörkt.
- Finns vissa platser som inte är ordentligt upplysta kvällstid.
- Som jag tidigare nämnde sätt upp massor med kameror för att öka tryggheten.
- Bra att julbelysningen runt Stora torget hänger kvar långt efter julperioden. Detta ger en bra extra belysning.
- Här kan man göra många förbättringar, framför allt med ljus och öppna upp.
- Gatukontoret och parken måste beskära träden utanför ICA Stjärnköp då de skymmer och förmörkar platser. Vänd cykelställena och gör dem enhetliga.
- Kan bli bättre gäller att hitta de mörka platserna.
- Åtgärder behövs för att förbättra belysningen på flera platser i centrala Enköping.
- Träd behöver beskäras mer för att eliminera mörka hörn.
- Mycket mörkt låga täta träd
- Behöver bli en bättre belysning som sprider ljuset så att det inte uppstår "svarta hål".

Säkert – Dag-, kvälls- och nattetid. Nattvandrare, samverkan mellan polis, säkerhetsvakter och bevakningsbolag. Brottslighet, omhändertagande, förgelseväckande beteende.

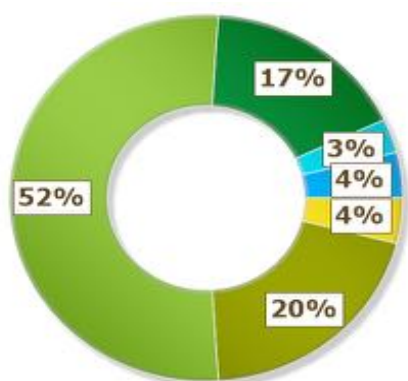

	1 (= dåligt)	2
1	2	19
2	3	31
3	4	13
4	5 (= utmärkt)	4
5	0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	29
	Total	98

KOMMENTARER:

- Har inte många anmälda brott vid torget. Då är det stökigare vid Gustav Adolfs torg.
- Vi har försökt engagera nattvandrare men privatpersoner lyser med sin frånvaro, idag kan vi lösa vissa kvällar företrädevis på helger på grund av att föreningar ställer upp mot en ersättning. Här behöver vi få föräldrar till barn 12–17 år att man måste ta ett gemensamt ansvar.
- Samverkan finns mellan Polis–kommun, Polis–Securitas, Polis–Krögare/nattklubbar. Brottligheten i detta BID-område är väldigt låg dock sker en del cykelstölder och skadegörelse och klotter ibland samt några våldsbrott och det har ofta med alkoholintag att göra.
- Lyfter frågan eftersom den är kontroversiell men kameraövervakning på platser där man känner sig otrygg borde diskuteras, det kan handla om Stora torget, utanför krogarna och taxiplatsen.
- Vet ej är själv inte ute i centrum då jag bor på landet!
- Finns inte något att göra så att jag är på stan på kvällen.
- Enbart hört från andra att det är relativt mycket buskörning på till exempel JP Johanssons gata.
- Jag tycker att det är viktigt att engagera alla medborgare inte bara tonårsföräldrar, man skulle kunna uppmana föreningar som Lions etc att synas på stan.

Helhetsintryck – Av detta fokusområde.

1 (= dåligt)	4
2	19
3	50
4	16
5 (= utmärkt)	3
0 (= vet inte eller har någon uppfattning)	4
Total	96

KOMMENTARER:

- Ofta upplevs det inte så smutsigt och skräpigt i centrum. Dock behöver man ta en titt på belysning och mörka platser.
- A och O är att få ett flöde av människor för att minska otryggheten.

- Ögonöppnande vandring!
- Parker ser man ju i dagsljus. Kvällstid är staden död. Vi behöver några riktiga restauranger förutom Bombance och ett kulturhus värd namnet
- Tycker ändå att det känns rent och tryggt. Men hur det är kvällstid vet jag inte.
- Klistermärke överallt!
- Bra att man börjar diskutera med många bra förslag.

4. Studier, undersökningar & workshoppar

4.1 Vad har ökat vår kunskap?

Studier, undersökningar, workshoppar och annat som gett värdefull branschkunskap, spetskompetens och ökad förståelsen för platsutvecklingen i Enköping före själva BID-processen och inom ramen för BID-processen.

4.2 Attitydundersökningar & enkäter

Uppföljning och analys av SCB medborgarundersökning 2019

Genomförd av samhällsbyggnadsförvaltningen.

Medlemsundersökning 2019

Genomförd av Enköping Centrumsamverkan bland medlemmarna, april–maj 2020.

4.3 Workshoppar & grupparbeten

BID Steg 2+3, 27 augusti 2020

https://www.enkopingcentrum.se/project/media/doc/bid/anteckningar_bid-enkoping_steg-2-3_2020-08-27_slutlig.pdf

Workshop om vad deltagarna lärt sig av dagens stadsvandringar uppdelat på de fem fokusområdena varumärket, utbud, platsen, tillgänglighet och trygghet.

BID Steg 1, 29 januari 2020 (politiker, tjänstemän)

https://www.enkopingcentrum.se/project/media/doc/bid/anteckningar_bid-enkoping-steg-1_politiker_2020-01-29_slutliga.pdf

Workshop om BID-område, vem saknas, förväntningar och eget bidrag.

BID Steg 1, 29 januari 2020 (handel, fastighetsägare, föreningsliv etc)

https://www.enkopingcentrum.se/project/media/doc/bid/anteckningar_bid-enkoping_steg-1_ovriga_2020-01-29_slutliga.pdf

SWOT-analyser om de fem fokusområdena varumärket, utbud, platsen, tillgänglighet och trygghet.

PULS – PlatsUtveckling, Ledning och Strategi, 17 januari 2019

Verktyg för att fastställa var samverkansorganisationer är i samarbetet och vad de vill ha ut av det. Deltog gjorde Enköpings kommuns kommunalråd, kommunala tjänstemän, fastighetsägare i centrala Enköping och Enköping Centrumsamverkans styrelse.

Centrumstudie – workshops sammanfattning, 2017

SWOT-analyser med PLEX, fastighetsföretag och Enköping Centrumsamverkan med fokus på tre olika områden: Gustav Adolfs plan och traktorparkeringen, Stora torget och Paus, samt Kryddgården och Coop.

4.4 Goda exempel, studieresor & lära-av-varandra

Studieresor

Studieresa till BID-kommun

Studieresa till annan BID-kommun planeras inom ramen för BID Enköping, lite försenad på grund av covid-19.

4.5 Erfarenhetsutbyte, utbildning & nätverk

Erfarenhetsutbyte

Sala kommun

Utbyte kring utvecklingen av Enköpings Presentkort.

Borlänge kommun

Utbyte kring arbetet med BID-processen.

Utbildning

UCM Basic, Stads-, plats- och centrumutveckling

BID-managers deltar i Svenska Stadskärnors utbildning 11–13 november 2020 i Malmö.

Nätverk

Fyra Mälarstäder

Samarbete mellan Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås, som tillsammans är en framgångsrik, Mälarnära och attraktiv aktör i en expansiv tillväxtregion.

Tryggare Enköping

På uppdrag av kommundirektörens ledningsgrupp jobbar denna utvecklingsgrupp som ska samordna, utveckla och initiera lång- och kortsiktiga insatser för invånarna i Enköpings kommun inom områden som trygghet, säkerhet, skydd mot olyckor, brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Enköpingskontakten

Lokalt affärsnätverk i Enköpings kommun.

God morgon Enköping

Lokalt affärsnätverk i Enköpings kommun.

Relation

Lokalt affärsnätverk i Enköpings kommun.

Svenska Stadskärnor

Viktigt nätverk i arbetet med BID-processen och vägen till Årets Stadskärna.

Sveriges Centrumutvecklare

Branschnätverket för yrkeskåren inom centrum-, plats- och destinationsutveckling.

Workshop PULS, 17 januari 2019. Foto: Okänd

BID Enköping Steg 1, 29 januari 2020. Foto: Anne Nilsson

5. SWOT-analyser med fokus på samverkan

5.1 Genomförda SWOT-analyser

En SWOT-analys är ett vanligt planeringshjälpmedel när man ska identifiera styrkor, svagheter, möjligheter och hot vid en strategisk översyn. Begreppet SWOT bygger på de engelska orden *Strengths, Weaknesses, Opportunities och Threats*.

Flera olika grupper – styrgruppen, de fem fokusgrupperna, Enköping Centrumsamverkans styrelse och referensgrupp Politiker – har genomfört egna SWOT-analyser för att utgöra underlag till denna nulägesanalys. Referensgrupp Fastighetsägare planerar genomföra sin SWOT-analys lite senare, så den arbetas in i affärsplanen.

Fokus för alla SWOT-analyserna har varit: **Dagens samverkan mellan aktörer i Enköping** (framför allt inom BID-området).

5.2 Sammanställd SWOT-analys

Genomförda SWOT-analyser har ställts samman till en enda som godkänts av styrgruppen och presenteras i den formgivna och tryckta nulägesanalysen. I totalversionen återfinns även alla separata SWOT-analyser.

OBS! En del SWOT-analyser innehåller även förslag på konkreta åtgärder, dessa har inte tagits med i denna sammanställning, utan har skickats vidare in i fokusgruppernas arbete.

STYRKOR (= interna egenskaper som vi kan påverka)

- Vilja, samverkan och engagemang finns hos vitala aktörer för att förbättra centrum
- Tydlig politisk satsning på centrum
- Valfungerande centrumförening
- Näringslivsintresserad kommun
- Flera större omvandlingsprojekt på gång: Statt-tomten, Paus-huset, Joar Blå
- Två stora torg att samverka kring
- Mysig stadskärna med nära till allt
- Unika butiker, kaféer och restauranger
- Nedre Kungsgatan – vår sommargata
- Lediga lokaler med potential
- Etablerad och valfungerande parkstad
- Fjärdhundralands närproducerade mat
- Historien om Enköping: en av Sveriges äldsta, kända profiler
- Vackert hamninlopp
- Stort intresse för bilfria gator
- Vinterbelysningen
- Städningen i centrum
- Intresse för trygghetsskapande åtgärder
- Många besöksanledningar: mysig shopping, småstadskänsla, parkerna
- Myran kompletterar centrumhandeln
- Attraktiv boende
- Jobbas på för högskola i Enköping

SVAGHETER (= interna egenskaper som vi kan påverka)

- Saknas tydlig, långsiktig vision och planer om stadens utveckling
- Svag politisk beslutskraft, då oenigheter riskerar bromsa centrumutveckling
- Svagt genomförande av politiska beslut
- Sega kommunala processer för fastigheter, gator, torg och verksamheter
- Långa handläggningstider hos kommunen
- Halvtomma Paus-huset och Statt-tomten blockerar centrumutvecklingen
- Fastighetsägare brister i underhåll och är svåra att nå
- Ojämn arkitektur och splittrande miljöer
- Stora torget: svårt att överblicka, rörigt, för stort, felplacerad scen, dåligt underhållna träd och fontänens fundament tynger
- Otydlig parkering om var och hur länge man får stå
- Olika öppettider i centrum
- Otydlig skyltning gör svårt att hitta i centrum
- Saknas komplett utbud i centrum
- Fler stordragare till centrum behövs
- Svårt att komma in i många butiker för funktionsnedsatta
- För många smålokaler i centrum
- Dåligt med aktiviteter på Stora torget
- Få arbetsplatser i centrum som ger flöde
- Belysningen inte årstidsanpassad
- Bristande klottersanering och underhåll av soptunnor
- Dålig åldersspridning bland boende i centrum
- Negativt tyckande och tveksam inställning till centrum
- Svårt att nå ut till invånare om allt bra som görs i centrum
- Svag samverkan mellan centrum och handelsområdet Myran
- Hög investeringspuckel med många stora investeringar i kommunen

MÖJLIGHETER (= externa egenskaper som vi inte kan påverka)

- Sveriges Närmaste Stad – utmärkt logistiskt läge mitt i tillväxtområdet Mälardalen
- Lätt att komma till Enköping med olika färdstätt
- Närheten till Mälaren
- Växande stad och befolkning med framåtanda – kan attrahera nya aktörer att etablera sig
- Positiv strukturomvandling av handel och fastigheter
- Covid-19 gör att fler handlar på hemmaplan och har hemester
- Trenden att stadskärnor blir "upplevelsecentrum"

HOT (= externa egenskaper som vi inte kan påverka)

- Politiska processer som tar tid kontra ivriga entreprenörer som vill få snabba besked
- Fastighetsägare som saknar lokal förankring och inte vill engagera sig
- Lätt att åka ifrån med närhet till många andra städer
- Fysiska handeln minskar med näthandeln
- Som tillväxtkommun svårt att utveckla infrastruktur i takt med demografin
- Covid-19 minskar resandet och investeringsviljan i Enköping
- Näringsidkare klarar inte digitala omställningen
- Kringkommunerna går om Enköping i utveckling
- Externa ekonomin och konjunktursvackor

5.3 Styrgruppen – SWOT-analys

STYRKOR (= interna egenskaper som vi kan påverka)

- **Vill samma sak.** Gemensam önskan från kommun, näringsliv, föreningsliv och medborgare om att förbättra och utveckla Enköpings centrum.
- **God samverkan i centrum.** Valfungerande centrumförening, näringslivsintresserad kommun, bred blandning av personer i styrgruppen för Årets Stadskärna, "alla känner alla" samt enkla och informella kontaktvägar.
- **Brett engagemang.** Tydlig och långsiktig utveckling av centrum underlättas av ett brett och stort engagemang som finns mellan politiken, näringsliv och invånare.
- **Flera eldsjäljar.** Otroligt engagerade personer finns i varje viktig grupp (näringsidkare, fastighetsägare och kommunen) som brinner lite extra för centrum. Det ger även en bred samlad kompetens i grupperna.
- **Mysig stadskärna.** Stadskärna där det är nära till allt med många fina små, unika butiker, kaféer och restauranger, som kan utvecklas mot ännu mer upplevelsehandel.
- **Stadskärna i förändring.** Flera större omvandlingsprojekt på gång i centrum (Statt-tomten, Paus-huset, Kulturhus Joar) och lite längre fram också av hamnområdet, som underlättar utvecklingen av gator och torg.
- **Stort torg att samverka kring.** Stor torgyta med gågata att samverka om och utveckla för att locka invånarna till stan.
- **Lokaler med potential.** Många bra lediga lokaler i centrum som går att utveckla och där fler aktörer kan samverka.
- **Myran kompletterar centrum.** Handeln fortsätter att växa på Myran med breddat sortiment och nya butiker, vilket gör att det finns fler anledningar att stanna kvar i Enköping för att handla.
- **Kan attrahera nya invånare.** Marknadsföra och göra Enköping till ett attraktivt alternativ till många av Stockholms förorter.
- **Jobbas på för högskola.** Samarbete mellan kommunen och Försvarsmakten om IT-utbildning, som kan locka yngre att bosätta sig eller pendla till stan.

SVAGHETER (= interna egenskaper som vi kan påverka)

- **Saknar visioner om staden.** Avsaknad av övergripande gemensamma och långsiktiga planer och visioner kring stadens utveckling.
- **Brist på tid och intresse.** Svårt att få tid och energi över till samverkan, då fokus ligger på den egna verksamheten. Framför allt fastighetsägare utan direkt koppling till Enköping kan vara mindre angelägna att vara med.
- **Tveksam inställning.** Känslan av att ha provat att samverka tidigare utan att åstadkomma tydliga resultat tillsammans med tron på en centrumhandel som vacklar.
- **Går i otakt.** Att de mest engagerade i arbetet med centrumutvecklingen springer på i högt tempo, medan andra inte hänger med.
- **Otydlig kommunikation.** Svårt att nå ut till medborgarna om allt bra som görs i centrum.
- **Politisk oenighet i småfrågor.** Parallella politiska processer försvårar en samlad, fokuserad inriktning på arbetet.
- **Tomma ytor blockerar.** Halvtomma Paus-huset och Statt-gropen blockerar utvecklingen av centrum
- **För stort torg.** Relativt (för) stort torg som inte utnyttjas i centrum leder till stora avstånd i liten stad.

- **Olika öppettider.** Svårt att få till enhetliga öppettider för handeln i centrum på grund av olika förutsättningar för verksamheterna som butikskedja, ensamföretagare etc.
- **Digital närvaro krävs.** Utmaning för dagens handlare i centrum att komma ut på nätet i takt med växande e-handel.
- **Fler stordragare behövs.** Ytterligare kraftfulla dragare i centrum krävs, som stor populär kedja, för att dra besökare till centrum. Avsaknaden av kontor är ett bekymmer, då det innebär färre kunder under dagtid.
- **Komplett utbud saknas.** Avsaknad av ett fullständigt handelsutbud i centrum gör att Enköpingsbor istället åker till närliggande destinationshandel, framför allt Västerås och Uppsala.
- **Demografisk obalans.** Merparten av de boende i centrum är äldre, vore bra med en jämnare fördelning i åldrar.
- **Svag samverkan med Myran.** Centrumhandeln och handeln på Myran kan tillsammans bli riktigt starka och locka fler besökare genom ett mer utvecklat samarbete områdena emellan.

MÖJLIGHETER (= externa egenskaper som vi *inte kan påverka*)

- **Corona gynnar lokala handeln.** Många Enköpingsbor vill och ser behovet av att stötta lokalt i coronatider samtidigt som Enköpings småstad i dessa tider lockar fler externa besökare från storstäderna.
- **Toppenläge.** Enköping ligger utmärkt logistiskt mitt i tillväxtområdet Mälardalen och inte för inte är stadens slogan fortfarande "Sveriges närmaste stad".
- **Växande stad.** Som en växande stad med framåtanda kan Enköping successivt attrahera nya aktörer som erbjuder såväl arbetsplatser som handel.

HOT (= externa egenskaper som vi *inte kan påverka*)

- **Politiska processer tar tid.** Demokratiska processer är långsamma, men kan även vara tålamodsprövande hos ivriga entreprenörer som vill få snabba besked kring utveckling av exempelvis gator, torg och fastigheter.
- **Fysiska handeln minskar.** Centrum rustas ned vad gäller handel i takt med att e-handeln växer.

5.4 Enköping Centrumsamverkans styrelse – SWOT-analys

STYRKOR (= interna egenskaper som vi kan påverka)

- **Brett engagemang.** Brett och rätt engagemang mellan politik, näringsliv och invånare möjliggör långsiktig utveckling av centrum.
- **Politisk satsning.** Politisk satsning finns för att utveckla centrum.
- **Centrum i omvandling.** Centrala fastigheter och i centrumnära områden håller på att omvandlas, vilket gör det möjligt att tydliggöra centrums funktioner (fastigheter, gator och torg).
- **Stort torg.** Fint, stort torg som det går att göra mycket med.
- **Avgränsat centrum.** Tydlig geografiskt avgränsat centrum
- **Många anledningar till besök.** Unika små butiker, caféer och restauranger samt vackra parker med parkvandringar och Blå tåget.
- **Attraktiv boende.** Marknadsföringen av Enköping som ett attraktivt alternativ till många av Stockholms dyrare förorter.
- **Turistsamarbete.** Utvecklat samarbete mellan besökande turister av parkerna och centrumfunktionerna.
- **Marknadsföring ökar investeringar.** Kommunen marknadsförs nationellt och internationellt, vilket ökar investeringsvilja.

SVAGHETER (= interna egenskaper som vi kan påverka)

- **Negativt tyckande.** Mycket negativt tyckande både i lokalpress och sociala medier om centrum.
- **Politiska visioner saknas.** Avsaknad av övergripande, långsiktiga politiska visioner kring stadens utveckling.
- **Svag beslutskraft.** Parlamentariska läget ger beslut med svagt stöd samtidigt som politisk oenighet kring små utvecklingsfrågor riskerar att bromsa en långsiktig centrumutveckling.
- **Processer tar för lång tid.** Långsamma kommunala processer kring utveckling av till exempel fastigheter, gator, torg och verksamheter.
- **Svag genomförandekraft.** Förverkligandet av de politiska beslut som tas i kommunen är låg.
- **Hög investeringspuckel.** Just nu har kommunen tunga ekonomiska investeringar framför sig.
- **Blockerar utveckling.** Värmeverket i hamnen, nedgångna och halvtomma Paus-huset och Statt-gropen samt långt avstånd från stationen hindrar utveckling.
- **Risk för sovstad.** Enköping riskerar att bli en sovstad eller pendlingsort om inte fler arbetsplatser tillkommer, vilket kraftigt bromsar handelsutvecklingen.
- **Demografisk obalans.** Bra blandning av åldrar som bor i centrum saknas, nu övervägande äldre.
- **Sämre ekonomi.** Kommunen har fått sämre ekonomi.
- **Få arbetsplatser i centrum.** Få arbetsplatser och stora arbetsgivare i centrum minskar antalet personer som rör sig i centrum dagtid.
- **Ingen högskola.** Avsaknad av högskola i Enköping gör att många unga lämnar staden.
- **För stort torg.** Ett relativt (för) stort torg som inte utnyttjas/aktiveras som del av centrum leder till stora avstånd i en liten stad.
- **För många små lokaler.** Det finns ett överskott av små lokaler för verksamheter i centrum i relation till antalet besökande, boende och arbetande i centrum.

- **Komplett handelsutbud saknas.** Begränsad handel i centrum tillsammans med närliggande destinationshandel i framför allt Västerås, minskar antalet besökare till centrum.
- **Dåligt skyltat.** Otydlig skyltning i centrum, gör svårt att hitta för nya i stan.
- **"Höga hyror".** Det finns en felaktig uppfattning om att hyrorna i centrala Enköping är höga.
- **Olika öppettider.** Öppettiderna varierar mellan affärsidkarna i stan.
- **Falsk marknadsföring.** Marknadsföringen och mottagandet av intressenter missmatchar, stämmer inte överens.

MÖJLIGHETER (= externa egenskaper som vi inte kan påverka)

- **Nära Mälaren.** Enköping ligger i närhet av Mälaren.
- **Lätt att komma till.** Det geografiska läget gör det lätt att ta sig till Enköping, det mesta är nära.
- **Positiv strukturomvandling.** Handeln och fastigheter är i omvandling, vilket skapar fina möjligheter.
- **Hemester.** Ökad satsning på hemester och svemester gynnar bland annat mindre städer som Enköping.
- **Växande stad.** En växande stad och befolkning kan successivt attrahera nya aktörer, både arbetsplatser och handel.

HOT (= externa egenskaper som vi inte kan påverka)

- **Lätt att åka ifrån.** Enköpings geografiska läge gör att det är lätt att åka från stan, då det är nära till andra städer.
- **Demografisk utveckling.** Som tillväxtkommun kan det bli svårt att hinna med att utveckla infrastruktur (bostäder, skolor, utbud av butiker, fritidssysselsättningar etc) i takt med demografin.
- **Pandemin.** Covid-19 minskar resandet och investeringsviljan i Enköping.
- **Fixar inte omställning.** Handlare klarar inte nödvändig omställning som digitalisering och andra hot.

5.5 Referensgrupp Politiker – SWOT-analys

STYRKOR (= *interna* egenskaper som vi *kan* påverka)

- Jättepoteential, mycket finns att göra
- Intresse finns hos fastighetsägare och kommun om gemensam utveckling
- Tydlig stort intresse för bilfria gator hos aktörerna i centrum att samverka kring
- Kan utveckla samverkan mellan kulturen och kommersiella aktörer
- Engagemang
- Återknyta till kommunens historia
- Influenser från nyinflyttade
- Hamninloppet, Enköpings hamn och vattnet
- Kulturstråk + handelsstråk = turiststråk

SVAGHETER (= *interna* egenskaper som vi *kan* påverka)

- Ingen tydlig gemensam bild av hur vi vill utveckla centrum
Vision för city – vem äger frågan?
- Innehållet i city – umgås eller handel?
- Svårt att få med tillräckligt många fastighetsägare i samverkan
- Många fastighetsägare
- Statt-gropen
- Ojämn arkitektur
- Splittrade miljöer (vissa moderna, andra gamla)
- För många inblandade
- Olika åsikter
- Velighet kring Kungsgatan, måste bestämma sig!
- Parkeringar
- Enköpingsbornas självbild

MÖJLIGHETER (= *externa* egenskaper som vi *inte kan* påverka)

- Att fastighetsägarna blir överens
- Trenden att stadskärnor blir "upplevelsecentrum"
- Mälaren – samverkan inom Fyra Mälarstäder
- Intresset för trygghetsskapande åtgärder, till exempel ha belysning året om
- Externt köpcentrum
- Tomma skyltfönster, kan visa olika kulturer där
- Ekonomi

HOT (= *externa* egenskaper som vi *inte kan* påverka)

- Externa ekonomin
- Konjunktursvackor
- Fastighetsägare har allt för sällan lokal förankring
- Näthandel
- Klimatförändringar

5.6 Fokusgrupp Varumärket – SWOT-analys

STYRKOR

- Parkernas stad
- Närproducerad mat
- Många caféer och restauranger
- Dr Westerlund
- Sveriges närmaste stad allt är nära
- En av Sveriges närmaste städer (Historiskt)
- Centrumföreningen

SVAGHETER

- Ointresserade fastighetsägare
- Olika intressen i parkeringsfrågan – splittrad
- Splittrade öppettider
- Liten felplacerad scen på Stora torget
- Torggatan och Källgatan vid Ica är förfärliga
- Dåligt skyltat

MÖJLIGHETER

- Hälsa genom naturen – Parkerna
- Fjärdhundralands mat in i caféer och restauranger
- Att få fram Dr Westerlund i marknadsföring
- Statt-gropen – en byggnad som lockar människor utformad i Dr Westerlunds anda med hotell och aktiviteter
- Förändra vattenspegeln runt fontänen på Stora torget
- Göra Torggatan och Källgatan vid Ica mer attraktiva
- Namn på platser i folkmun med på skyltar
- Story spots

HOT

- Fastigheter som förfular och förfaller
- Flera tomma lokaler
- Busstrafikens dragning

5.7 Fokusgrupp Utbud – SWOT-analys

STYRKOR

- Många sittplatser på båda våra torg
- Kammakartorget är dansvänligt
- Nära till allt du behöver ej ha med bilen överallt
- Vinterbelysningen
- Nedre Kungsgatan vår sommargata
- Scenen på torget
- Enköpingsbor vill tillsammans

SVAGHETER

- Stora torget känns väldigt rörigt
- Dålig överblick på torget
- Fontänens utformning
- Otydlig parkering: Var och hur länge

MÖJLIGHETER

- Trädhöjning runt torget
- Fler sittplatser torg
- Sänka fontänen i markplan vattenspel
- Få in mer konst i centrum
- Belysning
- Skapa enhetligt torg markiser över marknadsplatser
- Skapa tydliga stråk

HOT

- Oengagerade fastighetsägare
- Offentliga FB grupper är ett hot för Enköpings utbud
- Utbudet finns men ej tillgängligt för alla

5.8 Fokusgrupp Platsen – SWOT-analys

STYRKOR

- Park- och trädgårdsstaden inarbetat namn
- Tydligt centrum
- Ett ordentligt torg på en central plats i centrum
- Fjärdhundraland
- Närheten till Mälaren
- Unika butiker
- Besökare från närliggande städer
- Paus-tomten och Statt-tomten att forma och göra vad vi vill
- Etablerad turistort
- Väl fungerande parkförvaltning
- Läget
- Historien om Enköping
- En av Sveriges äldsta städer
- Bra grönt utgångsläge
- Muddring i vår hamn är på gång

SVAGHETER

- Lång handläggningstid hos kommunen
- Finns många fula hus som vi inte kan påverka
- Svagt engagemang hos aktörerna i centrum
- Jantelagen är svag
- Dålig kommunikation med fastighetsägarna i centrum

MÖJLIGHETER

- Utöka turismen
- Skapa en enhetlig grund för miljö och uteserveringar att bygga sin kreativitet på
- Enhetlig växtlighet i kruka på Kungsgatan
- Förändra inställningen hos Enköpingsborna
- Paus-tomten och Statt-tomten att forma och göra vad vi vill
- Riktlinjer för torghandeln
- Flaggspel där vinterbelysningen sitter
- Samarbete med trädgårdsutbildningen
- Utveckla torget till en mysig samlingsplats nytt utseende samt saker att göra
- Underlätta för torghandeln enhetliga markiser över marknadsplatserna
- Ljussätta centrum
- Ekonomi

HOT

- Fula hus eventuellt höghus kring torget
- För många tomma lokaler
- Dras det in resurser på park eventuellt budget nerdragningar
- Våra kringkommuner går om oss i utveckling
- Inte tillräckligt stark stadsträdgårdsmästare

5.9 Fokusgrupp Tillgänglighet – SWOT-analys

STYRKOR

- Ökad tillgänglighet om varutransporterna minskas i centrum
- Vid evenemang bra struktur för att ställa om till olika event på torget = skapa bra förutsättningar
- Drift vid vintertid fungerar väl i centrum

SVAGHETER

- Trappsteg till väldigt många butiker
- Nivåskillnader
- Ojämn marknivå
- Vi behöver ta med oss säkerhet och mixa olika behov i centrum, det vill säga bil, cykel och funktionsnedsatta
- Dålig kontakt med fastighetsägare
- Vid vintertid snömassor vid fontänen på torget
- Behövs tydlighet i trafiken
- Olika öppettider vid handel
- Svårt att motivera handeln till förbättring
- Belysning tänka till mer på de olika årstiderna

MÖJLIGHETER

- Sveriges mest tillgängliga stadskärna
- Samverkan mellan handel, civilsamhället, kommunen
- Att centrum blir mer attraktivt utifrån tillgänglighet

HOT

- Dyrare transporter för handeln om vi tidsstyr leveranser
- Att stadskärnan dör ut på grund av dålig tillgänglighet
- Rännor i marken som man kan fastna i med till exempel rullstol
- På grund av olika öppettider i handeln åker man till annan ort där man vet öppettiderna

5.10 Fokusgrupp Trygghet – SWOT-analys

STYRKOR

- Levande butiker i centrumstråk
- Städning av centrum
- Fin arkitektur på många hus i centrum

SVAGHETER

- Fula nerdragna jalousier
- Trafiken i centrum
- Parkering torg
- Parkering Kyrkogatan
- Bussar på Källgatan
- Scen som ser ut som busskur
- Höga planteringar vid torget
- Bristande klottersanering
- Bristande underhåll på soptunnor
- Bristande underhåll på många fasader i centrum
- Dåligt med aktiviteter på torget
- Dåligt underhåll på träd i centrum
- Paushuset

MÖJLIGHETER

- Systembolaget i Paus
- Skyltpolicy = enhetlig skyltning
- Göra torget större genom att ta bort parkeringen på torget
- Göra fler gåfartsgator
- Torget en levande mötesplats
- Galleria i centrum

HOT

- Dagligvaruhandeln i centrum
- Om Systembolaget försvinner från centrum
- Att gropen förblir en grop

6. Omvärlden & marknaden

CORONAKRISEN FÖRÄNDRAR VÅRT BETEENDE

”Vi återupptäcker just nu några grundläggande mänskliga behov. När man blir ombedd att stanna hemma och inte kan krama sin familj och sina vänner, har vi alla känt hur mycket det betyder för oss att umgås och gå ut till en park. Den grundläggande återupptäckten bör vi komma ihåg, både som människor och som beslutsfattare.”

Helle Lis Søholt, VD för internationellt verksamma Gehl som bland annat jobbar med stadsutveckling och analys av människors beteende i städer under devisen ”Making Cities For People”

Källa: Cityindex 2020, Branschrapport, Fastighetsägarna och HUI

6.1 Trender & utveckling

Stadskärnan i ständig förändring

Framväxten av e-handeln, tillväxten av externhandeln och inte minst coronapandemin har gjort att förändringen i stadskärnor sker snabbare nu än kanske någonsin tidigare. Stadskärnans utmaningar skapar rum för nya affärsmöjligheter. Människors behov av att mötas, har i spåren av coronakrisen, blivit ännu större. Efterfrågan på det unika, småskaliga och hållbara driver stadskärnans utveckling.

Covid-19 snabbar på

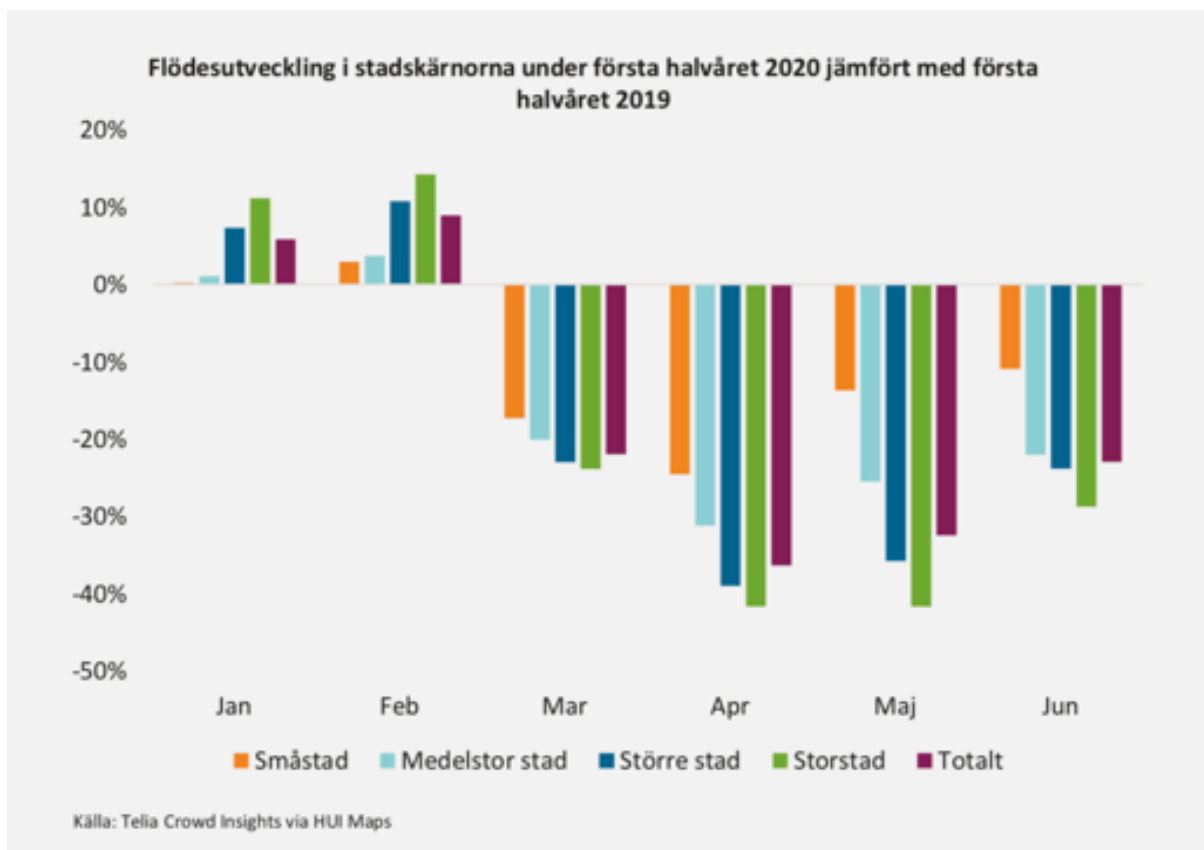
Att stadskärnorna förändras är en naturlig del av utvecklingen. Stadskärnan har alltid varit en plats där människor samlas. Nu ser vi hur det som en gång var kärnan kommer åter – småskaliga spiceributiker och serviceinrättningar får utökad utrymme. Coronakrisen har skyndat på strukturomvandlingen och skapat plats för nya verksamheter. Även om coronapandemin bidragit till att kortsiktigt kraftigt öka e-handels omsättning, längtar människor efter att mötas igen.

Nära, personliga drar

Det nära och personliga som finns i stadskärnans identitet är det som lockar besökaren jämfört med handelsområden och köpcenter. Vårt intresse för hållbarhet fortsätter att öka och coronakrisen har gjort att allt fler valt att också stötta sin egen stadskärna. Platsens utbudsmix blir i framtiden central för att skapa god tillväxt och attrahera både boende och besökare.

Platssamverkan än viktigare

Vikten av platssamverkan har därför blivit ännu större. Stadskärnans aktörer har ett ansvar och en möjlighet att genom samverkan kunna erbjuda unika pusselbitar som skapar stadens helhet. Något som kräver mod att våga testa nytt, och en flexibilitet hos både fastighetsägare och kommuner.

Enköping betecknas som medelstor stad.

Källa: Cityindex 2020, Branschrapport, Fastighetsägarna och HUI

Värt att ta sig dit

Med lyhördhet och flexibilitet för att möta efterfrågan har stadskärnan och den fysiska butiken goda förutsättningar att spela en viktig roll i framtiden. Butiksytor i stadskärnorna kommer däremot att minska på sikt, särskilt i lägen med höga hyresnivåer. E-handels tillväxt skapar nya butiksformat, nya konsumentbeteenden och ny konkurrens, men trots det kan den fysiska butiken fortsatt vara den största försäljningskanalen. För att lyckas med detta måste den fysiska butiken hävda sin relevans gentemot kunderna. Det måste bli värt att ta sig dit.

Viktigt att driva flöden

Framtidens framgångsrika fysiska handelsplatser – såväl stadskärnor som externhandel – behöver erbjuda mer än bara handel för att locka besökare. Genom att klustra handel med nöjen och service skapas mötesplatser som erbjuder upplevelser för personer som önskar det och tidseffektivitet för andra. Dagens stadskärnebaserade handel drar redan idag nytta av närhet till kontor, bostäder och kultur, men kan stärkas ytterligare av ett förbättrat utbud av offentlig och kommersiell service. Även goda kommunikationer är vitalt. Att driva flöden blir extremt viktigt framöver.

Dynamiska multiplatsen.

Källa: Den fysiska handelsplatsen i en digital värld, Svensk Handel, 2019

TIPS FÖR ATTRAKTIV STADSKÄRNA!

- Bred utbudsmix
- Stärk det unika
- Gör plats för grönområden och allmänna ytor
- Testa snabbt och ofta
- Långsiktig utvecklingsplan och samverkan
- Inkludera lokalbefolkningen
- Datadriven utveckling

Källa: Cityindex 2020, Branschrapport, Fastighetsägarna och HUI Research

Omsättningsutveckling i detaljhandeln

Löpande priser, 2001-2018

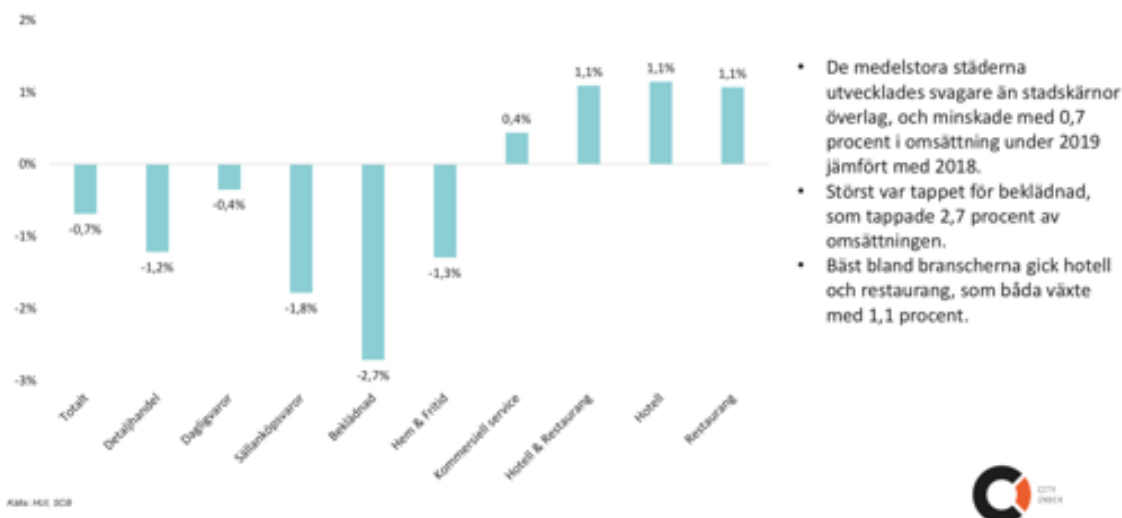
- Den svenska detaljhandeln växte med 2,7 procent under år 2018.
- Dagligvaruhandeln utvecklades starkast och växte med 3,6 procent.
- Sällanköpsvaruhandeln ökade med 1,9 procent.

HUI
RESEARCH

Källa: HUI Research, Detaljhandelsindex

Källa: Snabbfakta 2019 – Information om svensk detaljhandel, HUI Research och Handelsrådet

Medelstora städers omsättningsutveckling

Enköping betecknas som en medelstor stad.

Källa: Cityindex 2020, Branschrapport, Fastighetsägarna och HUI

HANDELN I UPPSALA LÄN

- Detaljhandeln i Uppsala län **omsatte 22,7 miljarder kronor** under 2019. Jämfört med 2018 ökade omsättningen i länet med 4 procent.
- **Störst omsättning** i detaljhandeln i Uppsala län år 2019 hade Uppsala med 16,4 miljarder kronor, Enköping med 2,3 miljarder kronor och Östhammar med 1,1 miljarder kronor.
- **Starkast utveckling** i detaljhandeln i Uppsala län år 2018/2019 hade Knivsta med en tillväxt om 10 procent, vilket motsvarar en ökning med 47,6 miljoner kronor.

Källa: Databasen Handeln i Sverige, HUI Research

6.2 Enköpings position på nationell, regional & lokal marknad

Expansivt Enköping

Enköping ligger mitt i den expansiva Mälardalsregionen med god tillgänglighet via tåg, bil och flyg. Inom 40 minuter nås Stockholm, Uppsala och Västerås samt de internationella flygplatserna Arlanda, Bromma och Västerås inom 20–45 minuter. Region Uppsala, där Enköping ingår, är en av landets snabbast växande regioner och är en integrerad del av Stockholm. Tillväxten förväntas fortsätta och kan enligt prognoser leda till att regionen får ytterligare 100 000 invånare till 2030.

Även Enköping växer kraftigt och 2019 passerade vi 45 000 invånare i kommunen. Mycket talar för att Enköping fortsättningsvis kommer att spela en viktig roll som bostadsort med goda pendlingsmöjligheter, lägre bostadspriser och småstadskänsla. Närheten till kompetens, växande kundunderlag och bra transportvägar är det som lockar speciellt företag med inriktning på logistik, industri, handel, tjänster och service till Enköping. Enköpings strategiska läge i Mälardalen i kombination med småstadskänsla skapar även goda förutsättningar för att besöksnäringen ska växa.

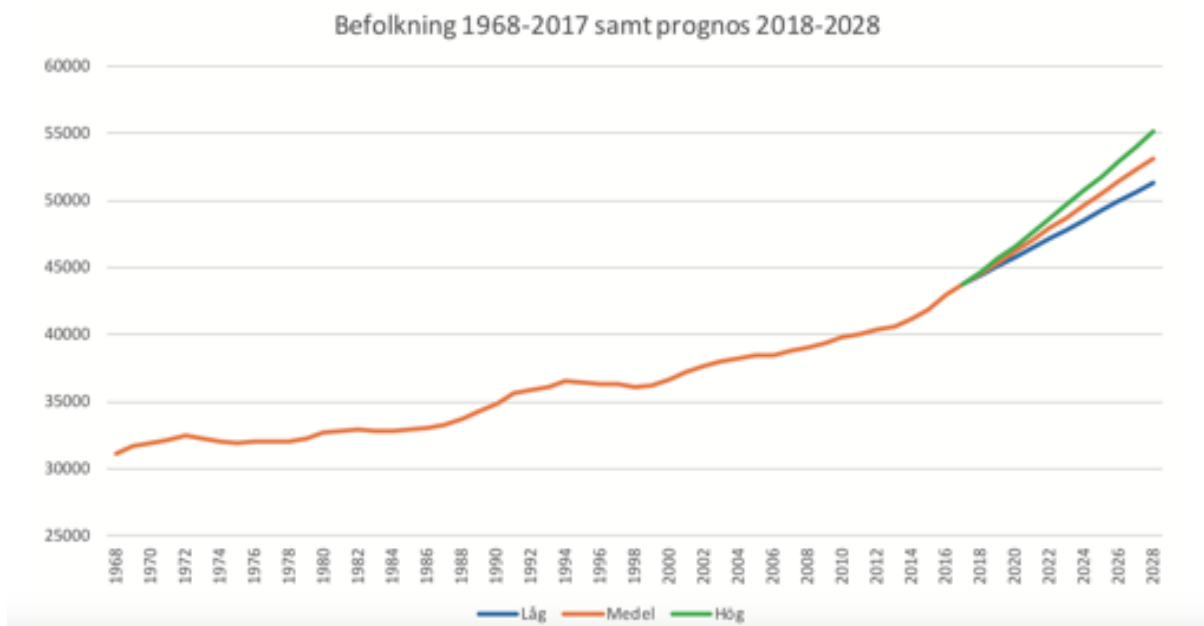
Tack vare coronapandemin kan Enköpings bli attraktivare, då mindre stadskärnor föredras före större. Även tilltagande distansarbete kan komma att leda till ökat intresse för flytt från storstäder till mindre städer som Enköping.

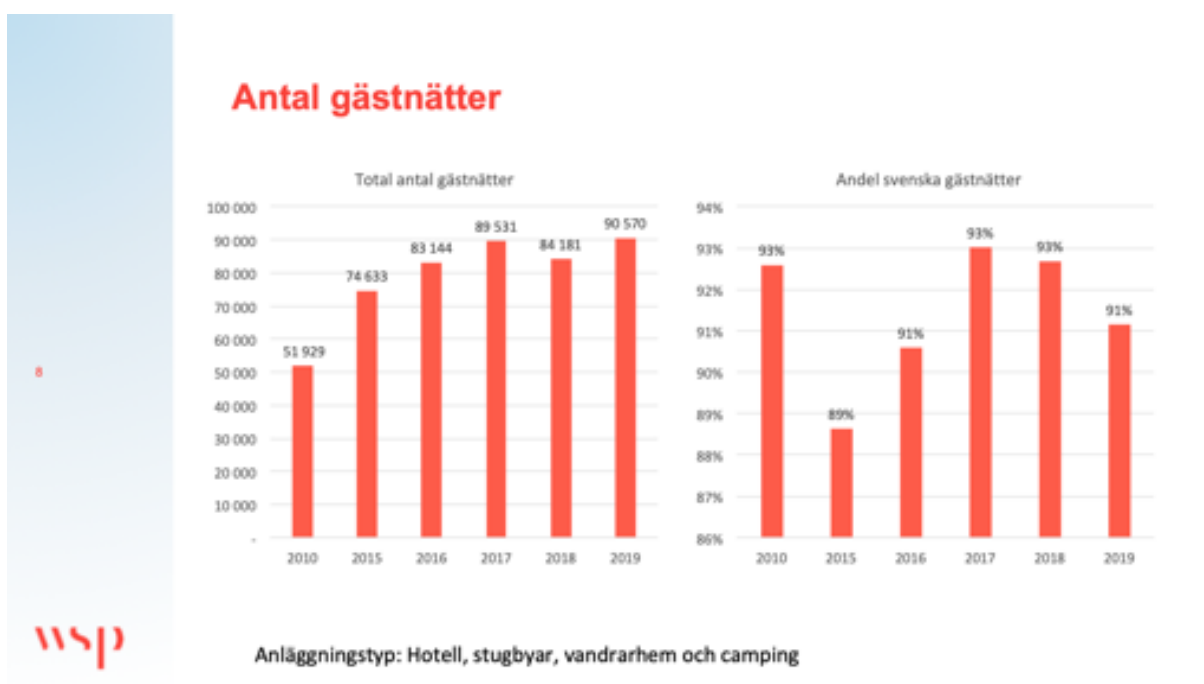
Källa: Dagens Industri, 2020-09-26

SIFFROR OM ENKÖPING

- **Rekordbyggande.** Under 2019 byggdes 347 nya bostäder i Enköpings nya stadsdelar och under rekordåret 2018 byggdes 671 nya bostäder, vilket är den högsta siffran någonsin.
- **Mälardalens Gnosjö.** Enköpings näringsliv utvecklas starkt och 2019 startade 383 nya företag i kommunen.
- **45 000 Enköpingsbor.** 2019 blev vi 45 000 Enköpingsbor. Målet är att vi ska vara 50 000 invånare senast 2030.

Källa: Befolkningsprognos, Enköping växer 2019–2028

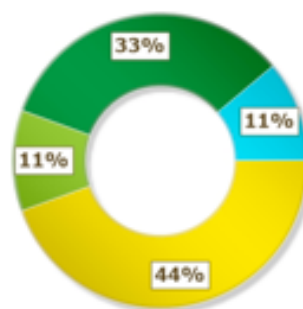
Källa: Besöksnäringstatistik Enköping, maj 2020, WSP

Statistik för Enköpings turistinformation	2018	2019
Besök genom dörren, antal personer	17 404	16 514
Besök vid disk, antal personer	3 753	4 123
Telefon, antal samtal	1 013	1 283
Mejl, antal mejl	325	331

Källa: Enköpings turistinformation, augusti 2020

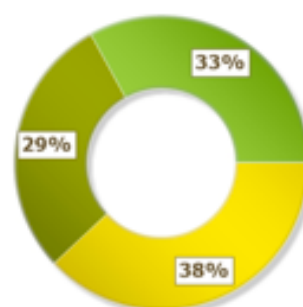
Hur mycket har ditt företag påverkats av covid-19?

Väldigt mycket	4
Mycket	0
Ganska mycket	1
Lite	3
Inte alls	1
Total	9

Vad har påverkat ditt företag allra mest under tiden med covid-19?

1	8
2	6
3	7
Total	21

1	2	3
Avokningar ÖKAT MED CA 20%	Färre kunder	80% Lägre inköpsbelopp totalt
Försäljningsökningar	Ny personal	Sjukdomar
Minskad försäljning i egen affär	minskad försäljning hos återförsäljare	Omstrukturering bland personal, korttidspermitterin
Färre kunder, framför allt äldre		.
Öppettider	Mer Städning	Ökad service
Inställda påskarrangemang	Indragna parkguidningar	Förändrat köpmönster hos kunderna
Fler kunder via telefon o mail	Färre besök i butik	Ödmjukhet i möten med kunder o leverantörer

Källa: Medlemsundersökning 2019 inom Enköping Centrumsamverkan, genomförd maj 2020 (Även om siffrorna inte är statistiskt säkerställda, tar vi med frågorna om covid-19 som lades in i medlemsundersökningen.)

6.3 Vad sker i vår omgivning framöver?

Enköping växer och utvecklas som aldrig förr. Här är några av kommunens spännande framtidsprojekt:

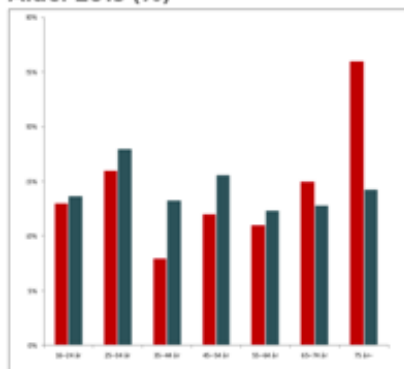
- **Årets Stads kärna 2025.** Enköping ska bli Årets Stads kärna senast 2025. Tillsammans arbetar kommunen, företagare och fastighetsägare med flera för en platsutveckling av centrum med ökad handel, nya byggnader och nya affärer. Projektet går hand i hand med stora centrala investeringar i nytt gymnasium, Statt-tomt och Paus-hus.
- **Grönt Myran.** Handelsområdet Myran behöver byggas samman med stads kärnan. Genom världens största arkitekttävling European 15 har kommunen fått in flera förslag på hur detta kan ske. Vinnarförslaget "Root citys" vill omvandla dagens Myran till ett grönt och urbant område.
- **Levande landsbygd.** Enköping utsågs 2018 till den fjärde bästa landsbygdskommunen att bo i. Utveckling av landsbygden är en given del i samhällsplaneringen. Kommunen ska inrätta ett kransråd, en landsbygdsutvecklare och ta fram en landsbygdsstrategi.
- **Stadens nya parkeringsmiljö.** Enköping ska få ett nytt parkeringssystem för att minska biltrafiken i centrum. Det ska vara billigare att parkera utanför de mest centrala kvarteren. Med mindre biltrafik görs plats för de som vill handla, flanera, umgås, gå eller cykla.
- **Grönt och hållbart Enköping.** Kommunen arbetar tillsammans med Enköpingsborna, näringslivet och fastighetsägarna för att bygga ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbart Enköping. 2030 ska hälften av transportererna i staden ske genom att gå, cykla eller med kollektivtrafik.
- **Sveriges närmaste idrottskommun.** Alla ska välkomnas till ett varierat idrottsliv när vi utvecklar Lägerstaden, bygger nya anläggningar och bidrar till Hälsostaden Enköping. Det idrottspolitiska programmet visar vägen för framtidens idrottsliv. Det nya stöd- och bidragssystemet förenklar bidragsreglerna, är bättre anpassat till lokala behov och möter framtidens utmaningar.
- **Sveriges närmaste kulturkommun.** Kulturlivet ska bli lättillgängligt och vara en naturlig del när vi bygger framtidens Enköping. Kulturen och konsten ska ta plats, ifrågasätta och spegla sin samtid, framtid och dåtid. Kommunens kulturpolitiska program visar vägen för framtidens kulturliv. Det nya stöd- och bidragssystemet förenklar bidragsreglerna, är bättre anpassat till lokala behov och möter framtidens utmaningar.
- **Politisk vilja.** Bättre skolresultat, effektivare integration och fler som går från försörjningsstöd till egen försörjning är exempel på politiska prioriteringar för Enköping de kommande åren. Årets Stads kärna, digitalisering och en av landets bästa skolkommuner 2023 finns med i kommunfullmäktiges långsiktiga plan för 2020–2023.
- **Nytt linjenät för busstrafiken.** Enköping ska förbättra busstrafiken genom ett tydligare linjenät och fler avgångar. Målet att få fler att välja buss framför bil är ett led i kommunens miljö- och klimatarbete. 2022 ska det nya linjenätet vara igång.

7. Målgrupper – invånare & besökare

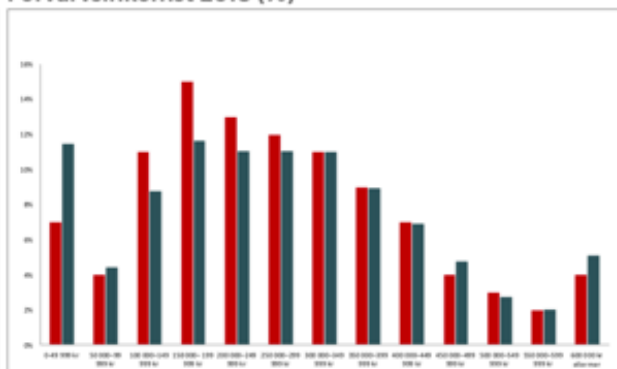
7.1 Invånare i Enköping

Enköpings kommun växer starkt. Idag bor över 46 000 personer i kommunen, varav cirka 25 000 bor i tätorten Enköping. Ungefär 9 000 personer pendlar ut och cirka 5 000 personer pendlar in till kommunen. Ungefär 40 procent av befolkningen bor utanför tätorten och då ofta på landet.

Ålder 2019 (%)

Förvärvsinkomst 2018 (%)

Utbildning 2019 (%)

I statistiken ingår stadsdelarna Bergvreten-Gånsta, Centrum, Galgvreten-Lillsidan, Herrgården-Fanna, Korsängen, Munksundet-Gröngårn, Romberga och S:t Ilian där knappt 20 000 av Enköpings invånare bor.

■ Centrum
■ Samtliga stadsdelar

Källa: SCB

Källa: SCB

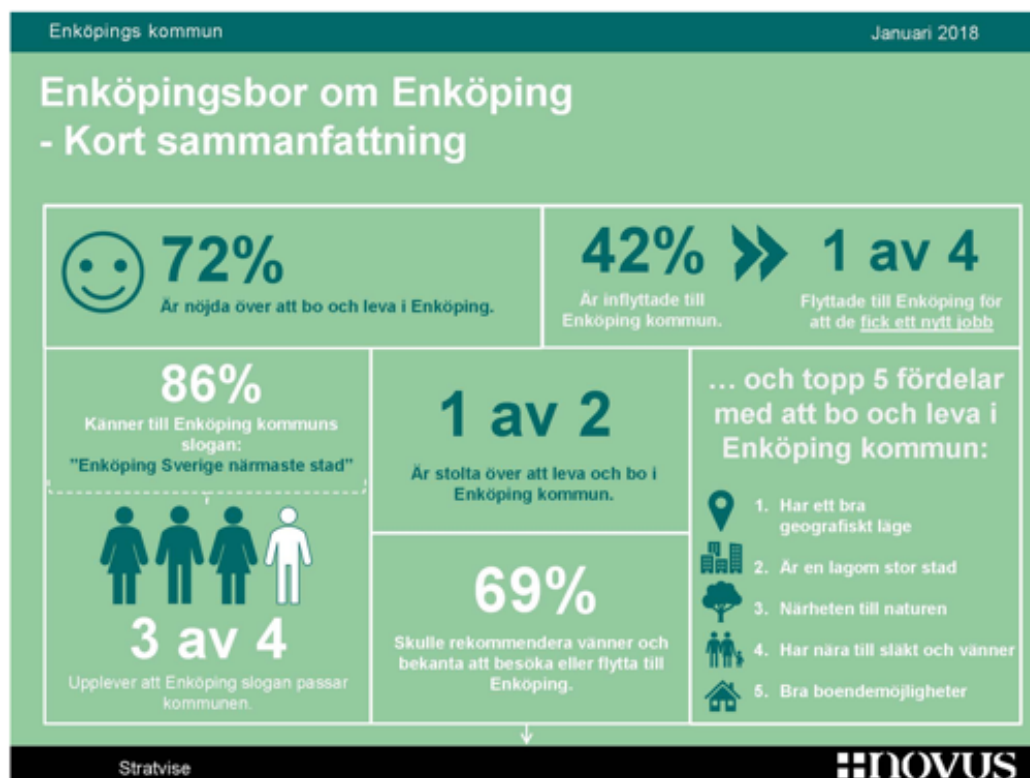

Bild: Stratvise/Novus

Källa: Enköpings kommun, 2018, Stratvise/Novus

7.2 Besökare i Enköping

Fritids- och affärsresenärer

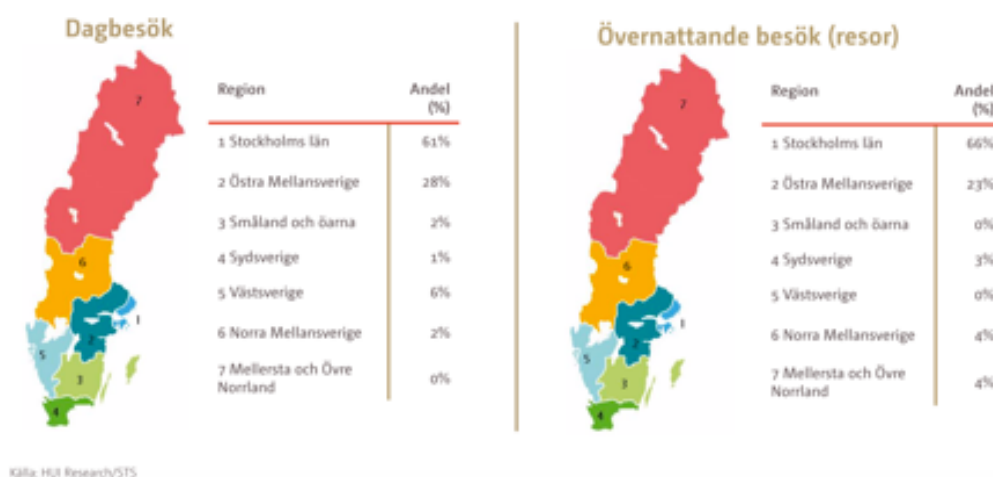
Våra besökare kan delas in i två olika grupper: fritidsresenärer och affärsresenärer. Affärsresenärerna utgör en stor och viktig del av omsättningen inom besöksnäringen i Enköpings kommun, inte minst när det gäller kommersiella gästnätter. De mest betydande logidrivarna i kommunen är Ledningsregementet och dess leverantörer av bland annat it-tjänster.

Antalet internationella gäster är lågt i Enköping jämfört med resten av Sverige. Det beror på att kommunens besöksdrivare, förutom Trädgårdsdagen, främst har nationella gäster som målgrupp. Tyskar, holländare och finnar är de vanligaste utländska besökarna.

Var kommer besökarna ifrån?

- Svenska besökare

HUI
RESEARCH

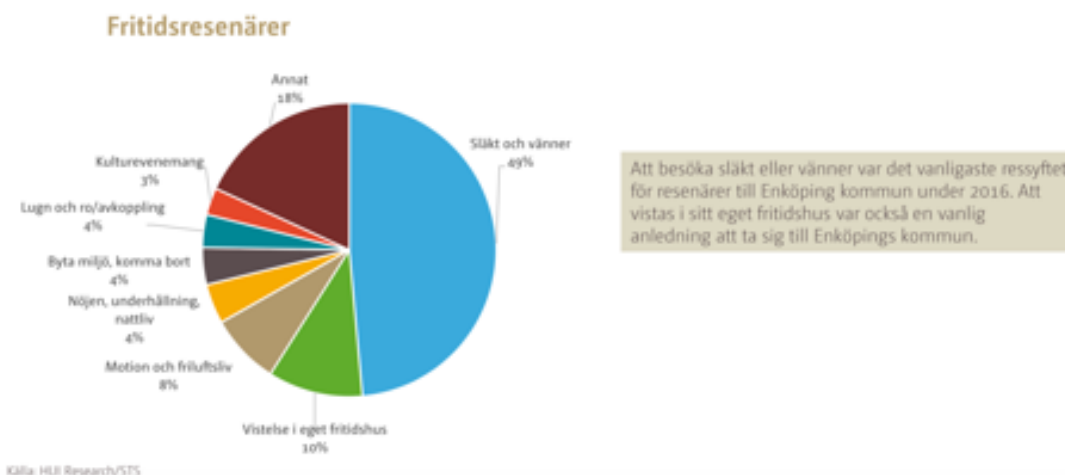

Källa: Kommunala turismeffekter Enköpings kommun 2016, HUI Research

Huvudsyfte med resan

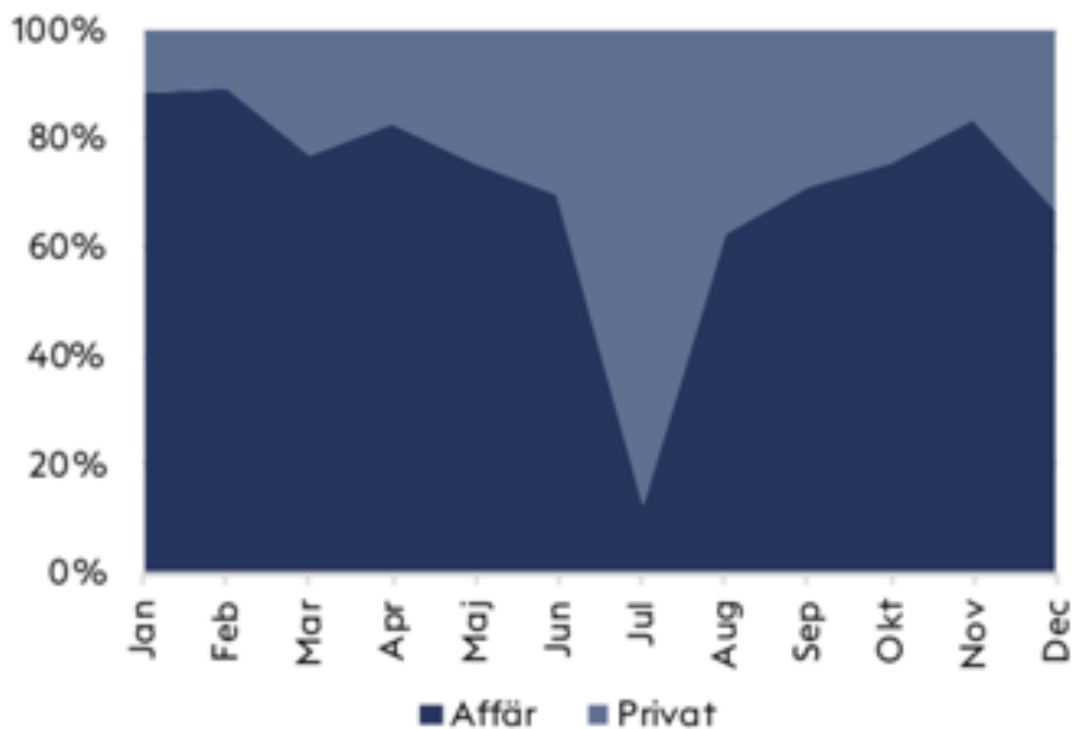
- Svenska besökare

HUI
RESEARCH

Källa: Kommunala turismeffekter Enköpings kommun 2016, HUI Research

MÅLGRUPPER 2018 (%), ENKÖPINGS KOMMUN

KÄLLA: SCB/TILLVÄXTVERKET

Källa: Översiktlig marknadsanalys 2019, Annordia

BELÄGGNINGSGRAD (%), ENKÖPINGS KOMMUN

KÄLLA: SCB/TILLVÄXTVERKET

Källa: Översiktlig marknadsanalys 2019, Annordia

Mälardalsbor om Enköping - Kort sammanfattning

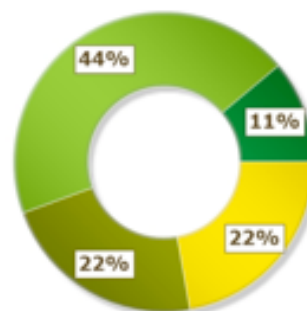

Bild: Stratvise/Novus

Källa: Enköpings kommun, 2018, Stratvise/Novus

Hur har ditt företags besöksiffror utvecklats under 2019 jämfört med 2018?

Minskat	2
Ingen skillnad	2
Ökat	4
Vet ej	1
Total	9

Källa: Medlemsundersökning 2019, Enköping Centrumsamverkan, genomförd maj 2020.
(Även om siffrorna inte är statistiskt säkerställda tar vi med frågan.)

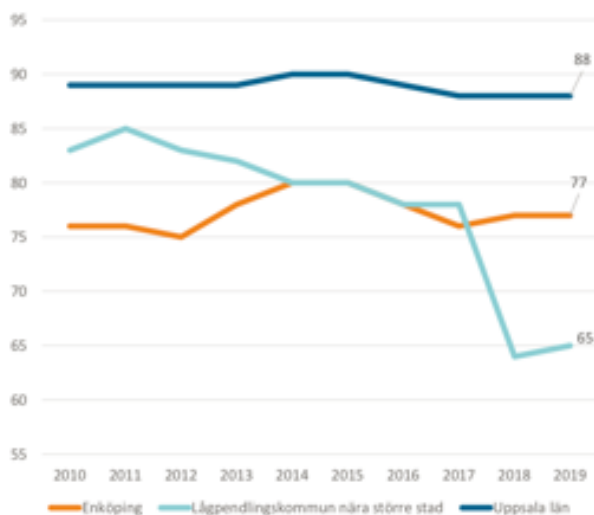
8. Konkurrenssituation

8.1 Hur ser konkurrensen ut för Enköping?

Konkurrensen är relativt tuff för Enköping: det är lätt att komma till Enköping, men det är också lika lätt att ta sig ifrån Enköping för att åka till andra städer.

Kommunens utveckling

Utveckling av kommunens försäljningsindex över tid
Jämfört med länet och jämförbara städer

Observera att typen av stad är baserad på kommunens befolkning och inte Cityindex definition av stadstyper.

- Försäljningsindex beskriver hur handeln förmår ta tillvara den befolkningsmässiga köpkraften och attrahera kunder från områden utanför sin kommun. Index över 100 innebär att handeln drar kunder från andra områden och index under 100 innebär att handeln har ett utflöde till andra kommuner.
- Enköpings försäljningsindex är högre än jämförbara städernas index, men lägre än länets genomsnitt.

Källa: Cityindex 2020, Cityrapport Enköping, Fastighetsägarna och HUI

8.2 Våra största konkurrenter?

Enköpings största konkurrenter bedöms vara Västerås, Uppsala, Stockholm, Strängnäs och Sala. Västerås, Uppsala och huvudstaden Stockholm drar med pulserande storstadsliv och stora gallerior/köpcentrum. Sala och Strängnäs lockar med mysig småstadsshopping.

VÄSTERÅS

"Västerås och dess stadskärna ska erbjuda människorna i hela Mälardalen det bästa utbudet av bostäder, butiker, mötesplatser, kultur och nöjen."

<https://www.vasterascity.com>

"Här finns en attraktiv mix av marknadsledande svenska och internationella kedjor, starka lokala aktörer och nischbutiker." <https://www.erikslundshoppingcenter.se>

UPPSALA

"Här finner du mysiga caféer, fantastiska restauranger och ett brett utbud av shopping."

<https://uppsalacity.se>

"Vår vision är att utveckla Gränbystaden till Uppsalas andra stadskärna. Vi vill skapa en plats där människor trivs, där de vill träffas och handla, äta och uppleva saker."

<https://www.granbystaden.se>

STOCKHOLM

"Att genom samverkan och en unik genomförandekraft göra Stockholm City till en av Europas mest attraktiva destinationer." <https://citysamverkan.se>

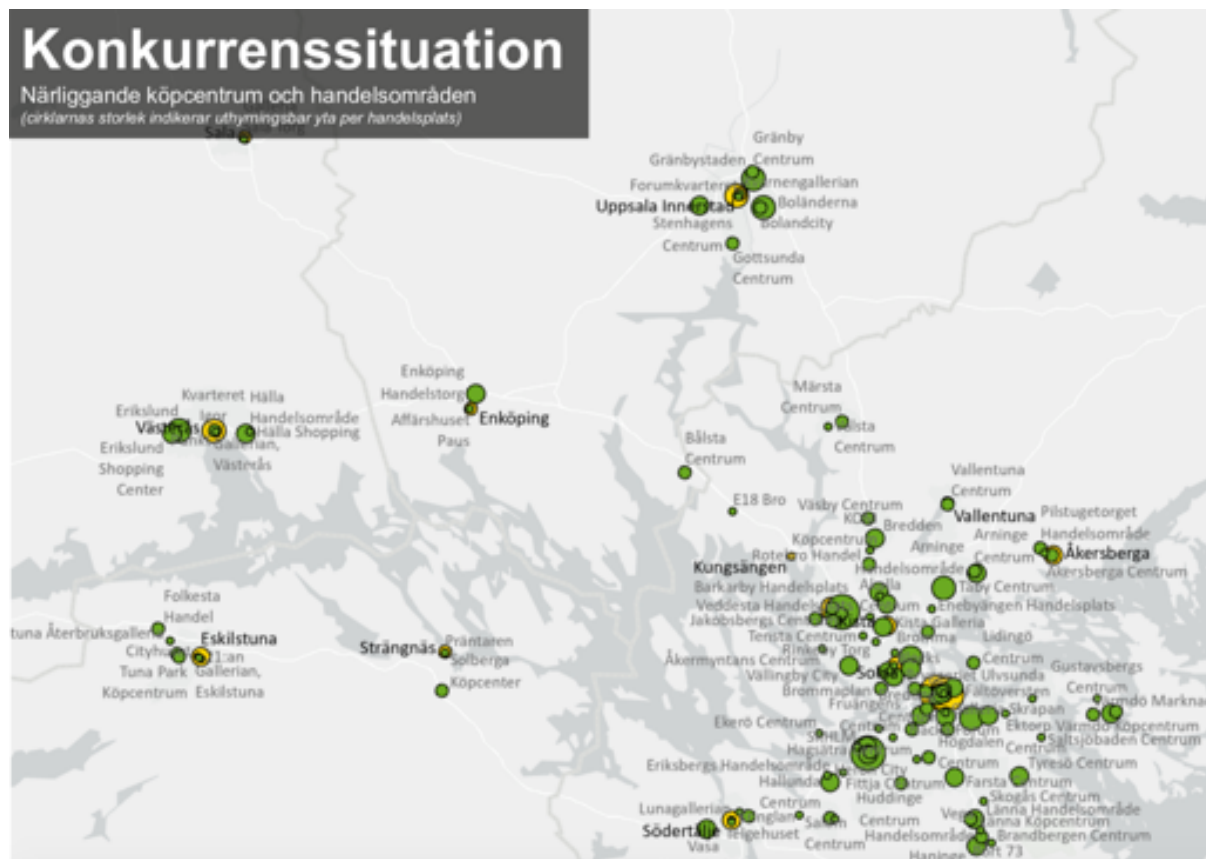
"Centrumet erbjuder en unik kombination av internationella och exklusiva varumärken, matupplevelser och underhållning." <https://se.westfield.com/mallofscandinavia>

STRÄNGNÄS

"Här förenas spännande historia och framtid, unika shoppingmöjligheter och evenemang året runt. Bara en timme från Stockholm!" <http://mittsträngnäs.se>

SALA

"Här finns lugnet, vidderna och ljuset men också en charmig stadskärna med trevliga butiker, intressanta evenemang och roliga aktiviteter för hela familjen." <https://destinationsala.se>

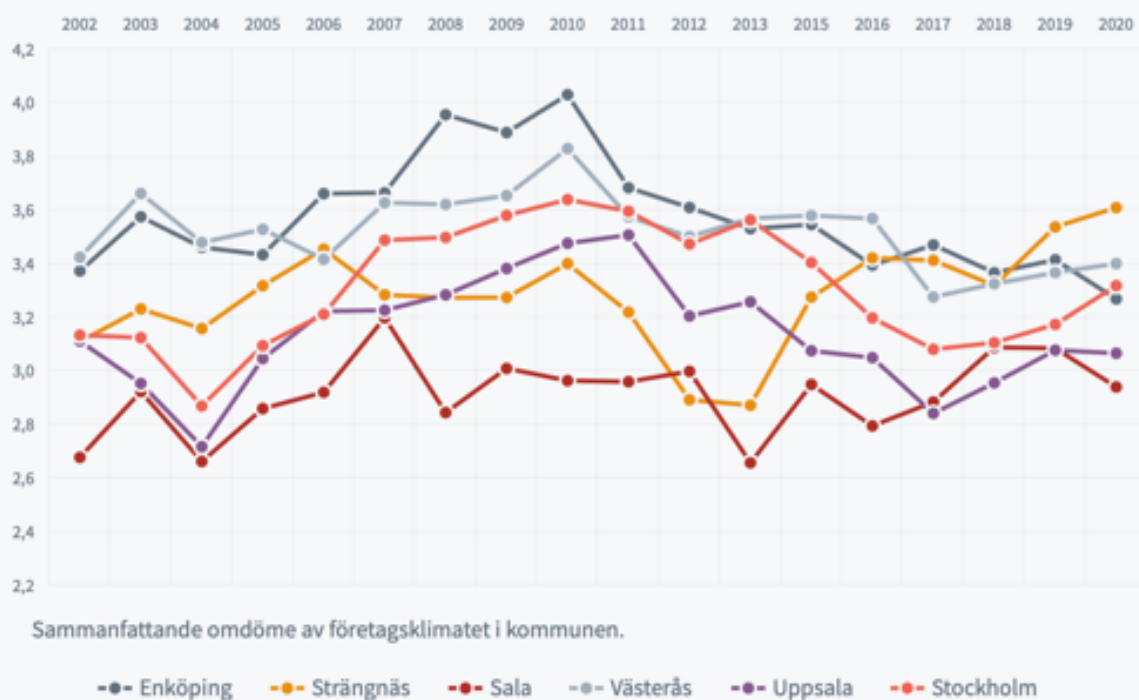

Gul prick = stadskärna. Grön prick = köpcentrum/handelsplats.

Källa: Cityindex 2020, Cityrapport Enköping, Fastighetsägarna och HUI

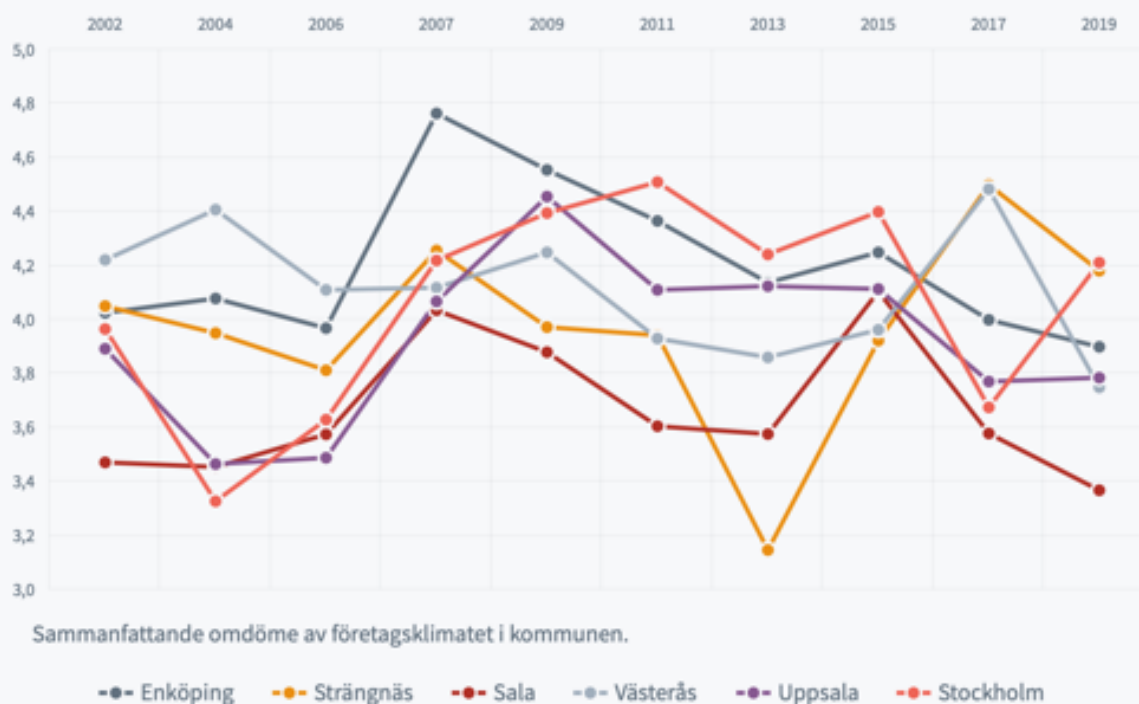
ENKÄTSVAR (FÖRETAGARE, KÄLLA: SVENSKT NÄRINGSLIV)

Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen

ENKÄTSVAR (POLITIKER, KÄLLA: SVENSKT NÄRINGSLIV)

Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen

Betyg i enkäten sätts antingen på en skala mellan 1 och 6 där 1 = dåligt och 6 = utmärkt eller på en skala mellan 1 och 6 där 1 = i mycket hög utsträckning, 2 = i ganska hög utsträckning, 3 = varken eller, 4 = i ganska låg utsträckning, 5 = i mycket låg utsträckning eller 6 = inte alls
Källa: www.foretagsklimat.se

Turismindex

Kartan illustrerar ett turismindex för Enköping kommun samt omkringliggande kommuners index. Turismindexet är baserat på antalet kommersiella gästnätter (hotell, stugbyar, vandrarhem och campingar) i kommunen och antalet invånare vilket är indexerat med Sverige som bas 100. Ett index över 100 betyder att kommunen har fler gästnätter per capita än rikssnittet. Således är ett index under 100 det motsatta, dvs. kommunen har ett lägre antal gästnätter per capita än riket. Turismindexet används för att ge en indikation av turismen i en kommun eller ett län.

Enköping har ett index på 34, detta att jämföra med närliggande kommuner såsom Västerås (47), Sala (38) samt Uppsala (50).

Källa: SCB, bearbetning av HUI Research, ArcGIS

Källa: Kommunala turismeffekter Enköpings kommun 2016, HUI Research

9. Sammanfattning & slutsatser

9.1 Dåtid

Under början av 2000-talet genomfördes två olika satsningar på Årets Stads kärna i Enköping. De föll på att fastighetsägare, men även kommunen saknade intresse. Utvecklingen av handelsområdet Myran längs E18 sågs, initialt, som en konkurrent till stadskärnans handel och blev en blockering i arbetet med centrumutvecklingen.

I stadskärnan finns sedan länge fler problemfastigheter – främst obebyggda Statt-tomten, nedgångna Paus-huset och slitna Joar Blå – som blivit till politiska slagträn, blockerat utvecklingen och skapat mycket förtret hos Enköpingsborna under många år. Det har blivit mycket utredande och politiska förslag. Diskussionerna om parkeringarna i centrum har även de varit heta av och till.

För att ta ett helhetsgrepp om centrum genomförde kommunen ett omfattande arbete i samband med framtagandet av den nya fördjupade översiktsplanen för Enköpings stad 2040, då bland annat flera olika typer av medborgardialoger genomfördes och rapporter/studier om centrumutvecklingen togs fram.

9.2 Nutid

I januari 2020 drog Enköping Centrumsamverkan i samarbete med Enköpings kommun igång en process för platsutveckling av initialt rutnätsstaden – BID Enköping – som bygger på offentlig och privat samverkan samt samfinansiering. Målet är att utveckla Enköping så att vi senast 2025 utses till Årets Stads kärna. Arbetet är välförankrat inom politiken, kommunala förvaltningar, fastighetsägare, näringsliv och föreningsliv.

Under BID-processens första steg har vi format olika grupper för att kunna bedriva arbetet effektivt och resultatutvecklat: En bred och tung **styrgrupp** som tar alla strategiska beslut i processen. Tre olika **referensgrupper** för fastighetsägare, politiker respektive kommunala tjänstemän med olika inriktningar. Fem **fokusgrupper** som ska göra det praktiska förändringsarbetet initialt. Idag är runt 150 personer involverade på något sätt i BID-arbetet. Lite längre fram kommer även allmänheten att engageras.

Genom stadsvandringar och SWOT-analyser har området inventerats utifrån fem fokusområden: varumärket, utbud, platsen, tillgänglighet och trygghet. Det har då bland annat kommit fram följande: Enköpings både gamla och nyare historia kan lyftas fram mycket mer på olika sätt. Ett större utbud behövs i centrum som klädaffärer och aktiviteter för barn/ungdomar. Fler gångstråk och enhetliga torgstånd önskas. Eftersatt fastighetsunderhåll förfular. Svårt att hitta i centrum, skyltningen brister. Förbättra belysningen och beskär träd, mörkt på många platser.

Under processens gång har några frågor identifierats som viktiga att ta med in i det fortsatta arbetet:

- **Samarbetet mellan fastighetsägare och kommunen behöver förbättras.**
- **Ansvar för aktiviteter på Stora torget behöver förtydligas och fördelas.**
- **Bättre samverkan med berörda parter, till exempel handel och fastighetsägare, före politiska beslut om åtgärder.**
- **Viktigt att även se värdet av små snabba förändringar, inte bara stora långsiktiga.**

Denna nulägesanalys, som är ett resultat av engagemanget och delaktigheten från alla aktörer, ger oss en gemensam bild av BID-området för att kunna identifiera behov och utvecklingsmöjligheter. Den ligger sedan till grund för en affärsplan med tillhörande handlingsplan och budget.

9.3 Framtid

Det börjar hända mycket i centrala Enköping. Gamla låsningar lossar och vi börjar samarbeta på riktigt – kommunen, näringslivet, fastighetsägarna och föreningslivet. Genom konkreta synliga resultat i centrum börjar också Enköpingsbornas stolthet för staden att växa. Det skapar energi, goda spiraler och framåtanda.

Coronapandemin snabbar också på strukturomvandlingen även inne i Enköpings stadskärna med butiker och fastigheter. De unika butikerna, småskaligheten, de gröna inslagens betydelse i stadsmiljön och lokal matproduktionen är sådant som gynnas och här kan Enköping bli riktigt starkt.

Arbetet mot Årets Stadskärna går hand i hand med de stora centrala investeringarna i Enköping som Statt-tomten där det planeras för hotell, nytt Paus-hus med handel och bostäder, renoveringarna av Joar Blå till Enköpings kulturhus och nytt modernt gymnasium som också ska kunna användas för kultur-, sport- och mötesaktiviteter. Nya kommunhuset som planeras ska också vara centrumstödande. Allt detta skapar mer liv och rörelse i centrum.

Handelsområdet Myran byggs också samman med stadskärnan, så att Enköpings två handelsområden ömsesidigt stödjer varandra. Vinnarförslaget "Root citys" vill omvandla dagens Myran till ett grönt och urbant område.

Vi går alltså en mycket spännande tid till mötes samtidigt som Enköping växer och utvecklas som aldrig förr med nya invånare, nystartade företag och militärens storsatsningar. Vi har nu otroliga möjligheter att närma oss visionen om att ha Mälardalens mest blomstrande småstadskärna i dubbel bemärkelse. Tillsammans skapar vi Årets Stadskärna senast 2025!

Tillsammans skapar vi Årets Stadskärna senast 2025!

Formgivning och tryck av nulägesanalysen har samfinansierats av:

Sparbanken
i Enköping

FÖRSVARSMAKTEN

ENKÖPINGCENTRUM
MOT ÅRETS STADSKÄRNA

www.enkopingcentrum.se/web/arets-stadskarna
Facebook: Enköping - Årets Stadskärna